

HÉTKÖZNAPI HOMÍLIÁK
első rész

A KARÁCSONYI ÉS NAGYBÖJTI IDŐ
KÖZÖTTI
PER ANNUM 1–hetedik hét
„A +B + C” VASÁRNAPOKKAL

Az évközi idő első vasárnapja A évben
Urunk Jézus Krisztus keresztsége
2008. jan. 13.

Napi könyörgés

Kérünk, Istenünk, alázattal könyörgő néped kéréseit atyai jóságoddal teljesítsd, hogy lásuk, amit tennünk kell és a meglátottakat képesek legyünk végrehajtani. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Iz 42, 1–4. 6–7.
Szentlecke: ApCsel 10, 34–38.
Evangélium: Mt 3,13–17.

Testvéreim! Ezen az ünnepen először azt kell meggondolnunk, hogy Jézus keresztsége nem a mi keresztségünk. Bennünket a keresztség megtisztít az eredeti bűntől és Isten gyermekeivé tesz. Jézus keresztsége nem ez, hanem annak kinyilatkoztatása nyilvános működése kezdetén, hogy Ő a szeretett Fiú. Szolidaritást vállal velünk, bűnös emberekkel. Beáll a bűnösök közé, de amikor odaér Jánoshoz, akkor megnyílik az ég, s az Atya és a Szentlélek tanúskodik a Fiúról. Ezzel János megkapta az égi jelet, hogy Jézus az, akinek ő az előfutára! De ebben az evangéliumban és ebben a történetben van még egy mozzanat, amire a Benedek pápánk reményről szóló enciklikája világít rá: az ítélet.

Valószínű nem figyelünk föl, amikor Izaiásnál azt halljuk, hogy a Krisztus majd ha eljön, ítéletet tesz nemcsak Izraelben, hanem a nemzetek körében is. Nem a szemek látása szerint, nem a fülek hallása szerint, nem másoktól kapott információk alapján, mert a maga isteni természetével átlát az emberen. Igazságosan tud ítélni mindenki fölött. Az imént Izaiás azt is mondta róla, hogy „nem fog hangoskodni”. Neki nem kell reklám. De nem is kell izgulnia. Nem kell félnie senkitől, mert az Ő ítélete igazságos.

Keresztelő János, amikor látja a szadduceusokat és a farizeusokat, a maga prófétai érzékével érzi, hogy ezek az emberek nem őszinték. Valamit megneszeltek és próbálnak futni a közeledő ítélet elől. Az ország pedig közeledik – mondja János. De abba az országba, amit a Krisztus hoz, nem lehet akárhogyan bemenni. Mert az az ország igazság és élet, igazságosság és életszentség. Ebbe az állapotba nem lehet belesodródni leszámazási alapon, protekcióval, ilyen, olyan, amolyan lobbizással. Nem lehet. Szűk a kapu, amin át be lehet lépni ebbe az országba: az igazság. Az ítélet éppen az, hogy ennek az országnak az Ura, Jézus, az igazság szempontjából ítéli meg az embert. János azt mondja: tűzzel fog keresztelni.

És most jön a Szentatya reményről szóló tanítása, amikor arról beszél, hogy ahhoz, hogy a mindennapjainknak a terhét viselni tudjuk, legyen kedvünk élni, nekünk szükségünk van egy nagy reményre. Egy nagy ígéretre, hogy az egésznek van értelme. Szükségünk van arra, hogy tudjuk azt, hogy van értelme az igazságért cselekedni és szenvedni. Van értelme az igazságosságért áldozatokat hozni, törekedni az életszentségre, mert egyszer eljön az ítélet órája.

És azt mondja a Szentatya: az emberiség nagy reményének az egyik legfontosabb része pontosan az ítélet. Hogy jön egy óra, jön egy perc, amikor igazán kiderül, hogy ki kicsoda. Ki mit tett annak érdekében, hogy beléphessen az Isten országába. Vagy mit nem tett, vagy mit tett ellene.

Az egész prófétai hagyomány, és az Úr Krisztus egész tanítása arról beszél, hogy ez az ítélet olyan, mint a tűz. Mert a tűzben, amint belekerül valami, kiderül, hogy miből van. Ha éghető anyag, akkor föllobbanással elég és marad csak hamu marad belőle. Ha pedig maradandó anyag, fölizzik a tűzben, világitani kezd. És ha netalán valami szennyező anyag van benne, kiég belőle. Tiszta maradandósággá változik.

Az az ítélet, amit az Úr Krisztus előtt átél az ember és az emberiség, ilyen lesz. De erre mondhatja valaki: én ezt nem hiszem el. Vagy gondolhatjuk: lehet, hogy majd egyszer... valamikor. Amikor meghalok, meg... majd a végén. Addig pedig küszködünk, gyötrődünk, szenvedünk, igazában reménytelenül. Kilátástalanul.

Erre az Egyház csak annyit mond: nem hallottad az evangéliumot? Nem hallottad magától Jézustól, a Krisztustól: „aki hisz, a világosságra jön, azaz hozzám jön. S aki hozzám jön, azt én nem dobom ki. És pontosan ezzel, hogy elindult és eljött hozzám, átment az ítéleten. És már nem ítéltetik meg. Aki pedig nem hisz és nem jön hozzám, az már megítéltetett” – mondja Ő. Nem az Egyház mondja. Mondja Ő maga, az ítélő Krisztus. Ami azt jelenti, az ítélet történik a mindennapjainkban. S kettéválik az emberiség: azokra, akik hisznek, és mernek remélni, mernek az igazságért cselekedni és szenvedni. Mernek az igazságosságért cselekedni, szenvedni. Az életszentségért ugyanígy. S a másik rész azok, akik mindezt nem akarják tudomásul venni, nekik nem kell. A Krisztussal való találkozásban pedig, mint tűzben, mindez nyilvánvalóvá válik.

Az Úr Krisztus aki, a keresztség szentségében megajándékozott az istengyermekséggel, a maga életével, s azóta a többi szentséggel ezt az életet formálja, táplálja, erősíti, őrzi, vigyázzon ránk! Hogy a hitet, meg a reményt meg tudjuk őrizni az utolsó pillanatunkig. És a pozitív ítéletet – hogy jól van, gyere – készíthessük elő a mindennapi küzdelmeinkkel. Amen.

Az évközi idő első vasárnapja B évben 2009. jan. 11.

Olvasmány: *Iz 42,1–7.*
Szentlecke: *ApCsel 10,34–38.*
Evangélium: *Mk 1,6–11.*

Testvéreim! A mai világ időszámítása az Úr Krisztus születésének évével kezdődik. Mert az egész világtörténelem ezt a születést készítette elő, és amikor az Ige testté lett és evilágra megszületett, egy új világ kezdődött el. De erről mi, emberek akkor kezdtünk értesülni, amikor Jézus elindult a nyilvános működésére. Születése óta már eltelt 30 esztendő. Jézus Jánoshoz ment, az utolsó prófétához. Akiről a próféták jövendöltek, hogy majd küld az Úr egy követet, egy hírnököt, mielőtt eljön A Krisztus. – És János az. Ő az, aki először Tiberius császár 15. évében, mert elhangzik fölötte az Úr szava, elindul és elkezdi hirdetni a bűnbánat fürdőjét Izraelnek.

Mi a prófétákat csak halványan ismerjük, ezért sok minden, amiről az evangélisták beszélnek, nekünk jelentéktelennek tűnnek, nem érezzük a súlyukat úgy, ahogyan ezt a kortársak érezték. Azok ellenben, akik a zsinagógában szombatoként hallották Mózes és hallották a prófétákat. Izajást is hallgatták.

És mi Izajástól nagybőjtben halljuk néha ezt a részletet: „Mosdjatok meg! Tisztuljatok meg, mert hiába jöttök elém az áldozataitokkal, nem hallgatlak meg benneteket, mert piszkosak vagytok és a kezetek tele van vérrrel. Embervérrel. Mosdjatok meg! Fürödjetek meg!” – Jánosnak ez a küldetése. Erre hívja azokat, akik kérdezik tőle: Ki vagy te? Mit akarsz? Mondja nekik: Tartsatok bűnbánatot! Fürödjetek meg és készüljetek, mert már köztetek van Az, Aki nem vízben fog megfürdetni, hanem tűzzel fog megkeresztelni titeket. Őkörülötte majd kiderül mindenkiről, hogy kicsoda. Mint ahogy a tűzben kiderül, hogy valami széna-e, szalma-e, fa-e avagy ezüst vagy arany vagy érc-e. – Mosdjatok meg! Fürödjetek meg! És mindenekelőtt tartsatok bűnbánatot.

Jézus eljön hozzá, és János fölismeri. A többi evangélisták el is mondják, hogy János nem akarta engedni, hogy ő fürdesse meg. Mondja Neki: „Te jössz énhozzám? Nekem kell Hozzád mennem!” De Jézus vállalja, hogy embersége szerint a sokaságban egy legyen.

Ám amikor János megmeríti Őt a Jordánban, megnyílik az ég, és történik valami olyasmi, mint ami a Három királyok felé történt. Az Atya szava hallatszik itt. Most nem csillag jelenik meg, nem mennydörgés és villámlás van, hanem emberi nyelven érthető szavak hangzanak el, és benne a kinyilatkoztatás, hogy ez a Názáretből jött Jézus a Fiú, akiben az Atyának kedve telik. „Őt hallgassátok!” – hangzik az égből. A körülállók – Péter, András, Jakab, János, a leendő apostolok. – hallják ezt és látják Jézust,

Ezek után Jézus elindul, és átveszi Jánostól a szót: „Tartsatok bűnbánatot! Mert közel van hozzátok a mennyek országa. Sőt! Már köztetek van!”

Mi esztendőről esztendőre az első hat hétben ádventtől máig hallottuk a próféciákat. Készülődtünk az Üdvözítő Jézus születésnapjára, találkoztunk a Szűzanyával is, Szent Józseffel is és most halljuk ezt a Jordánnál történt kinyilatkoztatást. Megy tovább az esztendő és elkezdjük hallgatni az Üdvözítőt. Nemcsak a Róla szóló tanúságokat, hanem elkezdjük hallgatni Őt magát. Hogy mit is mond? Meg hogyan is él? Meg mit mond nekünk a jövőről? Arról a tűz-keresztiségről, ami az életünk végén vár ránk. Mert János nem tréfált, amikor azt mondta, hogy: én csak vízzel keresztelek, de Az, Aki köztetek van, Ő majd a Szentlélekkel és tűzzel fog keresztelni titeket. Ha engeditek. Mert ha engeditek, akkor átítat benneteket a tulajdon lelkével, a maga isteni életével. És akkor nem kell félni attól a tűztől, Aki az Isten. Akkor nem kell félnetek a haláltól. Mert nem szénából és szalmából és gyúlékony anyagokból épül az életetek, hanem maradandó lesz. Örökre maradandó lesz, mert Őhöz érkezik meg a végén.

Így hallgassuk az esztendő következő ünnepein, vasárnapjain, hétköznapjain is az Üdvözítő Jézust. Erősítse bennünk a hitet. Adjon a szívünknek halló fület, hogy amit mond, halljuk, meghalljuk és amennyire lehet és képesek vagyunk rá, meg is tegyük. Amen.

Az évközi idő első vasárnapja C évben
2013. január 13.

Testvéreim!

Ósi tapasztalat, hogy a víz és az élet összefügg. A Földön csak azért alakulhatott ki az életnek oly megszámlálhatatlan variációja, beleértve az embert is, mert van víz! Mégpedig olyan tömegben, amit az óceánokban látunk.

Amikor a csillagászok kutatják a Kozmoszt, azt is keresik, vajon van-e élet a Földön kívül? A biológusokkal együtt azt mondják ehhez azt kell vizsgálnunk, van-e víz a Földön kívül valahol...

Jó helyen tapogatózunk, hiszen a Teremtés-történet azzal kezdődik, hogy Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A Földet víz borította. És a fény megteremtése után szólt az Úr, hogy tűnjön elő a vízből a szárazföld és hozzon elő a víz élőlényeket.

Ez a Teremtő parancsa a vízhez. A mai természettudomány sokmindent elmond arról, hogy hogyan is hozhatott elő a víz életet. Az a kérdés nem rájuk tartozik, hogy a Teremtő ott van, vagy nincs ott... ez nem az ő dolguk. De hogy a víz és az élet összetartozik, nyilvánvaló a gondolkodó ember számára.

Az Úr Krisztus születését megelőző évtizedekben Izraelben egyre erősödött a meggyőződés, hogy közel az idő. Jön a Messiás! A Krisztus! Ugyanakkor a nép egy részében fölébredt az a fölismerés is, hogy „Most? – Most, amikor egyrészt teljes elnyomásban élünk, hol van már Dávid országa? Másrészt tisztátalanok lettünk. Mert nekünk nem volna szabad olyan pénzt kézbe venni, amire rá van verve egy arckép – és az adópénzünk ilyen! Nekünk nem volna szabad a pogányokkal kommunikálni. És léptenyomon érintkezünk velük. Tisztátalanná lettünk!

Ezért amikor Tiberius császár uralkodásának 15. évében – és ez az Úr Krisztus születése utáni 27. évnek az össze a mi időszámításunk szerint – elhangzott az Úr szava Jánoshoz, a parancs így szólt: „Indulj és készítsd elő a népet a Messiás fogadására! Tisztítsd meg azokat, akik kérik.”

Szent Lukács elmondja, hogy a nép jött. Sokaság jött Jánoshoz. Ezért. Mert benne volt a levegőben, hogy jön a Messiás és mi nem vagyunk méltók a fogadására! Mi bűnösök vagyunk. – Illetve... ők enyhébben fogalmaztak, azzal, hogy „mi tisztátalanok vagyunk, és ennek a pogányok az okai.”

Amikor azonban odaérnek Jánoshoz, akkor már bűnöket vallanak meg. Mert Jánosból sugárzik, hogy nem a pogányokról van szó, hanem a mi bűneinkről! S mert a Messiás az égből jön, a bűnös embernek nem lehet hozzá köze.

És egyszer csak meglátja a hozzá jövők között Jézust.

Jézus kéri tőle: „Engem is fürdess meg!” – János, a próféta tiltakozik ugyan, de fölismeri, hogy nekem Őt is meg kell fürdetnem. De Őt nem azért, mert tisztátalan, hanem azért, hogy a víznek tisztító ereje legyen. Mert itt megismétlődik az, ami a teremtés kezdetén: a víz élet forrása lesz.

Akinek volt füle, az Jánostól meghallotta, hogy „Ő az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!” Jézus az új Teremtés kezdete. Ami a keresztségben folytatódik. Mert akit megkeresztelnek, nem akárhogy fürdetik meg, hanem a Megváltó Krisztus parancsa szerint, az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Ezért olyan fontos, amit itt Lukács elmondott, hogy amikor János megmeríti Jézust a Jordán vizében, a Szentháromság mutatkozik meg! Hallatszik az Atya szózata az égből: kinyilatkoztatja Jézusról hogy ő a szeretett Fiút, és megjelenik a Szentlélek és rajta marad. A Vízkeresztnek, mint ünnepnek ugye három témája van: a napkeleti bölcsek látogatása, ez a keresztség és a kánai menyegző. De a három között Jézus keresztsége a legfontosabb. Mert itt megmutatkozott, hogy az új teremtés honnan is ered. A Szentháromság ismeretében már fölismerhetjük, hogy a teremtés kezdeténél is a Szentháromság van ott! Hát persze... ha már megismertük az Úr Krisztustól a Szentháromságot. Nélküle azonban erre rá nem jövünk! De Ő megmutatta! Amikor tehát arról hallunk, hogy a keresztségben az új teremtéssel Isten gyermekeivé lettünk, azt jelenti: az Atya gyermekei, a Fiú testvérei és a Szentlélek menyasszonyai. A Szentháromsággal kerültünk kapcsolatba.

Ezért szereti a katolikus Egyház a szenteltvizet. A templomokban is, meg hagyományosan a katolikus családoknál is a szenteltvíztartó is hozzá tartozott a berendezéshez, úgy mint a feszület. Mert akár gondolunk rá, akár nem, a szenteltvíz az új teremtés kezdetére emlékeztethet. – És micsoda összefüggések ezek, hogy a teremtő Isten a vizet, meg az életet milyen következetesen össze tudja kapcsolni! És nem belefojtani akar a vízbe, hanem életet fakaszt a vízből. Mindig.

Szerdai kis hittanóráján Benedek pápánk ezzel és az Úr Krisztus keresztségével kapcsolatban arról beszélt, hogy Gyermekeim, nézzétek csak! Mennyire realista Isten szeretete! Nem frázisokat mond, nem álmodozik, hanem cselekszik a mi emberi történelmünkben, a mi környezetünkben, a mi időnkben. És ez személy szerint is érvényes, globálisan is érvényes. Hallhatóan és megragadhatóan mutatja meg a szeretetét, megváltó szeretetét.

És – mondja a Szentatya – ez fölveti azt a kérdést, hogy vajon a mi hitünk mennyire realista? Mennyire tudjuk a valóságban megmutatni a hitünket? Nem csak szavakban, nem szép frázisokban, nem álmodozásokban, hanem tényekben. A tisztességesen elmondott imádságainkban, a templomba járásunkban, a becsületes munkában, a tiszta szerelemben, a megbízható üzleti kapcsolatokban – és így tovább, végig, végig. Egészen a jó halálig bezáróan.

Nagy kérdés ez!

Ma odafordulhatunk az Úr Krisztushoz, hogy: Jézusunk! Te, Aki ennyire realista voltál – ennyire, amit látunk –, segíts nekünk, hogy amikor hallgatunk Rád, megértsük, amit mondasz! És realista módon, valóságosan megtegyük, amit vársz tőlünk! Amen.

**Az évközi idő első hetének hétfője
2000. január 10.**

Szentlecke: 1Sám 1,1–8.
Evangelium: Mk 1,14–20.

Testvéreim! Most megkezdődnek az évközi hétköznapok. Szentlecke-ként elkezdjük hallgatni Sámuel történetét az Ószövetség korai időszakából. Már ebben a történetben megmutatkozik az Úr gondoskodó jósága, hogy minden emberi gyöngeség, meg-nemértés, és

minden egyéb fölött az Ő tervei megvalósulnak, és megörvendeztetik az embert, akinek része van bennük.

Ennek egyik nagy esete a gyermektelen Anna, aki első asszony ugyan, de a termékeny második feleségtől sok-sok székálást, piszkálást, bántást, csúfolódást kell elviselnie. És egyszer csak az Úr megkönyörül rajta. Ugyanez az isteni irgalom öltött testet Úr Krisztusban testet ölt és jött vigasztalni az embert.

A négy apostol meghívásában jó észrevennünk, hogy az Úr Krisztussal való találkozás komoly hitet követel. Ők ugyanis egyszer már találkoztak az Úrral, akkor, amikor útrakeltek, elmentek Jánoshoz és megkeresztelkedtek nála. Hallották Jánostól, hogy a Názáreti Jézus az Isten Báránya, aki majd elveszi a világ bűnét.

Hazatértek Kafarnaumba, végezték napi munkájukat a Genézreti tavon, mert halászok voltak mindaddig, amíg Jézus meg nem áll előttük a paron és nem hívja őket. Ennek a négy halásznak valami rendkívüli hatalmat kellett tapasztalnia az egyébként teljesen hétköznapi külsejű Jézusban, hogy ott merték hagyni a hajót, a halászatot, az addigi életet és el mertek elindulni Jézus után.

Néhány hónap múlva kapták a hírt, hogy Jánost elfogták, bebörtönözték. Ennek a négy embernek a lelkében nyilván megfordult a gondolat, hogy nem volt igaz, amit János mondott. Mert ha tényleg ez a Názáreti Jézus lenne a Messiás, akkor nem hagyta volna Jánost fogságba esni, vagy megostromolná a várat, ahol fogságban tartják Jánost.

A Tizenkettő hitét Jézus próbára tette azzal, hogy nem küldött angyalokat az Előfutár megmentésére miközben sorra tette a csodáit.

Részünkről a legnagyobb jócselekedet a hit: meghallgatjuk és megtesszük az Úr Jézus mond. Igaz, hogy hozzánk már a Föltámadott Krisztus beszél, de mégis. Meghallgatjuk és követjük, mindazok ellenére, amit a világban, magunk körül, vagy magunkban is látunk.

Ezért kell imádkoznunk a hit kegyelméért. Az erőért, hogy olyan órákban is, amikor megfordul bennünk a gondolat: „Uram, cserbenhagytál engem, vagy azt, akit nagyon szerettem, vagy azt, akiről tudom, hogy Rád bízta az életét!”, merjünk bízni abban, hogy a Föltámadott Krisztusnak mindenek fölötti hatalma van. És Ő nem cserbenhagy, hanem üdvözít. Amen.

Az évközi idő első hetének keddje 1996. január 9.

Szentlecke: 1Sám 1,9–20.

Evangélium: Mk 1,21–28.

Testvéreim! Az Egyház tanítja, és aki naponta szentmisére jár, tapasztalja is, hogy bennünket az Úr folyamatosan táplál az Igével, azaz szavával és az Eucharisziával. A Szentírásból hallott részletekkel, a hozzáfűzött kis homíliával és a szentáldozásban az ő Szent Testével.

Talán jobb lenne néhány hétig a homília helyén csöndet tartani egy ideig, hogy mindaz, amit Adventtől fogva táplálékul kaptunk, föl tudjon szívódni a lelkünkben. És itt az esz-

tendő elején előre látható teendőinket, gondjainkat, bajainkat, a testté lett Ige, az Úr Krisztus világosságban gondoljuk át.

De a következő vasárnap majd fogjuk hallani, hogy „ökumenikus imahét kezdődik”. Vasárnaptól-vasárnapig, egy hét, amikor az Egyház, a többi kereszténnyel együtt könyörög azért, amiért az Úr Krisztus az Utolsó vacsorán imádkozott. Az Utolsó vacsorán, amikor az Úr mindent előre látott és tudta, hogy ez az utolsó óra, amit a halála előtt az apostolaimmal együtt tölt – végrendelkezett. Abban az órában két dolgot kért az Atyától:

Az első, hogy „Atyám, eljött az óra, dicsőítsd meg a Te fiadat! Mutasd meg, hogy mire küldted a Te fiadat, és micsoda hatalmad van Neked!” – s a föltámadásban az Atya meg is mutatta.

A másik, amit az Úr kért: „Atyám, hogy egyek legyenek!” – mert előre látta, hogy a Szentlélek elkezd majd összegyűjteni az Isten népét az új és örök szövetség népét, és mert emberekből fog állni, szakadások támadnak benne. Ezért könyörgött ott az Úr az Utolsó vacsorán, hogy: Atyám, akiket nekem adtál, ez a Tizenkettő – dehát köztük is volt egy áruló, s már nincs is ott! Az áruló már elment, ő is idetartozott, s ilyenek fognak történni később is – és mindazok, akiket nekem adsz és hisznek bennem, legyenek egyek!

Az Egyháznak fájdalommal kellett látnia, hogy nagyon hamar az első pünkösöd után elkezdődtek a repedések és a szakadások.

De a II. Vatikáni Zsinaton, az a 2500 püspök, akik a világegyházat képviselték és hallgatták, mit mond a Lélek az Egyháznak, ezt a szót is meghallotta, hogy: törekedjete arra, hogy egyek legyetek. Mert ha nem, Isten a ti törekvéstök nélkül, vagy ellenére nem tud benneteket összehozni. Hanem ha ti törekedtek rá, akkor a kegyelem majd a kellő pillanatban érkezik. És évszázados szakadások, meg szembenállások meg, megoszlások össze fognak forni. De törekedjete az egységre!

A jövő vasárnap kezdődő imahét annak jele, hogy a katolikus Egyház is, és egyre inkább a többi keresztény egyház is fölfogjuk, hogy törekednünk kell az egység felé.

Ennek az első lépése, hogy elkezdünk könyörögni ugyanazért, amit az Úr kért az Utolsó vacsorán, hogy egyek legyünk. Azért kell könyörögnünk, mert az egységet nem lehet úgy létrehozni, ahogyan mi elképzeljük. Az egység csak úgy tud létrejönni, hogy törekszünk feléje és nyitottak vagyunk a kegyelemre. Nyitottak vagyunk arra, hogy az Úr a szakadásokat összeforrassza. Akkor egység lesz. Ha mi csinálnánk, abból csak következő és még súlyosabb szakadások támadnának.

Ezen a héten tehát készülődünk az ökumenikus imahétre, hogy azokat a tévedéseket, amelyek a természetünkből fakadnak, észrevegyük és el tudjuk kerülni. És amikor imádkozunk az egységért, úgy tudjunk imádkozni, hogy az Úr Krisztus imádsága lehessen. Amen.

Az évközi idő első hetének szerdája 1996. január 10.

*Szentlecke: 1Sám 3,1–10. 19–20.
Evangélium: Mk 1, 29–39.*

Testvéreim! Először egy furcsa egybeesésre hadd hívjam föl a figyelmet. A Kossuth Rádióban este fél 8-tól 8-ig minden este irodalmi műsor van, s ezen a héten hasszid történeteket olvasnak. Azaz Izrael kiemelkedően bölcs rabbijainak történetei, mondásai hangzanak el, talán nem is véletlen, hogy pontosan az ökumenikus imahét előtt hangzik el ez a műsor.

Ha tudjuk, hogy a történeteket kitaláló rabbik izraelita testvéreink tanítói és lelki vezetői, akik örökölték az írástudók tanítási módszerét és stílusát, a történeteiket hallgatva átlélhetjük, amit Márk evangélista mond, hogy akik Jézust hallgatták, azokat megdöbben-tette, hogy mennyire másként tanít, mint az írástudók. A hallható hasszid történetek mellé állítva az evangéliumot, mi is láthatjuk, hogy micsoda különbség van e között a két világ között.

Készülődvén az ökumenikus imahétre megállapíthatjuk, hogy a II. Vatikáni Zsinat óta nagyon komoly változások mutatkoznak abban, hogy hogyan gondolkodnak egymásról és hogyan éreznek egymás iránt a keresztények.

A Szentatya tavaly külön enciklikát írt az egységről (*Ut unum sint*, 1995. V. 25.), az ökumenéről és fölhívta a figyelmet, hogy a szóhasználatban is észre lehet venni ezt a bizonyos érzület-változást, ami nem az emberi természet produktuma.

Amikor az ökumenéről hallunk, alapjában tudni kell, hogy ez Krisztus híveinek az ügye. Azoknak a megkeresztelt embereknek az ügye, akiket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében kereszteltek meg és vallják, hogy az Üdvözítő és a Megváltó a megfeszített és föltámadott Krisztus. Az ő egységük ügye az ökumené.

De ezek a Krisztus-hívő keresztények egy olyan világban élnek, amelyben nagy világvallások, és kisebb nagyobb szekták vannak jelen. A történelem folyamán a keresztényekben egymásról és a többiekről, a többiekben a keresztényekről és egymásról vélemények és érzületek alakultak ki, amelyek az elnevezésekben szólnak meg.

Mibennünk, katolikusokban a korábbi, hagyományos érzület az, hogy aki nem keresztény, az pogány, aki pedig keresztény, de nem katolikus, az szakadár (ők az ortodox keletiek) vagy eretnek (ők a protestánsok).

Keresztény testvéreinkben, akik nem római katolikusok, az érzület nagyjából ugyanilyen: aki nem keresztény, az pogány, aki pedig katolikus, az ostoba pápista.

Azt is sorra lehetne venni, hogy hogyan gondolkodunk mi keresztények a zsidókról, a muszlimokról, hindukról és viszont, hogyan vélekednek ők róluink, de ez nem az ökumené körébe tartozik.

Emberek kapcsolatainkban is megfigyelhető, hogy a másik megérzi, milyen érzülettel vagyok iránta. Egy árva szót nem szólunk egymáshoz, de érzi, hogy utálok, vagy közömbös vagyok iránta, vagy szeretem – és ennek megfelelően reagál. Ez a vallások között is így zajlott az eddigi történelemben, hogy gondoltunk egymásról egyet-és-mást, esetleg ki se mondtuk, de az érzületben nagyon furcsa dolgok történtek.

Most a Szentatya azt mondja: Gyermekeim, figyeljünk föl arra, hogy az utóbbi évtizedekben a szóhasználat elkezdett változni. A nem-keresztények nem pogányok, hanem nevükön nevezzük őket: az egyik budhista, a másik sintoista, taoista, a harmadik egy primitív vallásnak a hívője, vagy egyistenhívő. Nem ostoba pogány, hanem ilyen-olyan-amolyan vallást valló ember. A többi keresztényeket már nem eretnekeknek tekintjük.

A Zsinat óta eltelt időben még finomult is a névhasználat, mert eleinte a nemkatolikus keresztényeket úgy neveztük, hogy *elkülönült testvérek*, amitől persze ők egy kicsit megsértődtek. Az utóbbi években kicsit hosszabban és bonyolultabban ugyanezeket így nevez-

zük: „*azok az egyházak és egyházi közösségek, amelyek még nincsenek teljes közösségben velünk, a katolikus Egyházzal.*”

Ez a névhasználat változás új gondolkodást jelez, ami lassan terjed. Felülről szűrődik lefelé és lassan bennünk is alakul, hogy az evangélikusokról, a reformátusokról és a többi protestáns közösségről elkezdünk úgy gondolkodni, hogy nem eretnekek ők, akiknek máglyát kellene rakni, hanem emberek, testvéreink, Krisztus-hívők, akikben – mint bennünk is – a Szentlélek fölébresztette az egység utáni vágyat, de még nem vagyunk egymással teljes közösségben.

Ha nem megvetéssel gondolkodunk egymásról, kiderül, hogy vannak közös dolgaink, amelyeket nem elloptunk egymástól, hanem a szakadás előtti – az ordotodok esetében 1000, a protestánsok esetében 1500 éves – közös hagyományból vannak közös kincseink. Ugyanakkor fájdalommal, de nagyon reálsan tudni kell, hogy egy evangélikus, vagy református, egy baptista, vagy pünkösdista nem katolikus. Mint ahogy mi sem vagyunk azok, akik ők.

Az egység ügyében nagyon fontos ezeknek a fogalmaknak a tisztázása és a tisztán tartása, hogy amikor a keresztények összejönnek imádkozni, mindegyik tudja, mi az, amit nekem kérnem kell, és ha megkaptam, akkor meg kell tennem annak érdekében, hogy a Krisztus-hívők egysége egyszer teljes lehessen amit majd az együtt ünnepeelt Eucharisztia fog kifejezni.

Az egység még nem teljes, de úton vagyunk feléje. Kérjük imáinkban, ahogyan ezt a Szentatya látja, tanítja és várja tőlünk, hogy az egység, ahogyan azt a Szentlélek adja, alakuljon, erősödjön, bontakozzon az Úr Krisztus dicsőségére. Amen.

Az évközi idő első hetének csütörtökje 1996. január 11.

Szentlecke: 1Sám 4,1–11.

Evangélium: Mk 1,40–45.

Testvéreim! Az ökumenikus imahétre készülve próbálunk fogalmakat tisztázni. Ahhoz ugyanis, hogy mi emberek egymás között egységet tudjunk alkotni, az igazságot ismerünk kell, mert értelmes lények vagyunk. Ha ugyanazt az igazságot ismeri két-három, vagy megszámlálhatatlan ember, akkor lehet arról szó, hogy valamilyen egység jöjjön létre.

Az ökumenizmus a keresztények ügye. Tehát nem arról van szó, hogy most egy hétig bárkivel, válogatás nélkül jöjjünk össze, boruljunk egymásra, öleljük át egymást, fogjunk kezét és imádkozzunk valamit. A hét elmúltával pedig megint kést ést fegyvert rántunk, bombázni kezdjük egymást, és megy minden tovább, mint eddig. Nem erről van szó. Hanem arról, hogy a Krisztus-hívők, akik a Szentháromság nevében vannak megkeresztelve, hiszik a Megváltó és Üdvözítő Krisztust, aki a kereszthalálával megváltott és üdvözíteni akar bennünket, próbálnak valamit tenni az egységért. Azért a szétszakadt egységért, amelyik a történelem folyamán kétszer hasadt meg.

Először támadt egy szakadék Kelet és Nyugat között, aztán támadt egy másik Észak és Dél között. Az a bizonyos Kelet és Nyugat közötti szakadék 1054-ben elválasztotta a bizánci keresztényeket a római keresztényektől, és létrejött a keleti és a nyugati egyház.

A másik szakadék, amelyik Dél és Észak között támadt, a reformáció szakadéka a 16. század elején, amikor elkezdtek tiltakozni bizonyos dolgok ellen, amiket vádként hoztak föl a római pápa és a déli keresztények ellen.

Ezek nagyon fájdalmas dolgok, és kísérik végig az Egyházat a történelmében. Történetek próbálkozások, voltak zsinatok, amelyeken minden érdekelt fél jelen volt, de nem tudtunk megoldásra jutni. Különösen a missziókban tapasztalják nagyon fájdalmasan a misszionáriusok, hogy micsoda nehézségeket okoz a Krisztust még nem ismerő embereknek az, hogy ketten, hárman, négyen, akik egymásra kígyót-békát kiabálnak, ugyanazt a Krisztust akarják megismertetni azok-kal, akik még nem ismerik Őt.

Ennek persze minálunk is megvan a vetülete, csak már hozzászoktunk. Mert gondoljunk csak a falvainkra, amelyekben szinte farkasszemet néz a katolikus templom meg a protestáns imaház; vagy a városainkra, ahol 3-4 vallás van képviselve. Hogy Pest belbúvárosáról ne is beszéljünk, ahol, ha innen az Egyetemi templomból elindulunk, egy 1000 méteres körzetben itt van hozzánk egészen közel a szerb ortodox templom. Megyünk kicsit tovább, ott van a Kálvin téren a református templom, megyünk tovább a Múzeum körúton tovább, eljutunk a Deák térre, ott van az evangélikus templom. Bezárjuk a kört és beleütközünk az ortodox templomba, a Petőfi téren. Mindez ez egy 1000 méteres körben.

Az ökumenikus imahéten épp ezen ezekről van szó: a keletiekről (az ortodoxokról), a reformátusokról, az evangélikusokról, meg rólunk, katolikusokról. És nagyon fontos az a szemléletváltozás, ami lassan-lassan át fogja hatni a szíveket, hogy itt Krisztus-hívókról van szó, akik közül az egyik közösség – ez a római katolikus közösség – a mindenható Isten ajándékaként őrzi azt a teljességet, amit az Úr Krisztus elhozott erre a földre. A keleti testvéreink majdnem ugyanezt őrzik, csak pápa nélkül. Az evangélikus és a református testvéreink elveszítették a papságot, ennek következtében nincs Eucharisziájuk.

A 20. század eleje óta egyre inkább tudatára ébredünk valamennyien, hogy ez így nincs jól! Az Úr nem ezt akarta. Ő nem ezt akarta, hogy ennyi féle hívője legyen és egymásról ne a szeretetben gondolkozzanak és érezzenek. Hanem az Úr azt akarta, amiért az Utolsó vacsorán annyira imádkozott, hogy: Atyám! Add meg, hogy egyek legyenek! A hitben, az Eucharisziában, Péter fősége alatt. Egyek legyenek!

Nekünk, katolikusoknak nagyon tudnunk, hogy ajándékba kaptuk, hogy megőrizhettünk mindent. Ha ezt valaki fölfogja, eltölti az istenfélelem: „Honnan ez nekem? Hogy jövök én ehhez? Én ezért semmit nem tettem, ezt én ajándékba kaptam! Mit kezdek vele? Élek-e a lehetőségeimmel?

Ha ezt az ingyenes ajándékot, kegyelmet fölfogjuk, másként érezzük a többiek iránt. S mindjárt észrevesszük, hogy a protestánsokban épp az ingyenes kegyelem iránti érzék nagyobb, mint mibennünk. Ebből fakadóan az evangélikusok, a reformátusok, az ortodoxok elkezdik érezni azt, hogy engem nem gyűlölnék. Nem úgy tekintenek rám, hogy te gonosz eretnek, akinek tulajdonképpen már rég a máglyára kellett volna kerülnöd!. Nem így gondolkodnak rólam. – Megérik.

Nem tudjuk mikor, de reméljük, hogy egyszer majd eljön az óra – a Szentatya ennek próféta, és azt mondja, hogy: úton vagyunk a teljes egység felé –, amikor Péter fősége alatt, egy Eucharisziában találkozunk a Krisztus-hívók. De ezért imádkozni kell, ennek áldozatai is voltak, vannak és lesznek.

Imádkozzon értünk a Boldogságos Szűz, aki a Mennyszágból anyai szemmel látja, hogy mi történik itt a Földön. Látja, hogy a sofőle keresztény templom annak jele, hogy édes testvérek veszekszenek azon, hogy „az én Anyám, meg az én Atyám nem a tiéd”, holott édes testvéreknek kellene lenniük.

Segítsen nekünk a Szűzanya, hogy ez az érzület-váltás igazán meg tudjon történni! És amikor az egységért imádkozunk, azzal a felelősséggel tudjunk imádkozni, hogy Istenünk, a teljességet ránk bízta, csak el ne tékozzunk, hogy aki keresi, Péter fősege alatt, a katolikus Egyházban meg tudja találni. Amen.

Az évközi idő első hetének péntekje
1996. január 12.

Szentlecke: 1Sám 8,4–7.

Evangélium: Mk 2,1–12.

Testvéreim! Ha egy fiatal, demokráciára nevelődött ember – riporter – hallaná ezeket a dolgokat, amiket az Egyház az ökumenizmusról tanít, valószínű föltenne néhány kérdést. Azt mondaná:

„Látják, Hölgyeim és Uraim? Az Egyház megint jelét adja annak, hogy mennyire idejétmúlt intézmény. Egyáltalán mit keres még ebben a világban? Fölteszek néhány kérdést:

Tegnap körbejártak egy 1000 méteres körzetet. Micsoda diszkrimináció, hogy szó volt az ortodoxokról, az evangélikusokról meg a kálvinistákról – és a Dohány utcai zsinagóga? Az nincs az 1000 méteres körzetben? Micsoda kirekesztés ez?

Második kérdésem: Miért nem hagyják békében az embereket? A pluralista társadalomban olyasmiről beszélni, hogy egységre kell jutni bizonyos kérdések megoldásában – nem érzik, hogy ez teljesen idejétmúlt kövület? A másságot tudomásul kell venni. Mindenki gondolja, amit akar, elmélkedjék úgy, ahogy akar, imádkozzon úgy, ahogy akar, kinek mi köze hozzá?! Nemde az Egyház is vallásszabadságot hirdet?! Hát akkor?!

A harmadik kérdés: Ha már semmiképpen nem akarnak békét hagyni az embereknek, adva vannak helyi önkormányzatok, van a parlament, van Európa-parlament, van Ázsia-parlament, van ENSZ. Kérem, egy-egy ilyen testület hozzon létre egy vallási bizottságot és ott a területre vonatkozóan egyezzenek meg és megvan az ökumené. Miért kell ebből ekkora kérdést csinálni?”

Visszafelé válaszolva a kérdéseire:

Ez a fiatal ember csak mintha nem tudná, hogy az ökumenizmusban fölvetett problémák olyan kérdések, amelyek nem tartoznak a mondott testületek döntési hatáskörébe. Ezek a testületek még nem voltak sehol, amikor ezek a kérdések megosztották a vallási közösségeket.

Milyen kérdések? – Azok az úgynevezett végső kérdések, amelyeket csak ideig-óráig lehet figyelmen kívül hagyni, elhallgattatni, de az emberi szellem választ keres rájuk. ezekre gondoljunk: „Honnan jöttünk? Hová megyünk? Mire való az egész kozmosz, benne a Föld és rajta az emberi élet? Van e megoldás a bűnre és a halálra?” Ezek a kérdések teljesen kívül állnak az önkormányzatok, a parlamentek, az ENSZ, minden ilyen szerv hatáskörén.

A második kérdés, hogy miért nem hagyja az Egyház békében az embert? – Nem az Egyház nem hagyja békében, a szíve nem hagyja békében az embert! Éppen ezek a kérdések

azok, amelyekre ha meg nem találja valaki az igaz megoldást, nem talál békét a szíve. A boldogságát nem találja meg. És ha erre a kérdés-csomagra nincs meg az igaz válasz, abba az ember belepusztul. Az is, aki nem engedi a másoknak megtalálni az igaz választ és az is, aki tudva és akarva megtagadja a válasz keresését.

És az első kérdés, hogy micsoda diszkrimináció ez? – A minap hangzott el a rádióban zsidó-keresztény kapcsolatról egy rabbi nyilatkozata: „Kérem, részünkről semmi probléma a kereszténységgel. A kereszténység szervesen kinőtt a zsidóságból és sajnos elfelejtette, honnan jött. Mi megpróbáljuk néha emlékeztetni, de hát a kirekesztés a kereszténység oldaláról való.” – Az evangélisták azonban mást mondanak.

Szent János mondja el, hogy a vége felé, amikor már nyilvánvalóvá vált, hogy a názáreti Jézus nem akárki, sőt, alighanem ő a Messiás, akire Izrael várt, a főtanács kiadta a parancsot: „aki pedig a Messiásnak meri vallani Őt, azt taszítsák ki a zsinagógából.” Itt van a diszkrimináció! Ennek a kitalálásnak vége volt az, hogy magát az Úr Krisztust taszították ki Jeruzsálemből – a keresztre.

Az Egyház nem diszkriminál, hanem őrzi azt az igaz választ, amit ezekre a kérdésekre: „Honnan valók vagyunk, merre tart az életünk, hol van a bűnök és a halálnak a megoldása?” az Úr Krisztusban megkapott. Aki ezt nem akarja meghallani, nem akarja elfogadni, ő maga falat húz önmaga és az igazság közé.

Ennek a fiatalnak az Egyház még annyit mond: „Tudod fiam, igaz, vallásszabadság van. Mindenki azt gondol a szívében, amit jónak lát. Csak van belénk oltva egy elemi erkölcsi kötelesség, amit nem lehet megkerülni: nekünk keresnünk kell az igazságot! És ha valaki a vallásszabadságra hivatkozva tudatosan szembefordul az igazsággal, olyan bűnt követ el, amire sem itt, sem a másik világban nincs bocsánat. Mert a Szentlélek ellen vét.”

Amikor az Egyház és a keresztény közösségek, amelyek még nincsenek teljes közösségben a katolikus Egyházzal, az ökumenizmusért erőfeszítéseket tesznek, imádkoznak, küszködnek, dolgoznak, szenvednek, áldozatokat hoznak, azért teszik, hogy amikor valakinek a szívében fölbred az igazság utáni szomjúság, oda tudjon találni a forráshoz, ahol az igazságot találja meg és a szomját csillapítani tudja. Amen.

Az évközi idő első hetének szombatja 1996. január 13.

Szentlecke: 1Sám 9,1–14. 17–19; 10,1.
Evangélium: Mk 2,13–17.

Testvéreim! Ha ezekben a napokban egy fiatal megkérdezi: „Miért nem hagyja békén az Egyház az embert, hiszen vallásszabadságot hirdet?! Miért nem lehet az egységet parlamenti alapon, helyi önkormányzatokból kiindulva egészen az ENSZ-ig bezárólag megcsinálni?!” – az Egyház mondja, hogy nem én háborgatom az embert, hanem őrök egy kincset, ami olyan mint a forrás a szomjas embernek, vagy mint a kenyér az éhezőnek. Őrzöm és fölkinálom annak, akiben fölbredt az igazság utáni éhség és szomjúság. Ez a kincs, illetve az igazságok, amelyek választ jelentenek az ember legbenső és legvégső kérdéseire, nem közmegegyezés tárgyai. Ez az igazság egy objektív valóság, sőt személy! Aki megis-

mertette magát velünk és ránk bízta, a katolikus Egyházra bízta az üdvösség kincsét. Ezért nem maradhat az Egyház tétlen.

Ehhez a fiatalhoz csatlakozhat egy idősebb ember, nálunk Magyarországon is, és mondhatja, hogy „Csak nem képzeli az Egyház, akár a római pápa, hogy én térdet hajtok előtte? Hogy jön ehhez a pápa, a katolikus Egyház?!”

Hát ez az. Ennek a tulajdonképpen meggondolatlan gógnak (amit finomabban úgy szoktunk nevezni, hogy kemény-nyakúság: „én pedig fejet – nem térdet! – fejet nem hajtok más előtt!”) mi, magyarok nagyon keserves példáit tapasztaltuk és következményeit szenvedtük el. Mert ebben a felhorkanásban, hogy „csak nem képzeli a római pápa, hogy én fejet hajtok előtte!”, ha a mélyére nézünk, kiderül, hogy csak kis töredék azok a kérdések, amelyekre az Egyház az Úr Krisztusban birtokolja a választ, a nagyobbik rész hatalmi, gazdasági kérdés és sok-sok hiúság.

Emellett a kérdésben, hogy „csak nem képzeli az Egyház, hogy én térdet hajtok előtte?” oktalan félelem szólal meg. A kérdező ugyanis úgy gondolja, hogy ha az egység létrejön, és a katolikus egyházban valósul meg, akkor nekem térdet kell hajtani... hát csak nem képzelik, hogy ezt én megcsinálom?!

Az Egyház igaz szeretettel mondja: nem arról van szó, hogy előttünk hajts térdet, hanem arról volna szó, hogy közösen hajtsunk térdet az Úr Krisztus előtt!

Ezt a pápa nagyon gondosan és mérhetetlen szeretettel teszi, – bárhova meghívják és lelkipásztori látogatásra elmegy, nálunk is megtörtént! – keresi az embert! Keresi a katolikus Egyházzal még teljes közösségben nem lévő református, evangélikus, ilyen-olyan-amolyan protestáns egyházakat. Amikor 1991-ben meglátogatott bennünket, nálunk is elment Debrecenbe, fejet hajtott a gályarabok emlékműve, illetve az üldözött protestáns testvérek előtt. Ő megtette, viszonzása elmaradt.

Foglaljuk imáinkba ezt a holnap kezdődő ökumenikus imahetet, hogy a keresztényk egysége, amelyet a Szentlélek itt a Földön, az Egyház által belőlünk, emberekből építeni akar, gyarapodjék! És a fölismerés, hogy ha Krisztus előtt térdet hajtunk, attól nem kisebbek leszünk, hanem elkezdődik az igazságunk, terjedni tudjon a világban. Amen.

**Az évközi idő második vasárnapja A évben
2011. január 16.**

Napi könyörgés

Mindenható, örökkévaló Isten, ki Ura vagy a mennynek és a földnek, hallgasd meg jóságosan néped könyörgését és földi életünkhöz add nekünk a te békédet. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Iz 49, 3. 5-6.

Szentlecke: 1Kor 1,1–3.

Evangélium: Jn 1, 29–34.

Testvéreim!

Ma a család évében, második évközi vasárnapon vagyunk. És ma kezdődik az ökumenikus ima hét. Ettől a vasárnaptól a következő vasárnapig. És harmadikként, ez a vasárnap az elvándorlók vasárnapja. Mi katolikusok, ma megemlékezünk azokról, akik bármilyen oknál fogva elhagyták a szülőföldjüket, és valahol másutt próbálnak gyökeret verni. A család, az ökumenizmus, meg az elvándorlás első pillantásra három egymástól idegen téma – mondhatnánk, hogy ennyire nincs idő, egyet szúrjunk ki közülük, arról halljunkvalamit. Csakhogy ez a három összetartozik.

Kezdjük az ökumenizmussal. Eddig próbáltuk mindig fölhívni a figyelmet arra, hogy az ökumenizmus a keresztények egységének a problémája. Azoké, akik vallják a Szentháromság egy Istent, vallják a megtestesülést, az Üdvözítő Jézus Krisztust, de valami miatt elszakadtak egymástól. Ebben a szemléletben az ökumenizmus lelki mozgalom annak érdekében, hogy próbáljunk meg figyelni egymásra, és tudni, hogy bajban vagyunk, mert az Úr Krisztus nem ezt akarta. Ő azt akarja, hogy akik a Szentháromságot és Őt hiszik, azok egy házban éljenek. Na, de hát mi nem egy házban élünk.

Az év végén, októberben van a missziós vasárnapunk, amikor a nem keresztény egyházak és emberek felé irányuló, misszionáló Egyházzal hallunk, és azért imádkozunk, hogy az evangélium hirdetése el ne hallgasson a Földnek még pogány területein és hatékony lehessen. Most, hogy ma az elvándorlók napja van, találkozik a misszió és az ökumenizmus. Mégpedig abban a furcsa formában, hogy amikor a misszióról van szó, akkor a katolikus közösségből az arra meghívottak összecsomagolnak, elindulnak, elmennek idegen földre, talán a Földnek a másik oldalára és hirdetik az evangéliumot. Az elvándorlás következtében pedig a katolikus közösségekbe érkeznek nem keresztény emberek: kínaiak, thaiföldiek, muszlimok, törökök, arabok, mindenféle nem keresztények, akik hozzák a maguk a maguk történelmét, kultúráját, vallását. És nem egyesével, hanem tömegesen érkeznek.

Ez a 20. század végének és a 3. évezred elejének egészen különleges problémája. Voltak már népvándorlások a történelem folyamán, de azok hullámok voltak, amikor valami miatt egy nép útra kelt, mint ahogy mi annak idején az őshazából. De volt tér, volt a Földön hely és üres tereket tudtak ezek a népek megtölteni. Most azonban a Föld már ugyancsak lakott, és aki elhagyja a szülőföldjét, nem légüres térbe, hanem egy másik kultúrába, egy másik nép körébe kerül.

Most, amikor ezen a vasárnapon az ökumenizmus és az elvándorlás problémája találkozik, azt kell tudatosítanunk, hogy a vallást, mint szellemi, kulturális, lelki tényezőt nem szabad

kihagyni sehonnan. Sem a mindennapi életből, sem a politikából sem a gazdasági életből. Mert, ha kimarad, vagy tudatosan kihagyjuk, a legfontosabb tényező tűnik el a szemek elől.

Megvan az ideológiája, hogy miért próbálják eltüntetni a vallás tudatát: nem szabad diszkriminálni, azaz vallási alapon hátrányosan megkülönböztetni. Állítólag ugyanis ha valakiről számon tartom, hogy te nem katolikus vagy, hanem hindu, akkor őt hátrányosan megkülönböztetem. Márpedig a személyi méltóság alapján neki joga van ahhoz, hogy hindu legyen.

De már bocsánat, én katolikusként nem azt mondtam, hogy ő ne legyen hindu. Csak azonosítottam, hogy ő hindu, én meg katolikus vagyok. És ha fordítok rá egy kis energiát, akkor megtudhatom, hogy a hindu vallásnak és kultúrának melyek a lényeges értékei. És kiderül, hogy az értékeink, az alapvető értékeink nem azonosak. Következésképpen az alapvető érdekeink nem azonosak.

Haezt elfedjük azzal, hogy neki joga van hindu voltához, akkor a dologból kimarad, hogy nekem viszont ahhoz van jogom, hogy tudjam, hogy a másik kicsoda, és mire számíthatok tőle. Ha igazán katolikus vagyok, akkor tudom, hogy ez az ember még nem jutott el az igazság megismerésére. Éppen ezért nem utálok, hanem szeretem, de ezzel a tudattal, hogy először meg kell neki mutatnom, hogy a katolikus Egyháznak és a katolikus életnek miféle értékei vannak. És, ha van füle meg szeme, akkor egyszer csak elkezd érdeklődni azután, hogy neked mid van, ami nekem nincs?

Itt lép be a család ebbe a probléma körbe, hogy a katolikus Egyháznak lehetősége és feladata lenne megmutatni mindenki felé, hogy a család az Isten akarta és tőle ajándékba kapott házasságból kibontakozó közösség, ami Krisztus Egyházában az életnek és a szeretetnek fölbonthatatlan szentségi a közössége. A katolikus Egyháznak ez a dolga, hogy a híveiben ezt megmutassa azzal a sok-sok családdal szemben, amelyeket a többi vallások anítanak és megvalósítanak a híveikben.

Megtetézve azzal, hogy már kialakult az elvilágiasított kultúra napnyugattól napkeletig, amely kihagyja Istent nemcsak a gazdasági életből, nemcsak a szellemi életből, a családból is. És szinte nem lehet megszámlálni, hogy hányféle családdal kínálnak azzal az Isten adta családdal szemben, amely szentségi házasságra épülő közösség, még pedig a szeretet és az élet közössége. És nem alakíthatókényünk-kedvünk szerint, hanem formáját a teremtő Isten határozta meg.

Ezzel szemben a felnövekvő nemzedékek egy olyan palettával találkoznak, ahol a singliktól, a celebszeken át a homoszexuális kapcsolatokon keresztül minden előfordul. Erre lehet azt mondani: „És az Egyház nem tudja, nem tudja, hogy ezek eddig is előfordultak?” – De tudja. Ám ha eddig előfordultak, ezidáig – legalábbis a keresztény kultúra körében – mindenki érezte és tudta, hogy ezek abnormális esetek, ez nem a rendes család. Mert a rendes család az, az Isten adta házasságra épülő, abból kibontakozó közösség, mégpedig a szeretet és az élet közössége, aminek a polgári jog is alapokat és védelmet biztosít, a többi rendkívüli, abnormális eset. Most pedig, a 3. évezred elején azt látjuk, hogy ezek a rendkívüli és abnormális esetek ugyanolyan jogigénnyel lépnek föl, mint az Isten adta család, vagy mint a többi vallások intézményes családjai. És meg is kapják a család jogait. Ennek azonban az igazi családok isszák meg a levét és fizetik meg az árát.

Ezért tartja fontosnak a katolikus Egyház, hogy tudatosodjon bennünk az elvándorlás, az ökumené és a család problémája. És talán nem túl merész a kép, de tudatosodjon bennünk az, hogy mi katolikusok úgy élünk, mint hogyha a vásárcsarnokban valaki egy pohár vizet kínál az arra járóknak, a sok Cola meg gyümölcslé, meg ilyen-olyan-amolyan italok és

minden egyéb között. Amit, ha valaki megkóstol, megtapasztalja, hogy az Isten adta tiszta víz oltja a szomjat, és nem újabb szomjúságot generál. Meg nem szemetet termel, hanem üveg pohárban van, ami áttetsző, mintha nem is volna ott, és ami benne van, az csillapítja az ember szomját és lehetővé teszi, hogy éljen. Na, az Isten adta család valami ilyen.

Ezt a szentmisét a családjainkért ajánljuk föl, mindegyikünkért. Meghallva hozzá azt, amit a Szentatya erre a vasárnapra üzenetül küldött szerte a világba, mindenkinek, hogy: emberek, de jó lenne végre meghallani, hogy közös teremtő Atyánk van, mi testvérek lennénk. Ha ezt fölfognánk, és az egész emberiség, globálisan az egész Földön élhetne úgy, mint egy nagy család, az életnek és szeretetnek a közössége, aminek a gyökerében az Isten adta házasság volna, ha hagynánk. Segítsen az Úr Krisztus ezen elgondolkodni, és mint egy pohár tiszta vizet őrizni és amikor szomjasak vagyunk belőle inni. Amen.

Az évközi idő második vasárnapja B évben 2006. jan. 15.

Olvasmány: *1Sám 3,3b–10. 19.*

Szentlecke: *1Kor 6,13–15.*

Evangélium: *Jn 1,35–42.*

Testvéreim! Itt az esztendő elején, az évközi időben ma arról beszél az Egyház, hogy ne felejtsük el: meghívott emberek vagyunk. Akik – ha azt akarjuk, hogy célba érjen az életünk, hogy beteljesedjen a szívünknek a legmélyebb vágya, ami arról beszél, hogy mi élni szeretnénk, mégpedig boldogan. Ha azt akarjuk, hogy ez a vágy beteljesüljön, akkor oda kell hallgatnunk a hívó szóra. Mert az anyagvilágot, az állatvilágot olyan törvények vezérlik, amelyek elől nincs kitérés, a törvények érvényesülnek. A lélek világában azonban, s mi emberek oda tartozunk, a lélek világában a törvény meghívás formájában hangzik el. Amit, ha emberi nyelven megfogalmazunk, így szól: Ha élni akarsz, akkor ezt tedd... azt meg ne... ezt a szót halld meg és add tovább. Ha élni akarsz!

A kicsi Sámuel történetében ez kristály-tisztán látszik. Az Úr, Akinek odaadták a szülők a kisfiút, hogy Neki szolgáljon, ezt a gyereket nem kényszeríti, hanem megszólítja, a nevéen szólítja.

Az öreg Héli, akinek élete az Úr szolgálatában telt el, tudja, hogy ha az Úr szól, arra a megszólítottak azzal kell válaszolnia, hogy: Szólj Uram, mert hallja a Te szolgád. Azaz nem pusztába kiáltasz, nem süket fülnek beszélsz. Hallom, és a szolgád hallja, azaz meg fogom tenni, amit mondasz. Illetve nem fogom tenni azt, amit megtiltasz. Ez az emberi élet alapszabálya, mindenkié.

Nem vagyunk messze az Ádventtől, amikor többször is hallottuk az Angyali üdvözlés történetét. A fiatal Mária, a maga szeplőteleniségében, anélkül, hogy erre egy öreg papnak tanítania kellett volna, tudja ezt a törvényt. És amikor az ő halló fülébe Gábiel elmondja az istenanyaság Evangéliumát, akkor Mária úgy válaszol, ahogy kell: „Íme az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a Te Igéd szerint!” – Azaz: hallottam és történjék velem az, amit az Úr gondolt. – És a Szűzanya egész élete az, hogy teszi, amit a hallottak következményeként tennie kell. És lett a mi Megváltónk Édesanyja és lett a világ Királynője.

A mi szekularizált és egyre inkább szekularizálódó világunk ezt a törvényt próbálja kimosni az embereknek a szívéből, lelkéből, agyából. És azt sugallja, hogy élj úgy, mintha nem hallottál volna semmit. Úgy élj, mintha Az, Aki hozzád beszél, nem léteznék. Élj úgy, mintha az Ige nem testesült volna meg. Ez eleinte fölszabadítóan hat, rendkívül szimpatikus, reklámokkal körül lehet rakni – csak éppen ellenkező irányba viszi az embert, mint az élet, ami hamar, egy nemzedéken belül ez elkezd mutatkozni.

A családdal kapcsolatban a világ arra készlet, hogy úgy rendezkedj be, mintha nem történt volna semmi. Amikor házasságot kötöttél, amikor ott álltál az oltár előtt és örök hűséget esküdtél - felejtse el. És érvényesülj. Ha férfi vagy, akkor fejtse le magadról a családnak a koloncát... nem veszed észre, hogy gátolja a karrieredet? – Ha nő vagy, nagyon fontold meg, hogy egyáltalán egy gyereket is világra hozol-e, mert mi lesz a pályáddal?... mi lesz a karriereddal? Bennünket ebbe bele lehet kergetni, mert eleinte annyira fölszabadító hatása van ennek a szekularizált gondolkodásnak.

Ezzel szemben az Úr mindenki felé ezt mondja: „Én téged megteremtettem és arra hívlak, hogy ajándékozd el az életedet másoknak. Ajándékozd el.” – Ha kicsit pontosabban fogalmazunk, akkor: Áldozd föl az életedet másokért. Ne eladd. Áldozd föl. Az áldozatnak csak akkor van értelme, ha Isten van. Ha kapcsolatom van Vele. Ha fölfogtam, hogy engem arra hívott, hogy valamilyen formában adhatom oda az életemet – áldozatul. Végző soron Őneki.

Akik el merték ajándékozni, valamilyen formában föl merték áldozni az életüket, tanúi annak, hogy ennek van értelme, mert a tény, hogy Istenre hallgatva élünk, kilátást nyújt az örök életre. Azt a biztonságot adja, hogy a végén, amikor kérdőre von a Teremtő Isten, hogy mit csináltál az életeddel?... egy önmagát föláldozó ember azzal a tudattal készülhet a pillanatra, hogy azt fogom majd mondani, hogy Istenem, próbáltam megtenni azt, amit nekem mondtál. Házasságra hívtál, próbáltam ó házastárs lenni, szerzetesnek hívtál, próbáltam odaadni magamat. Magányos életre hívtál, megpróbáltam becsülettel megélni. Papnak hívtál, amit képes voltam, talán megtettem. Ez az élet felé viszi az embert.

Kérjük az Úr Krisztust, hogy vesse bele a szívünkbe a kicsi Sámuel mondatát, hogy Uram, szólj, mert hallja a Te szolgád. Meg a Szűzanya szavát: íme, én az Úr szolgáló leánya akarok lenni. Legyen nekünk a Te Igéd szerint. Amen.

Az évközi idő második vasárnapja C évben
2007. jan. 21.

Olvasmány: *Iz 62,1–5.*
Szentlecke: *1Kor 12,4–11.*
Evangélium: *Jn 2,1–12.*

Testvéreim! Az Ószövetség népe történelmének nagy pillanata volt az, amit az olvasmányban hallottunk. Eltelt a Babiloni fogság 70 esztendeje. Egy olyan nemzedék, amely soha nem látta az Ábrahámnak ígért földet, hallotta Cirusz király parancsát, hogy aki Izraelből való, csomagoljon és térjen haza Jeruzsálembe, Judeába. Akik meghallották ezt a szót és megtették azt az utat, amit a Három királyok tettek meg jóval később,

hazaértek. Igaz, Jeruzsálem romokban állt. A falvaknak csak a nyomai voltak. De akik hazatértek, tudták: ez az a föld, amit az Úr Ábrahámnak és az ő ivadékának megígért.

Ezdrás és Nehemiás ünnepet hirdetett a Templom romjai között. Ezdrás elkezdte olvasni az Úr Törvényének könyvét, amiről ezek az emberek tudták, hogy a Babiloni fogság azért szakadt atyáinkra, mert nem tartották meg a szövetséget, azt a Törvényt, amit mi most hallunk.

Ezért sírt a nép. Siratták a bűneiket. És akkor hallják a vigasztaló szót, hogy ne sírjatok, hiszen itthon vagyunk!... hanem majd újjáépítünk mindent. És jól jegyezzétek meg, hogy az Úr öröme a mi erősségünk. Úgy is, hogy a mi Istenünknek öröme, hogy erőt adhat nekünk a bűnbánatunk után. Ugyanakkor a mi erőnk az, ha keressük az Úr örömét, azaz megtesszük a Törvényét, a parancsolatát.

De nem mindenki hallotta meg az elbocsátó királyi parancsot Babilonban. Az erősek, az ügyesek, a gazdagok, akiknek már palotái voltak, akiknek már keletre, nyugatra, északra, délre nagyon jól működő kereskedelmi kapcsolatai voltak, nem hallották meg az elbocsátó parancsot. És ott maradtak idegenben, a fogságban, ami nekik már a jólétet jelentette.

Jön a Megváltó Jézus, Jánosnál megkeresztelkedett, János bemutatta Őt, és tanítani kezd szombatról szombatra a zsinagógákban. Otthon is, Názáretben, ahol nevelkedett, ahol mind emlékeztek rá, hogy ez a Józsefnek a fia!...Mária az anyja!... A teljes rokonsága itt van közöttünk. És hallják az ajkáról a szót: „Az Úr lelke rajtam, mert fölkent engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek. Szabadulást a foglyoknak, látást adjak a vakoknak és a megtörtöket elbocsássam.”

Figyeljünk csak! Szól a szegényekről, a foglyokról, a vakokról és a megtörtökről, de nincs szó a gazdagokról, az erősekről, az ügyesekről, a hatalmasokról. Azokról van szó, akik már a római hatalom előtt elszegényedtek. Örökségüket elvették tőlük, vagy el kellett kótyavetyélni, hogy egyáltalán élni tudjanak és sokan közülük az adósok börtönében találták magukat. Egyik-másik sötétzárkában. Bele is vakult. Ezek a szegények, ahogyan tel-t-múlt az idő, megtört öregemberekké váltak, akik fölmérték, hogy nekünk már semmi jó nem jöhet. Az idő elmúlt, nekünk már nincs lehetőségünk újra kezdeni. Végünk van. Megtörtök.

És akkor jön Jézus és meghirdeti az Úr kedves esztendejét.

A 2000 előtti években sokat hallottunk a Jubileumi évről. Arról is, ami 2000-ben volt, meg arról is, amiről Mózes törvénye beszél. Az Úr törvénye arról beszélt, hogy 50 évenként tartsatok jubileumi évet és ujjongjanak a szegények, akiknek ez az ötvenedik év az újjászületés, az újrakezdés lehetőségét hozza, mert ebben az évben vissza kell adni minden elvesztett örökséget az eredeti tulajdonosának. A rabszolgákat el kell engedni, az adósságokat szintén. Szülessen újjá mindenki – mondta az Úr törvénye, de nem tartották meg.

Jézus pedig erről beszél, hogy engem elküldött a ti Uratok, Istenetek, az én Atyám, hogy az újjászületést hozzam el nektek. Mindenkinek, aki meghall engem. Mindenkinek, aki hisz bennem.

De ez az újjászületés nem az anyagi jólétet jelenti, hanem az ember állapotában jelent valami alapvető változást és mindent, ami abból következik. Ezt mondja Szent János, amikor arról beszél, hogy akik befogadták – befogadják! – Jézust, az Üdvözítőt, azoknak Ő hatalmat ad arra, hogy Isten fiaivá legyenek. Nem a test és a vér, nem a származás alapján, hanem mert újjászületnek Istenből. A létük változik meg.

Akárhova született valaki. Bármelyik nép, bármilyen állapotban született, ha hisz a Megváltó Krisztusban, újjászületik és Isten gyermekévé lehet az ember. És ez akkora változás, mint egy megtört öreg embernek a visszakapott fiatalság. Sőt, még ennél is több. Mert egy visszakapott fiatalság újra megöregszik, de az az élet, amit Isten gyermekei kapnak, örökkévaló, nem öregszik!

Az Egyház története és mai élete mutatja, hogy éppen úgy, mint a babiloni fogságból elbocsátó parancsot, meg a tanító Krisztus zsinagógában elhangzott szavát ma is a szegények hallják meg igazán. Azok, akiknek a nyolc boldogság közül az első szól, hogy boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa. Azoké, akik így vagy úgy megtapasztalták a kiszolgáltatottságot, a tehetetlenséget – és megtörték. Nemcsak fizikailag, hanem lélekben is. A bűnbánatban.

Nekünk szól az Evangélium. Az örömhír, hogy nem a földi élet az egyetlen. Van örök élet. S aki hisz, bármilyen nyomorúságok között él itt a földön, Isten gyermekeként érkezhetsz meg a boldog örökkévalóságba .

Ezért nem kellene annyira elkeserednünk, amikor a napi híreket halljuk, hogy már megint mi történt! Ezért nem kellene odafigyelnünk a kísértésre, amikor megszólal a fülünkben, hogy „Micsoda tehetetlen vagy... nézz oda... ez is, meg az is, meg amaz is hogyan boldogul... hát te miért nem?”– Azért nem, mert az Úr törvénye megköti a kezünket, hogy ne tedd a rosszat és tedd a jót, amivel nem leszel feltétlenül gazdag itt a földön. Vagy ha meggazdagodtál, akkor fogod tudni, hogy micsoda felelősséged van a kincseidért, amiket birtokolsz. De ha szegény vagy, ne keseregj, hanem figyelj és halld meg az Üdvözítő Jézus szavát, aki hozzánk hasonló szegény ember lett. Üdvözítőnk lett.

Segítsen nekünk az Úr Krisztus hordozni a szívünkben, hogy az Úr öröme a mi erősségünk. Amíg mi engedjük, hogy megkösse a kezünket a rosszra, parancsoljon és adjon erőt a kezünknek a jóra, addig Belőle lehetünk erősek. Ez a mi Istenünk öröme, nekünk pedig azt az életet adja, amely soha nem hal meg. Amen.

Az évközi idő második hetének hétfője 1996. január 14.

Szentlecke: 1Sám 15,16–23

Evangélium: Mk 2,18–22.

Ökumenikus imahét

Testvéreim! Ma megkezdődik egy imahét, amelyben mindazok, akik Isten Fiának fogadják el Jézus Krisztust, vallják a Szentháromság egy Istent, a saját közösségeikben és ahol lehet, együtt imádkoznak a keresztények egységéért és azért, hogy akik még nem ismerik Krisztust, vagy akik pillanatnyilag még ellenségesen viselkednek Vele szemben, megkapják a jelet, hogy az Isten Báránya már elvette a világ bűnét és az Egyházban föl kínálja az üdvösséget mindenkinek.

A II. Vatikáni Zsinat nagy föl ismerése volt, s a zsinati atyák nagyon hangsúlyozottan elmondták, hogy az Egyház következő évtizedeiben az egyik legnagyobb feladata az, hogy mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a keresztények közötti szakadás elkezdjen behegedni.

Korábban a katolikusok, a keleti keresztények és a protestánsok kölcsönösen úgy gondoltak egymásról, hogy „a másik felelős mindenért, az a bűnös az egész ügyben és tulajdonképpen le kellene törölni a Földről, hogy én egyedül képviselhesen Krisztust”.

A 20. század végére a világ egyre kisebb lett: a közlekedés jóvoltából már nincsenek távolságok, a tömegkommunikáció révén teljesen átalakult az idő. Pillanatok alatt híre megy mindennek. Aki keres, az az egész világot maga előtt láthatja. Kiderült, hogy az istenkereső és üdvösséget kereső emberek számára érthetetlen képlet a megosztott kereszténység. Érthetetlen számukra az, hogy ha Isten Báránya valóban eljött, elvette a világ bűnét, akkor hogyan mondhatja egy protestáns közösség, hogy az ő Krisztusa az Üdvözítő; hogyan mondhatják az ortodoxok, hogy övék az Üdvözítő; és akkor jön a katolikus Egyház. Melyik Krisztus üdvözít?!

Ennek fölismerése a Krisztus-hívőkben büntudatot ébreszt: valamit nagyon elhibáztunk! – Ezeknek az utóbbi évtizedeknek a nagy kegyelme az, hogy a protestáns testvéreinkben is, bennünk, katolikusokban is, az ortodoxokban is változik a büntudat tartalma. Már nem arról van szó, hogy az a gonosz másik!, hanem mindegyik közösségben, – és a legfelsőbb szinteken is – világosodni kezd, hogy valamit én is elvitettem. De mint mindig, a pápa jár az élen.

Az elmúlt nyáron, 1995 Úrnapiján írt alá a Szentatya egy enciklikát a keresztények egységéről, amiben nagyon hangsúlyozza ezt. Megdöbbenő hallani tőle: „Én, mint Péter utóda, megvallom, hogy a keresztények közötti szakadásokban nincs ártatlan fél. Mi, katolikusok, én, a pápa felelősnek érzem magunkat azért, hogy ez a három részre szakadt kereszténység van pillanatnyilag a világban.” – Ezután felszólít, hogy a maga hatáskörében – önmagát is beleértve – mindenki tegyen meg mindent annak érdekében, ami ma megtehető azért, hogy ez a megosztottság egyszer megszűnjön.

Az Úr Krisztus nem hiába ezért könyörgött az Utolsó vacsorán: „Atyám, hogy egyek legyenek! Azért, hogy a világ el-higgye, hogy Te küldtél engem, én pedig küldtem ezt a Tizenkettőt, hogy vigyék el az üdvösség örömhírét a föld széléig.” Az Úr Krisztusnak nagy kint okozhatott annak előre látása, hogy azok, akiket Ő megvált, akik az Ő nevében hinni fognak, meg lesznek keresztelve, egymás között nem fogják megőrizni az egységet.

Olyan könnyű a másakra kígyót-békát kiabálni, és bizonyos ideig jól is esik a másiktól rosszat gondolni. Gyanakodni, határokat meghúzni, elkergetni, hogy te nem tartozol ide, te meg menj innen... De ebből csak halál következik. Az élet mindig az egységből fakad. És a pápa, II. János Pál nagyon buzdít mindenkit, hogy az egység ügyét az imádságaiban vegye komolyan! Mert az egész ökumenikus mozgalom nem elhanyagolható, ráérő öregurak unalom-űző szórakozása, hanem az Egyháznak pillanatnyilag az egyik legfontosabb ügye azért, hogy evangelizációja hiteles lehessen.

Ezen a héten jó lenne, ha az imádságainkban elmondanánk: „Jézusunk! Segíts nekünk az egységért valamit tenni! Taníts minket arra, hogy hogyan is gondolkodik ma a katolikus Egyház a protestánsokról, meg az ortodoxokról. Hogy azzal a szomszédoddal vagy azzal a családtaggal, aki éppen evangélikus vagy református, vagy éppen arra büszke, hogy már túl jutott minden vallási kérdésen, úgy tudjunk személy szerint érezni, ahogyan az Egyház ma érez az elszakadt, vagy a vele még egészen egységben nem lévő testvérekkel szemben.”

Erre mondhatjuk, hogy az érzéseink fölött nincs hatalmunk. – Nem is arról van szó, hogy durván fojtsuk meg érzéseinket. Hanem kegyelemként megkaphatjuk azt, hogy a fönntartások, elítélések, gyanakvások, elítélések úgy elcsitulnak a szívünkben és kezdjük látni, hogy nekünk, katolikusoknak mekkora felelősségünk van amiatt, hogy a katolikus Egyház őrzi teljes egészében mindazt, amit az Úr Krisztus erre a világra elhozott és átadott az

apostolainak. És mi hányszor nem élünk ezzel! Nem becsüljük, nem vagyunk a tudatában. Tékozoljuk ezeket a kincseket.

Most lélekben csatlakozunk a Szentatyához, akinek ez a hét a legbensőbb szívügye. És ha egyébként is szoktunk a pápa szándékára imádkozni, akkor tudatosítsuk, hogy ezen a héten pápánk kifejezett szándéka a keresztények egységének előmozdítása. Az Úr Krisztus pedig, aki egy – és nincs református Krisztus, meg ortodox Krisztus, meg katolikus Krisztus, mint ahogy Mennysorság is csak egy van! –, az egy Krisztus könyörüljön meg rajtunk! És azokat a sebeket, amiket mi egymáson ütöttünk, gyógyítsa meg! Azokat a szakadásokat, amiket mi támasztottunk, segítsen áthidalni, meg behegeszteni! Hogy az Ő evangéliuma a keresztények ajkán úgy tudjon hangozni, hogy hiteles legyen a világ számára. Amen.

Az évközi idő második hetének keddje 1996. január 16.

Szentlecke: 1Sám 16,1–13.

Evangélium: Mk 2,23–28.

Ökumenikus imahét

Testvéreim! A Szentatya nagyon nyomatékosan mondja: „Gyermekeim! A keresztények egységének ügye az Egyház a legnagyobb problémái közé tartozik. Az Egyház szíve fáj amiatt, hogy megosztott.

A Szentatya nagyon buzdít mindenkit, hogy amikor közös imádságra van lehetőség, aki teheti, vegyen rajta részt. Aki valami miatt nem teheti, foglalja imáiba az ő szándékát, ami az Úr Krisztusé: hogy a Krisztus-hívók egyek legyenek! Mert a világnak nagyon, de nagyon szüksége volna arra, hogy hirdessék neki a Megváltó Krisztust. És megmutassák az utat, hogyan lehet oda találni az üdvözítő Istenhez.

Ezen a héten a világban mindenütt, nálunk is, a keresztények egymás után, egymás templomaiban összegyűlnek és imádkozunk. De azt bűnbánattal kell megvallanunk, hogy mi még nem fogtuk föl ennek a kérdésnek a súlyát. Mert a hirdetőablán ott kellene lennie, hogy tegnap itt, holnap ott, holnapután amott van ez a bizonyos találkozó – és nincs ott. Ma este a Deák téri evangélikus templomban lesz ennek a kerületnek, igazában ennek a kilométeres körzetnek, keresztény híveinek közös imája este 6-kor.

Örömmel kell felimernünk, hogy nagy változások történtek. Az idősebbek emlékeznek, ahogy én is emlékszem rá, hogy a hittanórán minden felekezet azt tanította, hogy be ne lépj a többiek templomába/imaházába! menjetek!

Pedig nagyon tanulságos látni egymás templomait, ráadásul egymás templomaiban imádkozni ugyanazokat az imákat. Amikor az ember először teszi, megdöbben rajta, hogy az evangélikusok ugyanazt a Miatyánkot mondják! – Persze. – Elmondják ugyanazt az Apostoli hiszekegyet. Nem mondják az Üdvözlégyet, de vannak közös imádságaink. S jó dolog, ezt egymásról tudni.

A Szentatya azt mondja, hogy az egység felé az első lépés minden érintett félben a bűnbánó lelkület. A következő lépés, az emlékezet megtisztítása.

A katolikusok és protestánsok között hányszor föllobbant az ellentét: „Ti, gonosz pápisták!”, és viszont: „Mert ti, gonosz luteránusok”. Egymás fejéhez vagdaltunk 16–17. századi történelmi eseményeket, amelyek megtörténtek, kétségtelen. De ha jó szívvel és tárgyilagosan vizsgáljuk, mi is történt ott, akkor nem egyszer kiderül, hogy valami olyasmi történt, mint amikor egy nyájon belül egy bárányt a többi elkezd dőfködni. Emiatt sodródik kifelé, a nyáj peremére, és egyszercsak leszakad. Amikor észleli, hogy leszakadt, elkeseredésében elmegegy, mondván: „ha nem kellettem a pásztornak, akkor bánatomban világgá megyek”. Történtek ilyen dolgok, amelyek ezek a szakadások előálltak.

A közös imádság jel Isten felé, az egyetlen Krisztus felé, hogy „Jézusunk, Te, aki minden embernek pásztora vagy, gyűjtsd össze a nyájadat! Mi nem tudunk egymás között egységet teremteni, de közösen imádkozni már tudunk.”

A szentatya mondja, hogy a végső célja az, hogy egy oltár körül ugyanazt az Eucharisziát vegyék a Krisztus-hívők. Erről egyelőre neme lehet szó. Egyelőre csak arról van szó, hogy megmozdult a szívekben az egység vágya és elindultunk az egység felé vezető úton. De elindultunk!

A Szentatya ezt is nagyon hangsúlyozza, hogy a Magnifica-tot kell imádkoznunk mindazért, ami eddig már megtörtént. Mert igen nagy dolgok történtek, melyek hatása lassan szűrődik lefelé az egyházközségek és az egyes szívek szintjére.

Éppen ezért, aki este 6-kor ráér, próbáljon meg eljönni a Deák téri evangélikus templomba. Ha erre nincs is lehetőség, ma imádkozzunk azért, hogy az Úr nézzen ránk és vegye észre a szívünkben a hajlandóságot. Hogy mi szeretnénk a Szentatya szándéka szerint bűnbánattal, megértéssel és szeretettel egy lépést megtenni az egység felé vezető úton. Amen.

Az évközi idő második hetének szerdája 2000. január 19.

Szentlecke: 1Sám 17,32–33. 37. 40–51.
Evangelium: Mk 3,1–6.

Ökumenikus imahét

Testvéreim! A Nagy Jubileum nyitányaként a Szentatya az éjféli misében Karácsony napján a három nagy, Róma falain belüli bazilikában nyitotta meg a Szent Kapukat, tegnap pedig, az ökumenikus imahét kezdeteként a falakon kívül, a Szent Pál-bazilikában. Ugyanis az ökumenikus imahét a világegyházban tegnap kezdődött. ez az imahét a Szent Pál megtérése előtti nyolc nap.

Hallhattuk a hírekben, hogy jelen voltak ortodox főpapok, és a protestantizmus legmagasabb szintű képviselői. Sőt! Ortodox főpapok a Szentatyával együtt nyitották meg a Szent Kaput. Ez jelzi, hogy a keresztények a legfelső szinten már észlelik és hallják, hogy egy ajtó vezet az üdvösségre: Jézus Krisztus. A sok szakadás, ami történt az Egyház történelmében, s hogy annyiféle csoport vallja magáról, hogy én keresztény vagyok, egyház vagyok, annak a következménye, hogy erről az egyetlen Ajtóról elfeledkeztünk.

Már Szent Pál mondta: „Testvéreim! Ha ér valamit az, amit én értetek tettem, akkor legyetek egyetértők. Akkor hagyjatok föl az irigykedéssel, a hiúsággal, a széthúzással, és ne azon versengjétek, hogy ki nagyobb a másiknál, hanem emlékezzetek rá, hogy én a szenvedő Krisztusról beszéltem nektek. Odavittelek titeket Hozzá. Benne lettetek megkeresztelve. Ne akarjatok széthúzásokat támasztani ti, akik egyetlen Krisztusnak vagytok a hívei!”

Ez az, amit a Szentatya is az egész lényével mond. A Szentévi bullában mondta, hogy a megtéréshez hozzá tar-tozik annak felismerése és beismerése, amit az egység ellen elkövettünk, illetve ennek megbánása. Mert amikor kereszt-tények higgadtan és nyugodtan le tudnak ülni, el tudnak gondolkodni, el tudnak beszélgetni arról, hogy hogyan is volt az 900 éve? Hogyan is történt ez 500 éve? 300 éve? Kiderül, hogy bizony a hiúság vagy az irigység volt az, ami igazában a szakadást kiváltotta.

Mi magyarok úgy szoktuk mondani: „Vagyok olyan legény mint te!”, vagy: „Mért pont te? Mért nem én?” – Ez a hiúság és az irigység alapmondata. Holott az üdvösségnek egyetlen ajtaja van. És ha valaki nem azon megy ki, hogy hirdesse az igét, nem Krisztus küldötte. És aki nem azon az ajtón akar bemenni az atyai házba, az tolvaj és rabló és máshova jut, nem az atyai házba.

Az egység azokban tud megvalósulni, akik tudnak bűnbá-nattal ítélkezni önmaguk fölött. Tudnak megbocsátó szere-tettel tekinteni a másik emberre. Meg tudják fogni egymás kezét azzal, hogy most menjünk és együtt lépünk át azon az egyetlen küszöbön, ami az üdvösség ajtajának a küszöbe, és az ajtó Krisztus, és együtt boruljunk le az értünk meghalt és Föltámadott Jézus előtt, Akinek az Atya mindenek fölötti nevet adott. Akit mindenek fölé állított.

Addig azonban még hosszú az út. De amikor egy lélek vagy egy egyház már föl meri tenni a kérdést magának, hogy mit vétettem el, már elindult az egység felé. Most ebben a fázisban vagyunk, hogy a keresztények – élükön a pápával és a katolikus Egyházzal, velünk – hallják a felhívást: vizsgálj meg magadat, hogy mit vétettél?

Nekünk katolikusoknak tudnunk kell – amit nem könnyű igazán befogadni az embernek a szívébe –, hogy nem azért vagyunk katolikusok, mert ügyesebbek, okosabbak voltunk, vagy mert a szüleink megtalálták az igazságot. Hanem azért vagyunk katolikusok, mert bennünket az Úr a családi hagyományban megőrzött, vagy meghívott, és meghallottuk a hívó szót. Ajándékot kaptunk, amit úgy kell szeretnünk és úgy kell megélnünk a többiek felé, a többi keresztények felé is, hogy kedvet kapjanak és merjenek velünk együtt leborulni a Megváltó Krisztus előtt. Az egyetlen Krisztus előtt. Amen.

Az évközi idő második hetének csütörtöke
1996. január 18.

Szentlecke: 1Sám 18,6-9; 19,1-7.

Evangélium: Mk 3,7-12.

Ökumenikus imahét

Testvéreim! A protestáns testvéreinkkel való ökumenikus dialógusban, meg a velük való tárgyalások során újra-meg-újra kiderült, hogy az egyik problematikus kérdés a szentek tisztelete. Igazában ők nem tudják pontosan megmondani, hogy mitől voltak allergiások a szentekre az ő alapítók. Hogy miért kellett Luthernak is, Kálvinnak is első lépésként kisöpörni a szenteket a templomokból. És a szívekből.

Mert mi, katolikusok azt valljuk, hogy a szentek példaképeink, közbenjáróink. Erre ők azt mondják: „Nekem nem kell közbenjáró! Ha elég erős a hitem, akkor én odaállok az én Istenem elé – és minden rendben van!” – Hogy-hogy? – ... S nem biztos, hogy a folytatást meg merik fogalmazni, de a folytatás az, hogy: ha nekem elég erős a hitem, akkor én egy igaz ember vagyok és az Isten köteles az én dolgaimat úgy rendezni, ahogy azt én jónak látom.

Ez az, amit egy katolikus lélek másként mond. Mi azt mondjuk, hogy ha mi a szenteket mint közbenjárót kérjük, átadjuk nekik az ügyet. Tudván, hogy ők jobban látják a dolgainkat mint mi, és esetleg másként látják mint én. Előfordulhat, hogy én valamit rettenetesen fontosnak tartok és odaállnék az Úr elé követelözve, de inkább átadom egy szentnek, az meg félreteszi és azt mondja: „Tudod mit? Hagyd békében ezt az ügyet, jobb neked, ha ez nem történik meg. Hanem...” – és mond valamit. Amit persze én nem hallok és nem látok közvetlenül, de a rábízott ügynek az alakulásában egyszercsak kiderül, hogy történik valami egészen más, és bizonyos idő elmúltával kivilágosodik, hogy hála Istennek, hogy nem az történt, amit én akartam, hanem az történt, amit az Úr ennek a szentnek a közbenjárására nekem adott. Mert – és protestáns testvéreinkből ez az érzék hiányzik – egy katolikus lélek sejti, hogy a szent, akihez közbenjárásért fordulok, azért lehet példaképem, mert ő kedves Isten előtt. Ő a szeretetben egy olyan pályát futott be és egy olyan fokot ért el, hogy az igazában elérte a tetőfokot. Aminél nagyobb nincs. Valamilyen formában ő az életét adta a barátaiért. Meg az ellenségeiért. Ő megcsinálta! Ezért szent. – Én ezt még nem csináltam meg. Kérdés, meg tudom-e tenni? Éppen ezért példa lehet számunkra a szent, aki ezt már meg tudta tenni.

Nekünk a szentek példaképeink és közbenjáróink. Mert gondoljuk csak meg azt, ha mi valamit átadunk Szent Margitnak és mondjuk most itt, az ökumenikus imahéten azt mondanánk, hogy „Szent Margit! te, aki ismered ezt a környéket, ezt az országot, ezt a népet, tudod, hiszen láttad a Mennysországból, hogy a te haláloed után egy olyan 250 évvel itt szakadások támadtak... Vedd a kezedbe ezt az elemeire szakadt népet, akik keresztények, nem-keresztények, ateisták, ilyenek-olyanok. Imádkozz értünk!” – Ő egy ilyen ügyet kézbe tud venni. És ha ő megy oda az Úr Krisztushoz a kéréssel hogy: „Jézusom! Tekints rájuk!” – az Úr Krisztus előtt Margit kedves. Hiszen a menyasszonya. Mint ahogy az összes szentek kedvesek az Úr előtt. És ha miattunk nem is történnék semmi, mert mi figyelmetlenek vagyunk, nem értjük a dolgokat, mást akarunk, mint kellene, az ő kedvéért az Úr ránk tekint. Amen.

Az évközi idő második hetének pétekje
1996. január 19.

Szentlecke: 1Sám 24,3–21.

Evangélium: Mk 3,13–19.

Ökumenikus imahét

Testvéreim! Nekünk, embereknek nincs életünk önmagunkban. Sőt, a gondolkodó ember rájön, hogy élete önmagában annak van, akiből a lét ered. A hívő ember tudja, hogy élete önmagában csak az Istennek van. És az Úr Krisztus nekünk kinyilatkoztatta, hogy ez az Isten atyai szeretettel árasztja az életet, amit önmagában birtokol, és ez az élet végtelen. És aki élni akar, annak egységben kell maradnia, Övele, az élet forrásával.

A bűn ezért járt halállal, mert ezt az összetartozást bontotta meg. Mondván, hogy: ember, neked tulajdonképpen akkor lesz életed, ha szembe fordulsz az Istennel. – Megtörtént és belepusztultunk.

A Megváltó Krisztus azért jött, hogy ezt az egységet helyreállítsa. Megnyissa az utat, hogy aki élni akar, az visszataláljon az élet forrásához, az Atyához és élete legyen. Mindörökre. De Neki ezért meg kellett halnia. Megtette. És az Utolsó vacsorán konszekrált. A kenyér és a bor a kezében a tulajdon testévé és a vérévé vált, és mondta: „Vegyétek és egyétek. És ha eszitek az Emberfia testét, akkor örök életetek lesz. Ha isszátok az Ő véréét, élet lesz bennetek. Mert egységben lesztek velem, aki pedig velem egységben van, az látja az Atyát és egységben van az élet forrásával. És élni fog.”

És emlékezzünk csak rá, a II. Vatikáni Zsinaton az Egyház úgy határozta meg önmagát, hogy az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az emberek egymás közti egységének jele és eszköze. Ennek a látható megjelenése a szentmise és az Eucharisztia.

A katolikus Egyház őrzi az Utolsó vacsorát úgy, ahogyan azt az Úr átadta az apostoloknak. Ezért hallatlanul fontos, hogy egy közösségben megvan-e az apostoli jogfolytonosság, visszafelé tekintve az apostolokig és egy apostolon át az Úr Krisztusig. Mert ha megvan, akkor ebben a közösségben vannak érvényesen fölszentelt püspökök és általa fölszentelt papok, akiknek a szentmiséje tényleg az Utolsó vacsora. És a konszekráció megtörténik. És ott az Úr Krisztus megjelenik a kenyér és a bor színe alatt, s azoknak, akik veszik az Oltáriszentséget, adja az Atyának az életét. Ahol ez a jogfolytonosság hiányzik, az Úr nincs jelen, mert nem az történik, amit Ő az Utolsó vacsorán tett.

És ez hatalmas probléma a protestáns testvéreinkkel, akik bizonyos alkalmakkor megünneplik az Úrvacsorát, de nincs Eucharisztiajuk. Nincsenek fölszentelt papjaik, akik konszekrálni tudnának és ami ezzel nagyon szorosan összetartozik, akik elmondhatnák hatásosan azt, hogy én föloldozlak téged a bűneidről. Nem én, hanem az Úr Krisztus nevében oldozlak föl. De ha ezt te bűnvallomással fogadod, megszabadultál a bűneidről és alkalmassá váltál arra, hogy vedd az Úr testét, és életed legyen.

Nekünk, katolikusoknak megadatott az az elmondhatatlan kegyelem, hogy a katolikus Egyház őrzi az Úrtól ránk bízott kincseket. Az Utolsó vacsorát is, az Oltáriszentséget is. Nagyon becsülni kell! És féltetni kell egy kicsit a hitetlenségtől, meg a közömböségtől. És tudni kell azt, hogy az ökumenizmus végső célja az, hogy akik Krisztusban hisznek, azok az Eucharisztiaát mind úgy fogadják, mint az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egymás közti egységnek azt a jelét, amit az Úr adott. És úgy fogadja, ahogy az Úr adta azt. Amen.

Az évközi idő második hetének szombatja
1996. január 20.

Szentlecke: 2Sám 1,1–27.

Evangelium: Mk 3,20–27.

Ökumenikus imahét

Testvéreim! Ha valaki egy kicsit is fölfogta már, hogy mekkora kincse az embernek az egyetlen élete, akkor kezd elámulni a vértanúkon. Azokon, akiket nem egy közlekedési baleset vitt el ebből a világból, nem is egy váratlan betegség, hanem akiknek ott volt a kezében a lehetőség, hogy megmentse az életüket. Ezt az egyetlennek tűnő, drága kincset. És ők inkább meghaltak. Inkább elveszítették azt, ami nekünk a legdrágábbnak tűnik, mint hogy megtagadjanak valamit, amiről a hitetlen ember azt mondja: „Nem értem... ez teljesen esztelen dolog volt!” – A hívő tudja, hogy a vértanú nem valamit nem tagadott meg, hanem Valakihez ragaszkodott, jobban, mint a földi életéhez.

Az Egyház tanítja, hogy ez a kegyelmek kegyelme. Hogy egy ilyen döntő pillanatban valaki jobban tud ragaszkodni az Úrhoz, mint a testi életéhez. Volt az Egyháznak majdnem 300 éve, amikor nemzedékről-nemzedékre, pápáról-pápara pontosan lehetett tudni, hogy aki pedig nyíltan vállalja a kereszténységet, az az életveszélyt vállalja. És vállalták. És a pokol kapui nem vettek erőt Krisztus Egyházán. A haláltól való félelem nem tudta kioltani – nemcsak a hitet, hanem a Krisztus iránti, s a felebarátok iránti szeretetet sem.

Ennek tanúja a mai két szent: egy pápa és egy testőrtiszt. Fábián pápa kb. 14 évig aránylag békeességben megszervezte a római Egyházat, kb. olyan egységekben, amelyek azóta folyamatosan élnek az egész Egyházban. Sebestyén pedig keresztény létére testőrtiszt, aki mindaddig, amíg nem provokálták, úgy gondolkodott, hogy én a világban vagyok, katona vagyok, hűségesküt tettem a császárnak – és próbált szolgálni. A többiek föl is figyeltek rá, hogy ez másként csinálja a dolgát, mint mi. De amikor a választás elé állították, hogy most vagy előléptetünk vagy céltáblája leszel a saját testőrtársaidnak, akik lenyilaznak, ő ez utóbbit választotta. És meghalt ő is Krisztusért.

Most, az ökumenikus imahéten, jó meghallanunk a szentatya szavát, amikor ő azt mondja, hogy a keresztény közösségeknek egymásban, egymás vértanúit észre kell venniük. Mert nemcsak a katolikus Egyháznak vannak vértanúi, hanem a protestáns testvéreknek is. Ma is. És a vértanúk ugyanarról a Krisztusról tanúskodnak.

De nincs protestáns Krisztus, akiért meghal egy protestáns, és nincs katolikus Krisztus, akiért meghal egy katolikus hívő. Egyetlen Krisztus van, akiért meghalnak a hívei. Mert a tanúságot egymásban nagyon becsülni kell, és azt kell megcsodálni, hogy a kegyelem, amit az Úr az apostoloknak átadott, Péternek átadott, az a vértanúságban a katolikus Egyház határain kívül is meg tud mutatkozni. És meg is mutatkozik. De azért szomorú dolog az, hogy miközben vannak testvéreink, akik meghalnak Krisztusért, mi, egymás között itt a földön alig-alig tudunk szót érteni.

Éppen ezért az egység hetében a vértanúkhöz is könyörgünk, hogy segítsenek nekünk – nem is annyira egymásra találni, mint azt fölfogni, hogy valamennyiünknek az egyetlen Krisztus a Megváltónk. Ha pedig Tőle a megváltást várjuk, akkor nekünk egymás között

nekünk nem volna szabad verekednünk, meg azt bizonygatnunk, hogy veled szemben nekem van igazam, vagy neked van igazad velem szemben.

Segítsenek nekünk ezek a szent vértanúk hinni az Úr Krisztusban, az egyetlen Megváltóban. És ha imádkozhatunk, meg ha tehetünk valamit azért, hogy a keresztények egymás közti kapcsolata javuljon, akkor legyen bennünk bátorság megtenni. Amen.

**Az évközi idő harmadik vasárnapja A évben
2011. január 23.**

Napi könyörgés

Mindenható, örökkévaló Isten, kérünk törvényeiddel vezérelj tetteinket, hogy szeretett Fiad nevében nagyon sok jót tehesünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Iz 9,1–4.

Szentlecke: 1Kor 1,10–13.17.

Evangelium: Mt 4, 12–23.

Testvéreim!

Az Egyháznak néha szemrehányást tesznek, hogy nem foglalkozik az igazi problémákkal. Nem ad konkrét megoldási javaslatokat. Nem nyújt be törvényjavaslatot és nem vesz részt parlamentek vitáiban, mert mindig a fellegekben jár. Ezt néha finoman, néha nagyon gorombán fogalmazzák meg az Egyházzal, és velünk hívő emberekkel szemben.

Igaz, hogy az Egyház nem mond konkrét megoldási javaslatokat a munkaerőpiac gondjainak megoldására. Nem ad konkrét gazdasági tippet a nemzeti jövedelem növelésére. Mint ahogy nem ad konkrét megoldási tippet a családi életre sem. De vissza tudja vinni a problémákat az eredetükhöz. Mind a személyes, mind a közösségi élet legfontosabb összetevőit vissza tudja vezetni az isteni eredethez, meg tudja mondani, hogy ha jót akarsz, élni akarsz és fejlődni, és fejleszteni akarsz, akkor az igazságból indulj el. Ez a gazdasági életre nézve a következő – és elmondja a szociális tanítását, a családi életre nézve a következő – és elmondja a házasságra vonatkozó isteni elgondolást.

Erre ellenvetésül kérdéseket zúdítanak ránk: „Kit érdekel az eredet, amiről meg se tudod mondani, mikor volt. Hát nem veszi észre az Egyház, hogy változik a világ? Hát nem veszitek észre, hogy a 3. évezred elején... és elkezdik ragozni, hogy micsoda haladás van már a hátunk mögött, micsoda távlatok vannak előttünk, és akkor az Egyház jön, hogy ő meg tudja mondani, hogy mi volt az eredetnél. Kit érdekel az eredet itt, a fejlődésnek ezen a fokán?”

Az Egyház válaszul csak annyit mond, hogy lehet, hogy téged nem érdekel, engem azonban nagyon érdekel. És akinek halló füle van, az meghallja, hogy ha az igazságból indulsz el, akkor nem borulsz le a mai világ előtt. Se a piac előtt, se a pénz előtt, se az érzéki örömelek előtt, se a szex előtt nem fogsz leborulni. Hanem az igazságból kiindulva, mert ember vagy, tudsz gondolkodni, tudsz szeretni, tudsz tervezni és tudsz bűnbánatot tartani. Az igazságból kiindulva te magad meg fogod találni a konkrét probléma megoldását. Mert ismered az eredetet, tudod, hogy a gazdasági élet ideális esetben milyen. Tudod, hogy a munkaerő az isteni elgondolás szerint mit is jelent? És a család esetében megtanulhatod, hogy a házassága maga isteni eredetében mit is jelent. És akkor tudsz majd igazán szeretni. Leleményes lehetsz, és a saját eseteidben meg fogod találni, azokat a megoldásokat, amelyek itt és most, nem tízezer évvel ezelőtt, hanem itt és most a 3. évezred elején, a mi esetünkben Magyarországon az életet szolgálják

Akinek van füle, az ezt egyszer csak meghallja. És a család éve egy egész sajátos szempontot ad az evangélium hallgatásához. Mert hallottuk, hogy amikor Keresztelő Jánost elfogták, az Úr Krisztus szinte átveszi tőle a szót, nyilvánosan tanítani kezd és meghívja a tizenkettőt. A tizenkettőt, akik az egy Jánost kivéve már érett férfiak, családost

emberek. Mert azért azt jó tudni, hogy abban a kultúrkörben, amiben az Úr Krisztus itt a földön élt, a lányokat 13–14 éves korukban férjhez adták. Nem párt kerestek maguknak és nem férjhez mentek, hanem férjhez adták őket. A fiúkat 14–16 éves korukban megházasították.

Az Úr Krisztus mintegy 30 éves, amikor elkezdte a nyilvános működését, és a Jánost kivéve, aki 13-14 éves, a többi az Úr kortársa, tehát 30 év körül járó emberek, akik már 15 évet házasságban, töltöttek el. Hogy honnan vesszük ezt? Onnan, hogy Kafarnaumban az Úr Krisztus Péter házában lakott. Péternek pedig anyósa van, és az Úr elsők között ezt az anyóst gyógyította meg.

Elmondják az evangelisták, hogy először a zsinagógában, egy ördögtől megszállottat gyógyított meg Jézus. Onnan Péter házába mentek, amely nem volt 100 méternél távolabb a zsinagógától. Mondják Jézusnak, hogy a mama, az anyós lázas betegen fekszik. Jézus pedig odamegy hozzá, megragadja a kezét és talpra állítja.

Ebben egy csöpnyi humor is van, mert Péter otthon már beszélt arról, hogy én találkoztam a Jézussal, és még ott János közelében mondott nekem valamit, amit nem egészen értek. Azt mondta nekem, hogy én szikla leszek, nem tudom miért? Hamarosan Péter azzal tér haza, hogy én elmegyek Jézussal. Az anyós kérdezi hogy miért, Péter mondja, hogy engem Jézus meghívott.

Könnyen elképzelhető, hogyan reagált erre az anyós: „Igen? És a feleséged, és a gyerek, és mi? Mi lesz velünk?” – És akkor jön Jézus jön meggyógyítja. Ettől a pillanattól fogva ez az anyós nyilván másképp gondolkodott Jézusról, mint korábban.

A többi apostol családjában is drámák zajlottak le. Amikor később az Úr Krisztus azt mondja: „Én nem békét hozni jöttem, hanem szembenállást, meg ellenkezést. Miattam megoszlanak a családok: apa a fia, a leány az anya, a meny az anyósával szemben.” – emögött ott vannak az apostolok családjainak a drámái.

Ezek után föl lehet tenni a kérdést: ha Jézus fölrobbantotta ezeket a családokat, ha az Egyház Őrá hivatkozva a papjaitól megköveteli a cölibátust, a nőtlenséget, a szerzetesek, férfiak és nők egyformán szüzességi fogadalmat tesznek, milyen jögon kardoskodik a család mellett? Milyen jögon beszél bele a család életébe?

Azon a jögon, hogy az Úr Krisztus, aki az Egyházat ilyennek alapította, nagyobb, mint a család természetes valósága. Mert Ő meg tudta tenni, hogy a házasságot visszaviszi az isteni eredethez, amilyenek az Isten teremtette. Elmondta és megerősítette, hogy Isten férfinak és nőnek teremtette az embert, ezért az ember elhagyja a korábbi családját, apját meg az anyját, a feleségéhez ragaszkodik és ketten egy testté lesznek. De, aki a feleségéhez vagy a gyerekeihez jobban ragaszkodik, mint hozzám és nem hagyja el őket, nem méltó hozzám. Mert a család Isten adta alapja, a házasság, erre a földi életre szól. Én pedig, mondja Jézus, örökéletet adok nektek, és ez több. Éppen ezért, aki az örökéletért, értem és az evangéliumért elhagyja apját és anyját, feleségét, gyermekeit és mindazt, ami a családi élethez kell, az nem szökevény és áruló, hanem valamit fölláldoz a többért, értem.

Ha ezt valaki ember találja ki és mondja el, azt régen megkövezték volna, mert ez egy örült. Aki azonban ezt mondja, az a megtestesült Ige, aki tudja, hiszen a kezdetnél ott van és minden általa teremtett. Ő tökéletesen ismeri az isteni terveket, hiszen az övé. Ha ő mondja ezt, neki el lehet hinni, hogy nagyon fontos a család, Isten ajándéka, a házasságnak az eredeti formája rendkívül fontos, mert életképes és mindig meg tudja teremni az éppen szükséges megoldásokat. De a mennyek országa, az Úr Krisztus több. Az Egyház ezzel járul hozzá ahhoz, hogy a világban élő emberi gondok megoldást találjanak. Csak éppen ehhez hit kell, meg a kegyelem, hogy erről tudjunk és merjünk tanúskodni. Amen

**Az évközi idő harmadik vasárnapja B évben
2006. jan. 22.**

Olvasmány: *Jón 3,1–5. 10.*

Szentlecke: *1Kor 7,29–31.*

Evangélium: *Mk 1,14–20.*

Testvéreim! Az Úr Jézus hívja azokat, akiket apostolnak szán. Kiszólítja őket a megszokott, mindennapi életből, de az üzenet, amint rájuk bíz, hogy közel van a mennyek országa, nem arról szól, hogy most valami világforgatással fölforgatja ezt a földi létet, hanem arról, hogy Isten, aki szereti az embert, hívja az embert haza. Meg akarja szentelni az embert, ott, ahol van, ott, ahová született.

Az Úr Krisztus tudta, mennyire korszerűtlen ez, ez a tanítás. Hányszor de hányszor, nemzedékről nemzedékre csúfolni fogják, hogy „Így nem lehet fejlődni. Így nem lehet haladni!” – És hányszor hallottuk, hogy az Egyház a haladásnak és fejlődésnek a kerékkötője. Az Egyház tanítása pedig arról szól, hogy az embernek módja van kiszabadulni a bűnből, a hazugságokból és a Megváltó Krisztus lehetőséget nyit az igaz életre.

És most emlékezzünk: héttel ezelőtt Benedek pápa arról beszélt nekünk, hogy aki a békét akarja, annak az igazság felé kell fordulnia. Aki a békét szolgálni akarja, annak az igazságot kell elősegítenie, aki békében akar élni, annak igaz emberként kell élnie.

Január elsejével Püspöki Karunk imaévet hirdetett, azzal a tartalommal, a nemzet lelki megújulásáért imádkozzunk. Az imádságot azonban el lehet hibázni azzal, hogy elkezdek valamit erőszakosan kérni, elkezdek imádkozni a felebarátom ellen. Ezért vagy azért, így vagy úgy ellenségnek tartom, és kezdem mondani: „Uram Istenem, nem értem, hogy a villámod eddig még nem sújtotta agyon... De most elkezdek imádkozni és nagyon kérek, tégy igazságot... Ezt, ezeket tulajdonképpen el kéne pusztítanod. Hát tedd már meg!”

Ha valakinek él a lelke és nem felejt, hallania kell Szent Jánost, aki azt mondja: „aki nem szereti a felebarátját, az gyilkos”. Ha azért imádkozom, hogy Uram Istenem, üsd már agyon, nem csak nem szeretem a felebarátomat, hanem ki is mondom, hogy a gyilkosa akarok lenni, talán nem is egy felebarátomnak. Ezért int az Egyház, hogy gyermekeim, nagyon vigyázzatok, mert az ilyenfajta imádság átok. Az átok pedig visszahull annak a fejére, aki mondja.

Éppen ezért ebben az imaévben úgy kellene imádkoznunk, hogy „Jézusunk, Te, Aki értünk is meghaltál, nekünk is mondtad: Térjetek meg, higgyetek az Evangéliumnak, segíts minket az igazság felé fordulni! Segíts minket az igazságot megismerni és megélni! Nem azt kérjük Tőled, hogy sujtsd már agyon ezt, vagy ezeket, hanem azt kérjük Tőled, hogy őket is világosítsd meg, akik nem úgy gondolkodnak, mint mi, katolikusok. Add meg nekik is a halló fület, meg a látó szemet, hogy amennyiben nem az igazság útját járják, rádöbbenjenek.”

Mindehhez hozzá tartozik, hogy az Úr arra tanít, hogy mielőtt a felebarátodat megítéled, először próbálj meg magad fölött ítéletet ülni. És figyelj rá, hogy amit a felebarátodban annyira elítélsz, azért ítéled el, mert magad is hordozod ugyanazt. Hogy mondta ezt az Úr Krisztus: „Miért mondd a felebarátodnak, hogy hagy vegyem ki a szemedből a szálkát, mikor a tulajdon szemedben gerenda van. Először azt vedd ki. Aztán utána hozzáfogatsz, hogy a felebarátod szemével is foglalkozzanak.”

Az elmúlt két évben, tavasszal is, nyár közepén is, itt, az Egyetemi-templomban elvégeztük a Rózsafüzér tizenöt szombatja című imasorozatot. Ami a Rózsafüzér Királynőjéhez kötődik, meg Pompejihez. A Vezúv által elpusztított Pompejhez, ahol 130 éve fölépült egy Rózsafüzér Királynője-templom. Egy megtért lélek, Boldog Longo Bertalan ügyvéd, 15 szombatra szétrakta a rózsafüzér 15 titkát, aztán elmélkedve, imádkozva odaborult a Szűzanya lábához: Mária, segíts! Segíts megtérni. Segíts fölismerni, hogy ha mindaz megtörtént, amit a rózsafüzér titkai mondanak, milyen távol vagyok én az igazságtól és mit kell azért tennem, hogy közelebb kerüljek Hozzád, és a saját emberi igazságom kicsit fényesedni tudjon.

A következő szombaton elkezdjük ezt a szentmisével együtt másfél órás imádságot. Ez a 15 szombat beleilleszkedik a magyarság imaévébe. De újra mondanám: nagyon ügyeljünk arra, hogy ne valaki vagy valakik ellen imádkozzunk. Hanem először önmagunkért, aztán a testvéreinkért. Hogy irgalmas Istenünk ne átkot halljon az ajkunkról, hanem imát. Ami mindig bűnvallomással kezdődik. Odateszi a dolgot a jóságos Isten kezébe és a múltjából tudva, hogy Isten jó és mindenható, megköszönve mindazt, ami történt, a reményt is belefoglaljuk az imánkba, hogy meghallgat minket a mi Istenünk. Amen.

Az évközi idő harmadik vasárnapja C évben
2007. jan. 28.

Olvasmány: *Neh 8,1–10.*
Szentlecke: *1Kor 12,12–30.*
Evangélium: *Lk 1,4–4; 4,14–21.*

Testvéreim! Először a türelmeteket szeretném kérni a templomunk hangosítása miatt, mert a korábbi rendszer fölmondta a szolgálatot, az új pedig hol szól, hol nem, hol bömböl, hol nem hallani semmit. Az élet egyre bonyolultabb, és nekünk, idősebbeknek egyre inkább az az érzésünk, hogy elhúzott mellettünk az élet, már nem is értjük, mihez kellene hozzányúlni, hogy egy kicsit javuljon a helyzet. Így van ez a hangosítási rendszerrel is. A korábban volt egy kapcsoló meg néhány forgatható gomb, és működött. A mai rendszerhez hangtechnikus kellene, aki folyamatosan ott ül mellette és papról papra hozzáilleszti a rendszert a hanghoz. Aki persze nincs. Idő kell hozzá, hogy megtaláljuk a megfelelő beállításokat, aztán hozzászokjunk. Aztán akkor majd megint kisimul. Remélhetőleg. A hang.

Ma január 28-a van, Aquinói Szent Tamás napja. Az ő egyháztörténeti szerepe és életszentsége nagyon összecseng azzal a problémával, amit a mai igeliturgia a szívünk elé állít.

Ugye, meg vagyunk szédülve attól, hogy na végre, a szabadság korszakában elérkeztünk oda, hogy mindenkinek megvan a véleményalkotó a véleménynyilvánító szabadsága. Ettől vagyunk mi nagyobbak, modernebbek, mint az összes többi ember, aki Ádámtól kezdve idáig élt. A véleményünket persze befolyásolja a közvélemény, de az egész média arra van kitalálva és annak a szolgálatában áll, hogy az összhangot megteremtse a saját vélemények és a közvélemény között.

Szent Lukács pedig, három evangélista társával együtt elmondja, hogy a vélemény, a közvélemény és az igazság már akkor sem találkozott, amikor az Úr Krisztus itt járt közöttünk. Mert a názáreti zsinagógában kezdődik el az, hogy Jézus fölolvasson egy próféciaát, amire azt mondja, hogy: Beteljesedett. Egy igazságot mond ki. Ezzel szemben a hallgatóságban megszólal a vélemény. Hogy ez?!... hát mit akar ez itt?!... hát ez a

Józsefnek a fia!... hát mi láttuk fölcseperedni!... meg három éves korától ismerjük, ismertük, mint gyereket!

A sok vélemény összenéz, és mikor Jézus próbálja őket kiigazítani, hogy vigyázzatok, mert az egyéni vélemény már a próféták szavával szemben sem volt érvényes. Mert az egyéni vélemény mindig úgy alakul, hogy az embernek a saját kis tudása, meg a saját hangulata, meg a saját érdekei, meg a másoktól hallott közvélemény alapján alkot ítéletet egy dolgról. Ami esetleg csak szóban van jelen, vagy fizikailag is ott van. De semmifajta un. tudományos értékelés nem történik, hanem vélekedés történik.

Jézus arra figyelmezteti a hallgatóit, hogy vigyázzatok, mert amikor egy próféta szólalt meg, a próféta soha nem a saját véleményét mondta el. Nem hívott maga köré népgyűlést, hogy Férfiak!... testvérek!... ütköztessük a véleményeket és amely vélemény többségre kerül, az az igazság. – A próféták nem így beszéltek. Hanem sokszor a sokasággal szemben, szál magukban, egyedül úgy szólaltak meg, hogy „Emberek, halljátok meg az Úr Igéjét. Nem az én véleményemet. A ti Isteneteknek a szavát, Aki hív, vagy figyelmeztet, vagy a jövőről beszél.

Fogadjátok el, nem mint véleményt, hanem mint az Isten Igéjét – figyelmezteti Jézus a hallgatóit. És hivatkozik Illésre, a legnagyobb prófétára, meg Elizeusra. – És mi történik? Megdühödnek rá. A saját véleményük fontosabb, mint az, hogy megkérdezzék Tőle: Milyen jogon mondod ezt?

Ha kérdezték volna, talán Jézus elkezdte nekik mondani, hogy igen, én itt voltam köztetek kisgyerek, ifjú, de nem itt születtem. És ti ezt nem tudjátok. Vagy elfelejtettétek. Én Betlehemben születtem, ahogy a próféta ezt megmondta. Nekem József nem az édesapám. hanem a gondviselőm volt, mert az én Atyám a ti Istenetek. – De kérdés nem hangzott el, hanem összenéznek és úgy vélik, ezt az embert meg kell ölni, mert hamis próféta.

El is indultak vele, hogy megkövezzék, de még nem jött el Jézus órája, ezért megfordul, a körülötte lévők lebénulnak és Ő elment.

Aztán még egyszer megtörténik a közvélemény és az Úr találkozása, amikor Pilátus teszi föl a kérdést a tömegnek: „Kit bocsássak el nektek? Barabást a gyilkost, vagy Jézust, akit a királyotoknak mondanak.” – És a vélemény megint balul üt ki. Nem Jézusra nézve, hanem azokra nézve, akik nem fogadták el Őt.

A katolikus Egyházat folyamatosan vádolják azzal, hogy dogmatikus, mert megtiltja az embernek a gondolkodást. Éppen ezért aki a szabadság korszakában él és a szabad vélemény-nyilvánítást értéknek tekinti, az a katolikus Egyházzal vagy föl se vette a kapcsolatot vagy sürgősen hátat fordít neki.

És akkor a „sötét középkor” kellős közepén ott áll egy Aquinói Szent Tamás, aki arról vált híressé, hogy olyan gondolkodási modellt dolgozott ki, amit évszázadokon át a katolikus egyetemek megtanítottak az embereknek. Ez a gondolkodási modell nagyon furcsa módon kételkedéssel kezdődik.

Tamás, a szent arra tanította a tanítványait, hogy fiaim, ha egy kérdéshez hozzányúltok, soha ne azzal az elfogultsággal kezdjétek, hogy nekem pedig igazam van, ezt a kérdést igazában föl se szabadna tenni. Ne is foglalkozzunk vele, ez úgy van. – Nem. Minden kérdéssel foglalkozzatok és onnan induljatok el, hogy ha egy tételről van szó, vagy egy hagyományos ismeretanyagról van szó, onnan induljatok el, hogy úgy látszik, hogy nem igaz.

Hajmeresztő módon Tamás még azt is meg merte kockáztatni, hogy ha a kérdés az, hogy van-e Isten?... fiaim, onnan kell elindulni, úgy látszik, hogy nincs. De ezt meg kell érvelni,

hogy miért látszik. Itt nem a véleményetek az érdekes, ide érveket kell felsorakoztatni. Ha vannak. Hogy mi szól amellet, hogy nincs Isten. Aztán amikor minden ellenérv már csokorba van szedve, akkor emlékezzetek arra, hogy igenám, csak a Szentírásban ott áll, hogy „Én vagyok aki vagyok.” – Szemben a tétellel, hogy Isten pedig nincs. És akkor mi következik ebből?

Ebből hatalmas iskola lett. És a katolikus Egyház ezt az iskolát őrzi. És igazában, amikor tanítunk, ezzel az iskolával a háttérben tanítunk. De nem véleményeket ütköztetünk. És nem az számít, hogy valamit hányan vélnek. Hanem az igazságok számítanak. Az is, hogy Jézus Krisztus az egyetlen Megváltó.

Ő segítsen nekünk itt, a harmadik évezred elején gondolkodni! És nem a véleményünket védeni vagy a közvéleményhez odasimulni, hanem keresni az igazságot, megismerni, megszeretni és szolgálni az igazságot. Amen.

Az évközi idő harmadik hetének hétfője
1996. január 22.

Szentlecke: 2Sám 5,1–10.

Evangelium: Mk 3,22–30.

Ökumenikus imahét után

Testvéreim! Az ökumenikus imahét kapcsán elgondolkodhattunk, hogy mennyi kárt okoz és milyen fájdalmas a keresztények megosztottsága. Hogy akik ugyanabban a Szentháromságban hisznek, ugyanazt a Krisztust vallják Megváltójuknak, verekszenek, vagy ujjal mutogatnak egymásra, hogy te ilyen vagy én meg olyan, nekem igazam van, neked meg nincs igazad!

Fölvetődhet bennünk a kérdés: Jézusunk! Miért engedted ezt? Miért engedted kialakulni ezt a helyzetet, s miért engedted, hogy kompromittáljanak Téged a keresztények? A híveid! Hiszen Te tudtad ezt és imádkoztál azért, hogy: „Atyám, add, hogy egyek legyenek, hogy a világ elhiggye, hogy Te küldtél engem”, és Te tudod, hogy a keresztények megosztottsága akadályozza, hogy a világ, a Téged még nem ismerők odataláljanak Hozzád. – Miért engedted ezt?

Erre az Egyház azt mondja, hogy egy ilyen kérdés az apostolok körében is fölvetődött. Amikor Lázár meghalt és az Úr azt mondja, hogy most induljunk és menjünk el Lázárhoz, akkor egy darabig az apostolok azt hiszik, hogy Lázár alszik. De nem, az Úr megmondja nekik: Lázár meghalt. –

Ekkor vetődik föl a kérdés: De miért halt meg? Ez a Jézus, aki a vaknak visszaadta a látását, a bénát fölállította a betegágyáról, nem tudta volna megakadályozni Lázár halálát? Nem lett volna egyszerűbb? A testvérei gyászolnak, Lázár negyednapja a sírban van... nem tudta volna megakadályozni?! – Dehogynem! De az Úr azt mondja, hogy mindez azért történt, hogy kinyilvánuljon Isten dicsősége. Hogy vitathatatlanná váljon az isteni beavatkozás.

Ilyen helyzetekre szükségünk van azért, hogy a hitünk meg tudjon erősödni. Hogy bele ne essünk olyan csapdába, hogy idő kérdése, és mi emberek majd megcsináljuk az üdvösséget. Nem csináljuk meg. Ha az üdvösség egyáltalán lehetséges és megvalósul, azt csak a mindenható Isten valósítja meg. Olyan szituációkból, amiket enged, hogy mi elrontsunk nyilvánvalóvá válik, hogy mi ezt megoldani nem tudjuk.

Ez azért van, mert a Szentháromságnak, Istennek végtelen hatalma van. A bölcsessége is végtelen, a szeretete is, a hatalma is. A kérdés ráadásul összetett, mert az is benne van hogy miért engedi meg Isten, hogy testileg tönkremenjünk és meghaljunk?! Ha egyszer föl akar támasztani, miért engedi meg? – A válasz ugyanez: azért, hogy nyilvánvalóvá váljék, hogy az örök élet nem a mi termékünk, hanem isteni ajándék.

Ez a végtelen isteni hatalom mutatkozik meg már a teremtésben. Amikor Isten semmiből teremt. A teremtésnél nincs nyersanyag, nincs ősanyag, ami Istennel együtt öröktől fogva van, és amikor Isten elunta magát elkezdett játszani az anyaggal. – Szó se róla! A semmiből teremt! A bűnből adja a megigazulást. És a halálból adja az örök, föltámadott életet. Ennek az egyenes folytatása, hogy ennek a csomagnak a részeként Ő a szétesettségből hozza létre az egységet, mégpedig emberek által.

A mai világot látva, hogy milyen szétesési folyamatok zajlanak a világban, egy-egy országban, a családokban, érzékelhető, hogy az egység, éppúgy mint az üdvösség és az élet valóban isteni ajándék. Például itt, minálunk fájdalmasan vagyunk részesei a folyamatnak, hogy öt évvel ezelőtt arról volt szó, hogy rendszerváltás történik, és a magyar társadalom talpra áll. A magyar társadalom. – És mi történik? A magyar társadalomnak egy kis töredéke talpra állt és elrohant, a többi pedig leszakadt és sodródik kifelé az életből.

A világ mindig ilyen. Illetve amit mi emberek csinálunk, az mindig ilyen: szétszóródik. Az Úr Krisztus pedig azért jött, hogy összegyűjtse azt, ami szétszóródott. Ő egész nyilvános működését olyannak tekintette, mint amikor a pásztor összegyűjti a nyáját. Ezért mondta: „Aki nem gyűjt velem, az szétszór”. Szent János pedig, amikor leírja azt a főtanács- ülést, amelyen elhatározták Jézus halálát, idézi Kaifás főpapot, aki azzal érvel: „Jobb ha egy ember hal meg népért, mint ha az egész nép elvesz”, és hozzáfűzi: „Jézus nem csak Izraelért halt meg, hanem azért, hogy Isten összes szétszóródott fiait összegyűjtse”.

A keresztények egysége, az ökumené ugyanez a cél: törekvés arra, hogy Isten szétszóródott fiait összegyűljenek. Mégpedig abba a bizonyos egy nyájba, amelynek egy pásztor van. A római pápa, illetve az Úr Krisztus.

E folyamatnak – hogy az Úr összegyűjti azt, ami szétszóródott, hogy a bűnből Ő igazzá teszi az embert, a halálunkból megteremti azt a boldog, örök, föltámadott életet, ami az üdvösséghez tartozik, – persze kínjai vannak.

A „Miért engedi az Úr” kérdést a születéssel kapcsolatban is feltehetjük: „Miért engedi Isten, hogy az édesanyák a vajúdas kínjai között hozzák világra a gyermeküket?” – A paradicsomkerti átok alapján azt mondjuk: igazságos büntetés Éva bűnéért.

De a vajúdas azt is nyilvánvalóvá teszi, hogy a megszületett gyermek ajándék. Ennek az édesanyák a nagy tanúi, hogy az az élet, ami születik, megéri a vajúdas kínjait. Mint ahogyan Isten minden ajándéka megéri azokat a kínokat, amiket nekünk értük el kell szenvednünk.

Azért imáinkban ma még legyen ott a keresztények egysége, hogy ami a II. Vatikáni Zsinat után elindult, az az Úr szándéka szerint olyan folyamat lehessen, amely összegyűjti Isten szétszórta élő gyermekeit. Amen.

Az évközi idő harmadik hetének keddje
1996. január 23.

Szentlecke: 2Sám 6,12–19.

Evangélium: Mk 3,31–35.

Testvéreim! A hívő közösségek és a katolikus Egyház belső egysége roppant fontos nemcsak az ökumenikus imahéten, hanem mindig. Ugyanis Isten terve szerint az üdvösséghez hozzá tartozik az is, hogy akik üdvözülnek, azok egymás között testvéri közösségben éljenek. Ne csak az Istennel, az üdvözítő, boldogító Istennel legyenek bensőséges egységben, hanem egymással is testvéri közösségben legyenek.

Ezért imádkozni és küszködni kell, mert a családokban is, a szerzetekben is, az egyházmegegyés papságban is, a magányosan élő emberek között is nagyon sok az alkalom, ami kísértést hoz arra, hogy ez az egység szétessen vagy polgárháborúvá váljon.

A főparancs, hogy szeresd felebarátodat, mint önmagadat, ezt a közösséget parancsolja és őrzi. Amikor halljuk, alapjában valami érzelmre gondolunk, és a gondolat alapjában nem rossz. Csak nem arról van szó, amit az ember elsősre gondol: „Tehát jól kell éreznem magamat a felebarátaim körében. Akkor szeretem őket, ha gondoskodom arról, hogy jól érzék magukat a társságomban, és természetesen én is jól érezzem magam.”

A felebaráti szeretet parancsa alapjában arra indít, hogy becsüljük a másikat, értékeljük a maga személyes valóságában. Ez megkívánja, hogy adott esetben tudatosan forduljunk szembe az irigységgel, a haraggal, az utálattal, mondván, hogy: egy emberrel állok szemben, aki így, vagy úgy, a felebarátom. Ha másként nem, ő is egy ember. Vagy egy katolikus hívő. És megpróbálom benne becsülni a katolikus voltát, vagy ha nem az, akkor a hívő voltát, vagy ha nem hívő, akkor az ember voltát. Ezt a másik megérzi, és reagál rá.

Mint ahogy az ellenkezőjét: hogy ha én úgy gondolom, hogy én erősebb vagyok, ügyesebb vagyok, hívőbb vagyok, esetleg tökéletesebb vagyok mint a másik, akkor tudom lenézni. Tudom megvetni. Vagy ha úgy érzem, hogy az a másik valamiben fölöttem áll, akkor tudok rá irigykedni. S tudom utálni. Ezt is megérzi a másik és reagál rá.

S nekünk becsülnünk kell egymást – alapjában. Azért, hogy egy olyan pillanatban, amikor szót válthatunk, vagy szót kell váltanunk, akkor esetleg abban az egyetlen szóban az a másik meg tudja hallani, hogy: engem nem lenéznek, nem utálnak, nem éppen azt akarják velem közölni, hogy menjek már el az útból, hanem emberként, hívőként szólítanak meg. S ez borzasztó fontos. Családon belül, szerzeten belül, kolostorokon belül, szemináriumokon belül, bárhol, ahol emberek együtt élnek.

És az Egyháznak ebben a mai világban, amelyik nagyon sokat mondja és jelszóvá tette azt, hogy: ki kell zárni a hátrányos megkülönböztetést. És soha még a történelem folyamán olyan éles határokkal és olyan gorombán meg nem különböztettek embercsoportokat, családokat, hívőket, személyeket mint ahogy ez manapság történik.

Az Egyháznak igen nagy feladata, hogy bennünk, az élő tagjaiban, ebben a hátrányos megkülönböztetésekkel tele és igazában arra épülő világban, az Egyház bennünk meg tudja

mutatni, hogy: én benned az embert még akkor is becsülöm, amikor tudom, hogy: most csapsz be. De nem utállak érte. Védekezem. De nem utállak érte.

Vagy ha valami szolgálattal tartozom neked, akkor megteszem, bár voltak találkozásaink korábban, amikor nagyon gorombán elbántál velem. Mert nálad volt a hatalom. Most kies-tél a hatalomból, itt vagy előttem és én nem hánytorgatom neked. Hanem megteszem, ami-vel tartozom.

Ez nekünk, katolikusoknak igen nagy feladatunk és lehetőségünk. Mert maga az Úr Krisz-tus a megváltás művét, amikor végrehajtotta, ezt és így tette. És Ő joggal várja azoktól, akik magukat kereszténynek mondják, főleg akik magukat katolikus kereszténynek mond-ják, – joggal várja tőlünk, hogy ezt a stílust, ezt a mindenkire vonatkozó testvéri szeretetet a Tőle kapott erővel megvalósítsuk. Amen.

Az évközi idő harmadik hetének szerdája 1997. január 29.

Szentlecke: 2Sám 7,4–17.

Evangélium: Mk 4,1–20.

Testvéreim! Ahogyan az Úr engedi, a zöld miseruhás hétköznapiakon a Katekizmus alapján próbáljuk egy kicsit jobban megismerni a mi Urunkat, Jézus Krisztust.

Őt, Akiről a Hiszekegy négy nevet mond és mi valljuk, hogy hiszünk Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, a mi Urunkban. És amikor azt mondjuk, hogy hiszünk Jézusban, azt valljuk meg, hogy mi hiszünk az Istentől jött Szabadítóban. Akinek van hatalma meg-menteni az embert. De nem akárhogyan, nem akármitől és nem úgy, ahogy ezt mi emberek gondolnánk vagy akarnánk. Mert mi azt gondoljuk, hogy igen?... az Istentől jött a Szabadí-tó? ... nosza rajta!... akkor a mi népünket, és csak a mi népünket tegye szabaddá! – És ebbe beleértjük azt, hogy tegye gazdaggá, tegye egészségessé és tegye uralkodóvá a többi népek fölött. – Erre Jézusnak az első szava hogy én nem egy néphez, hanem az emberhez jöttem. Nem gazdaggá akarlak tenni, nem uralkodóvá akarlak tenni a többiek fölött, hanem úrrá akarlak tenni önmagad fölött, hogy szolgálni tudj. Hát... ettől mi, emberek kiborulunk.

Az Úr Krisztus földi élete mutatta, hogy ez az embernek – legalább is az emberek sokasá-gának nem kell. Nemzedékek egymás után fejezik ki, hogy ez nem kell! És megpróbálják újra meg újra maguk alá gyúrni az Istentől jött Szabadítót, hogy szabadítson meg, de úgy, ahogyan mi akarjuk. De nem lehet. Őt nem lehet magunk alá gyúrni.

És ha mi tényleg jobban megismerjük az Úr Krisztust, akkor egyszer csak kivilágosodik, hogy az a szabadítás, amit Ő hoz, a bűntől szabadít meg. Ezáltal teszi lehetővé azt, hogy az ember elkezdjen uralkodni a maga belső világában. És ha ott beáll az a rend, amit az Úr Krisztus tanít, megmutat és segít a kegyelmével, akkor válik lehetővé, hogy az az élet, amit az Istentől jött Szabadító, Jézus hoz és ad, bontakozzon bennem is, a másokban is.

Amíg ezt nem engedjük Jézusnak, hogy a bűntől szabadítson meg: az elkövetett bűnöket bocsássa meg és adjon erőt a fenyegető bűnökkel való harchoz, – amíg ez nem történik meg, addig az emberi problémákra nincs megoldás. Addig szerepcserék vannak, történelmi

fordulókról beszélünk, de csak az történik, hogy aki eddig fenn volt, az alulra kerül, és ugyanolyan igazságtalanságok, bűnök következnek, mint korábban.

Amikor pedig engejük magunkat megszabadítani a bűntől, lelki életünk élni, erősödni, és szolgálni kezd és tisztulni kezd körülöttünk is levegő.

Már nem is olyan távol van tőlünk a nagybőjt, amikor huzamosan éppen erről lesz majd szó, hogy Jézus meg tud és meg is akar szabadítani a bűntől, mert Ő erősebb, mint az, aki a bűnre elcsábította az embert. Amen.

Az évközi idő harmadik hetének csütörtöke 1998. I. 29.

Szentlecke 2Sám 7,18-29
Evangélium Mk 4,21-25.

Testvéreim! Ez a példabeszéd mindegyikünket önvizsgálatra készítet: vajon milyen földje vagyok én a belém vetett isteni Igének? Amikor bűnbánatot tartunk, gyomlálunk. Irtjuk a tövist, tépjük a gyomokat, szedegetjük a köveket a termő-földből.

Néha azonban megtörténik, hogy kimegy a magvető vetni és megdöbbenve kell látnia, hogy a földjét valaki már bevetette mérgező növények magvaival. Vagy odaér a földjéhez, és kerítésbe ütközik, rajta figyelmeztető felirat: "Kisajátított építési terület". Vagy már egy autósztráda megy végig a szántóföldjén.

Ez történik akkor, amikor valaki életkora szerint felnőtt arra, hogy na most, legyen termő-föld az isteni ige számára! De mikor az Egyház jönne és elvetné belé az isteni Igét, már nincs füle hallani. Már foglalt.

Ezért kéri a Szentatya megjelenik az államokat, hogy le ne foglalják Isten szántóföldjét! Hanem az állam maradjon meg a maga illetékességi területein. Ideológiákkal ne akarja az állam birtokba venni az emberek lelkét. Mert amikor a Magvető ezt a táblát találja: "Építési terület", vagy már be is van építve, illetéktelenek lefoglaltak emberi lelkeket.

Az embernek azonban személyi méltósága révén megvan a maga szuverenitása, hogy üdvössége kérdésében döntsön. Tehát senki nem azért kárhozik el, mert úgy lefoglalta valaki más, hogy hozzá az isteni Ige nem tudott eljutni. De könny-nyebb meghallani az Igét és egyszerűbb teremni az Istennek tetsző dolgokat, hogy ha a lélek szabadon lehet az Istené.

Ez nevezzük vallásszabadságnak, amit ha egy állam meghirdet, akkor legalább elméletileg mindenkinek saját ügyévé válik, hogy mint szántóföld honnan fogadja be a magot.

És ha önvizsgálatunkban elmondhatjuk, hogy „Istenem! Az Ige, amit hallok, terem! A tetteimben terem, mégpedig jó gyümölcsöket. Nagyon hálát kell érte adnunk, és oda kell adnunk az Úrnak a termés Őt illető részét. Legyünk hát rajta, hogy a szívünket Neki, az Úr Krisztusnak örizzük. Amen.

Az évközi idő harmadik hetének péntekje
1998. január 30.

Szentlecke 2Sám 11,1-17
Evangélium Mk 4,25-34.

Testvéreim! Vajon a mécses miért jön? Miért gyújt mécses egy ember? Azért, hogy letakarja, hogy semmit ne lehessen belőle látni? Dehogyan is! Mécses az ember azért gyújt, hogy világítson. – Ezzel a képpel az Úr Jézus azt kérdezi hogy vajon az Atya miért küldte el a Fiát? És a Fiú miért jött ebbe a világba? Azért, hogy észrevétlen maradjon? – Szó se róla! Megváltani jött. Azért jött, hogy az Úr megmutassa az ő üdvösségét.

Isten dolgai értelmesek, és jaj nekünk, ha ezt nem fogjuk föl vagy szembe fordulunk velük. A 18. század vége büszke volt arra, hogy „Na végre, elérkezett az értelem világos-ságának ideje! És soha még olyan erővel nem támadták az Istent, mint akkor. Manapság a világ arra büszke, hogy rájöttünk, hogy gazdaságosan kell működni. Gazdaságosan kell élni. Azaz: befektetsz, ha van haszna, folytasd, ha nincs haszna, sürgősen hagyd abba. És nem gondol a világ arra, hogy mi lesz akkor, ha Isten, mint Gazda megnézi, vajon az a szántó föld, ami a világ, terem-e? Gazdaságos-e?

Mi, emberek képesek vagyunk arra, hogy amit a magunk világában rendkívül fontosnak tartunk, azt Istennel kapcsolatban nem vesszük észre, nem tartjuk fontosnak, vagy nem vagyunk hajlandók tudomásul venni. Ilyen a gazdaságosság.

A vallásos ember is tudja, hogy gazdaságosan kell tevékenykedni, de azt is tudja, hogy erkölcsös élete nem egyéb, mint gazdaságos tevékenység a Mennyek országa szempontjából. Árad feléje a kegyelem és nem elnyelem mint egy sivatag, hanem termőföldként hasznosítja. Hangzik feléje az isteni szó és nem pusztába kiált, nem is sziklafalba ütközik, amely visszhangozza csak, de a sziklafalon semmi nyoma nem marad, hanem élő ember vagyok, akibe be tud hatolni a szó. Magként befogadja és élhet benne, ahogy az Úr példázata mondja.

Egy korosodó lelkiéletet élő emberámulva látja – és ezt mindegyikünk láthatja –, hogy én teszem a mindennapi dolgomat, néha úgy érzem, hogy taposómalom; harcolom a mindennapos harcaimat és hányszor élem át, hogy megint csatát vesztem; úgy érzem feleslegesen őrlődik az életem. Ugyanakkor a lelkem látja, hogy valami születik bennem. Valami, amit nem én csinállok, ami Isten ajándékaként növekedik bennem. Az erkölcsös életnek a vége ezért hatalmas és kitörő öröm: „Istenem, hát ez lett abból, amit bennem, mint magot elvetettél: üdvözült élet, üdvözült lélek!”

Éppen ezért ügyelnünk kell, hogy hogyan halljuk a szót. Halljuk-e és hogyan? A szentáldozásaink jó talajra találnak-e bennünk? Engedjük-e, hogy az Úr éljen bennünk és olyanná formáljon, amilyenné akar? Hogy ez történik-e, attól függ, hogy az szívünk mélyén ott van-e az alapvető vágy, hogy „Istenem, én azt szeretném, ha gazdaságos volnék Számodra! Ha hasznot tudnék hozni Számodra!” Az Egyház nyelvén ez így hangzik: „Ha meg tudnád dicsőíteni Téged!”

Adja meg az Úr Krisztus mindegyikünknek, hogy a szívünk jó szántóföldje legyen Neki! És amikor kérdőn ránc néz: „Gazdaságos vagy-e nekem?” örömmel villannhasson meg a tekintetünk: „Jézusom, hiszen Te tudod, hogy jó akarok lenni! Hasznot akarok hozni Neked! Meg akarlak dicsőíteni!” Adja meg az Úr, hogy néha megérezhesse a lelkünk, hogy

az Ő tekintetében is fölcsillan az öröm, hogy „Valóban, ezt te nem csak képzeled, nem csak akarod, ezt én benned megteszem.” Amen.

Az évközi idő harmadik hetének szombatja
2000. I. 29

Szentlecke: 2Sám 12,1–17.
Evangélium Mk 4,35–40.

Testvéreim! Most, itt a Jubileumi évben, amikor kétezer esztendőre tekintünk vissza, ámulva kell látnunk, hogyan őrizte Úr az Egyházat ennyi veszedelem között, és ennyi külső meg belső baj ellenére mennyi termése van a meny-nyek országának már itt a földön! Pedig mi az összes szenteket, a Mennysországot még nem is látjuk! Ott nyilván sokkal több gyümölcs és termés mutatkozik.

Az Egyház élete nem csak emberi elhatározásoktól függ, nem csak emberi tervek szerint alakul, hanem a jóságos Atya végtelenül bölcs, üdvözítő terve vezérel mindent az ő dicsőségére és a mi üdvösségünkre.

Ugyanez érvényes kicsiben is, mindenkinek a személyes életében. De ez fölveti azt a kérdést, hogy akkor minek kaptunk értelmet és szabad akaratot?! Ha Isten országa olyan mint az elvetett mag, amelybe be van kódolva az isteni terv, ahhoz nem kell tudatos és szabad ember.

Nem kellene, ha Isten országát az Úr Isten egyedül akarná megvalósítani. De nem egyedül akarja, hanem velünk, emberekkel együtt.

Részünkről az első nagy tett – ami ha meg nem történik, akkor a mag úgy jár, mint ha útszélre, sziklára, vagy vízbe esett volna föld helyett – a jó tiszta akarása. Ettől válik a szívünk képessé arra, hogy befogadja a Mennyek országáról szóló tanítást és az mint mag, termő talajt találjon bennünk. Ez a jóakarattól függ: Akarok-e hinni?! Akarom-e szeretni Istent és a felebarátaimat?! Akarom-e megtartani az én Istenem törvényét?! – Ha őszintén, azaz hátsó szándékok nélkül, a szerelem önzetlenségével akarom, akkor az Ige és a szentségek révén Isten országa jön és élni kezd a szívünkben.

A másik nagy teendő, hogy ezt a bennünk élő csodát védeni kell a külső és a belső támadások ellen. Ezt helyettünk senki meg nem tudja tenni! Ez a mi dolgunk! Ehhez pedig értelem és akarat kell!

Emlékezzünk csak Szalézi Szent Ferencre, aki újra föl-fedezte és újra hangosan kezdte hirdetni az Egyházban: „Testvéreim! Gyermekeim! Figyeljetek állapotbeli dolga-itokra! Ha – mondjuk – kovácmester vagy, akkor ne áltasd magadat azzal, hogy ehhez a szakmához erő kell, meg hogy élni tudjak, ahhoz csalnom is kell, a becsület, meg a tisztaság, meg a jámborság a szerzetesek dolga, nekem kovácsolnom kell. Ne áltasd magad! Egy kovácmesternek is becsületesnek kell lennie, tisztességgel föl kell verni a patkót a lónak a patájára! A kovácmesternek is van vásár-napja, amikor el kell mennie szentmisére. Ne áltasd magad! A te állapotodban, a te kovács-állapotodban is meg kell valósulnia a becsületnek, a tisztaságnak, a jóságnak, az irgalmasságnak! Persze másként mint egy ciszterci szerze-tesben vagy egy uralkodóban.”

A kegyelem differenciáltan, személyre szólóan jön mindazokhoz, akiknek a szívében ott van a jó akarat, hogy „Istenem! Én szeretném a magam állapotában – öregember, édesanya, feleség, munkás, beteg, ilyen-olyan-amolyan álla-potomban – szeretném a te országodat gyarapítani és őrizni!” Isten országa így van bennünk és terem!

És amikor egy felebarát azt tapasztalja, hogy jó hozzád eljönni, nálad békességet találok, vigaszt találok, jó szavakat kapok tőled, nem tudom miért, egyszerűen jó hozzád eljönnöm! Vagy ha néha elhangzik hogy köszönöm, hogy jó voltál hozzám, akkor egy élő lélek odaborul az Úr Krisztus elé, hogy „Jézusom! Hála Neked, hogy a Te országod, meg a kegyelmed bennem azt, amit a másik úgy tapasztal, hogy jaj, de jó!, Uram! ez Tőled való! Ez a Te országod termése bennem általad!”

Kérjük meg a Szűzanyát, aki ebben is a legtökéletesebb, hogy segítsen nekünk a saját állapotunkat szeretni! Őrizni Isten országát a szívünkben és amit terem, azt örömmel adni a felebarátainknak, hogy a jóságot, Isten jóságát megtapasztalhassák! Amen.

Az évközi idő negyedik vasárnapja A évben
2011. január 30.

Napi könyörgés

Mindenható Istenünk, kérünk, engedd jóságosan, hogy teljes szívvvel imádjunk Téged és értelmes jóakarattal szeressünk minden embert. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szemlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Szof 2,3; 3,12–13.

Szentlecke: 1Kor 1,26–31.

Evangelium: Mt 5, 1–12a.

Testvéreim!

Az Úr Krisztus a Nyolc boldogságban elmondta a boldogság útját. A szentek azt mondják, ez olyan, mint egy hétlépcsős bejárat a mennyek országába. Egyikről a másikra lehet csak föllépni, de elvezet az életre. Hét lépcső, és a nyolcadik, hogy: boldogok az üldözést szenvedők, az igazában a tesztje ennek a lépcsőnek, a megpróbálása, hogy mi is ez igazában? Mert kívülről, aki nem ezen az úton jár, csúfolódva mondhatja, hogy azért jársz te arra, mert gyöngye vagy arra járn, amerre én boldogulok. Én az erős, az okos, a rafinált, a különböző összeköttetésekkel rendelkező, bezzeg te, te még ahhoz is gügye vagy, hogy... Az üldözésben azonban, a bántások között, sorra kiderül, hogy ez a lélek nem lusta, hanem szelíd, nem tehetetlen, hanem békességes. Nem képtelen valaminek a megtételére, hanem tisztaszívű, kincsei vannak. Ez a bántások és üldözések közepette derül ki.

A család évében vagyunk, és jó lenne, ha leszűrődne bennünk, hogy amikor a katolikus Egyház beszél a családról, egy közösségről beszél, mégpedig a szeretetnek és az életnek a közösségéről, amelynek gyökere az Isten adta házasság. Egy férfinak és egy nőnek életre szóló szeretetszövetsége az a gyökér, amelyből kibontakozik a kisebb-nagyobb méretű család, mint a szeretetnek és az életnek a közössége.

De ugye most azért van nálunk a család éve, mert a család bajban van. Sok-sok gondot jelent az Egyháznak is, és föl lehet tenni a kérdést, miért vesződik az Egyház egyáltalán a családdal? Nem volna sokkal egyszerűbb ráhagyni a családot a világra, boldoguljon, ahogy tud. Akit az Úr a családból meghívott az jöjjön és találja meg az Egyházat, de az Egyház egy steril közösség, itt a családról szó sincs. Ezzel egy halom gond, baj, probléma kívül maradna az Egyházon.

Igen ám, csak aki az Egyházat alapította nem így gondolkodott, hanem Ő tudja, Istenként tudja, hogy miért is teremtette férfinak és nőnek a Mindenható az embert? Miért adta a nő segítőtársul a férfinak? És miért a kettőjük szerelmét tette az élet továbbszármazása forrásának? –Azért, hogy az ember alapvető képet kapjon a Szentháromságról és Isten üdvözítő szeretetéről, továbbá megkapja azt az alapvető helyet, ahol az ember megtanulhatja és megvalósíthatja főparancsot, hogy szeresd a te Uradat, Istenedet mindenekfölött, a felebarátodat pedig, a férjedet meg a feleségedet, mint önmagadat. Aztán, ha újabb életek jönnek, akkor ez a szeretetparancs hullámszik tovább. Az Egyház nagyon korán rájött, hogy a hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek, a

családokban kell megvalósítania, és ha ott van rá módja, akkor az Egyház él, ha nincs, akkor az Egyház kihal, elpusztul.

Ha most a Nyolc boldogság felől nézzük ezt a kérdést, a Nyolc boldogságnak a legalapvetőbb helye és iskolája a család meg a házasság. Mert rendes körülmények között hogyan indul egy kapcsolat, amelynek beteljesedése a házasság meg a család? Úgy indul, hogy boldog akarok lenni, és benned – férfi a nőben, nő a férfiban – fölismerem, hogy te vagy az, akiben és akivel együtt megtalálhatom a boldogságomat. Ennek legalsó szintje a testi szerelem, magasabb szintje a szellemi kapcsolat, legfelső szintjére, a szentségi házasság életére a Nyolc boldogság lépcsőin lehet feljutni.

Egy igazán boldogító kapcsolat az Egyházban a lelki szegénységgel kezdődik, amikor valaki fölismeri, hogy én úgy vagyok teremtve, hogy szükségem van egy másik emberre, akit a Teremtő nekem alkotott, és te vagy az. Először sejtem, aztán egyre inkább megbizonyosodom róla – a szerelemben ez testesül meg, ez a fölismerés –, hogy te vagy az. Egy ideig ez az önzés vonalán is futhat, hogy te vagy az, akiben én boldog lehetek. Egy igazi kapcsolat úgy folytatódik, hogy te vagy az, akit szeretnék boldoggá tenni, és ha elfogadsz, akkor megpróbálom.

És most kezdődik a Nyolc boldogság: lélekben szegény vagyok, mert tudom, hogy szükségem van rád, de te is ember vagy, lélekben te is szegény vagy, ezért ajándékozom magamat neked. Elszomorít, ha szomorú vagy, mert akkor valamit csináltam, amivel bánatot okoztam neked. De, ha te bántasz engem, nem kaparom ki a szemedet, hanem szelíden jelzem, hogy megszorítottál. Ahogy múlik az idő egyre inkább, mind a ketten éhezünk és szomjazzuk azt az igazságot, amit a teremtő Isten bennünk meg akar mutatni, a szerelemben történő teljes odaadást és teljes elfogadást. De tisztán. Amiben a test is ott van, ott kell, hogy legyen, de nem az övé a főszerep. A szeretetünkben a szívünk egyesülése a fontos. Aztán, ha konfliktusaink vannak, a nap nem nyugszik le a haragunk fölött, még mielőtt befejeződik a nap újra megkötjük a békét.

Iskola ez, nagyon merész vállalkozás ez. Az Egyház azért nem rekeszti ki magából a családot meg a házasságot, mert az ember legmerészebb és legszebb vállalkozásáról van szó. Amikor az ember valamit a vállára vesz. Ami persze kereszt is, de a boldogságnak az útja. Mert micsoda merész vállalkozás az, hogy az Isten színe előtt, az Úr Krisztus oltáránál, ketten esküt tesznek arra, hogy „holtomiglan-holtodiglan, amíg itt a földön élünk, mert szeretlek, most esküt teszek rá, el nem hagylak, semmiféle bajodban, Isten engem így segítjen!”

Micsoda vállalkozás ez! Micsoda gyümölcsök teremnek belőle. És micsoda jutalom vár egy házaspárt, akik elkísérik egymást a mennyország küszöbéig elkísérik, abban a sorrendben, amit az Úr jónak látott. De ezt a közösséget, a szeretetnek és az életnek ezt a közösségét, ami a legszebb vállalkozás, ami lehetséges itt a földön, az Egyháznak védenie kell, meg bátorítania és megszentelni, úgy ahogy egy adott szituációban erre szükség van. És meg tudjuk tenni.

A családnak nem kell külön programot csinálnia, a létével és mindennapjaival tanúskodik arról, hogy amit az Úr Krisztus az evangéliumban elmondott, amit a törvényeiben kér, ahhoz megadja a kegyelmét, és kívülről nézve képtelen és lehetetlen dolgok a családban meg tudnak történni, az emberi gyöngeség keretei között. Mert, amit Szent Pál mond, hogy az erő, az az igazi, az az isteni erő, a gyöngeségben válik nyilvánvalóvá. Ez nem az ő egyszemélyes kiváltsága volt, ez az élet, a kegyelmi élet alaptörvénye, és ez az, amit a családban tapasztal meg először mindenki.

Segítsen meg minket, mindannyiunkat a Mindenható, hogy becsülni tudjuk a családot, szeretni tudjuk, megköszönve mindazt, amit a családban már kaptunk, megtéve mindazt, amit még megtehetünk, akár a saját a saját családjunkban, akár a többi családokért, hogy a csoda, amit az Isten a házasságba elgondolt, látható legyen. Amen

**Az évközi idő negyedik vasárnapja B évben
2006. jan. 29.**

Olvasmány: *MTörv 18,15–20.*

Szentlecke: *IKor7,32–35.*

Evangélium: *Mk 1,21–28.*

Testvéreim! Mózes az Egyiptomból való kivonulás után 40 éven át vesződött, küszködött, imádkozott, szenvedett a népéért – és közvetített, ő szemtől-szembe látta az élő Istent, aki beszélt hozzá és küldte, hogy menj és mondd el a népednek, amit neked mondtam. Mózes az első az Ószövetség prófétái között. Amikor a halála előtt búcsúzott, elmondta a népének, hogy hozzám hasonló prófétákat ad majd nektek az Úr. Hallgassatok rájuk. És adott egy ismertetőjegyet, ami alapján a próféta fölismerhető. Mert mint kiderült, a prófétaát lehet hazudni is. Lehet állítani, hogy én próféta vagyok – holott az Úr nem küldte.

A nagy kritérium, hogy amit igaz próféta mond, az megtörténik, mert az Úr, aki küldte, igazmondó és hűséges. Ezzel szemben amit hamis próféta mond, nem történik meg.

Az igaz prófétának azonban hátrányos a helyzete, mert nem olyan dolgokat mond, amelyeket az emberek szívesen hallanak, hanem olykor nagyon kemény dolgokat mond. Mert az Úr akkor is küld prófétát, amikor valami baj van, és a prófétában az orvosságot küldi. Nem kellemes dolog rossz hírt mondani, föl hívni valakinek a figyelmét, hogy bajban van, amit ő maga csinált magának és egyelőre jól érzi magát a bajában. Vagy ha keserű orvosságot kínál neki a próféta. Ez nem kedves és nem azonnal elfogadott dolog. – Ezzel szemben a hamis próféta simogat és dicsér, ígér eget és földet, fűt és fát, mindent, amit az ember birtokolni szeretne.

Az igaz próféta olyan üzenetet hoz, amiben gyógyulás van és élet van. Amit ha valaki halló füllel elfogad és meghajlik a próféta szava, az Isten üzenete előtt, kitarul előtte az élet. A hamis próféta arról beszél, amit a hallgatósága hallani szeret, és belőle romlás és pusztulás következik.

Amikor az Ige testté lett és az Úr Jézus megszületett, felnőtt és tanítani kezdett, a próféták Istene jött el közénk. Ő nem úgy beszélt, ahogy a próféták, hogy: halljátok az Úr Igéjét, - hanem úgy beszélt, hogy: én azt mondom nektek, hogy... - Egyes szám első személyben.

Szent Márk elmondta, hogy a hallgatóság megdöbben, mert látniuk kellett, hogy Jézusnak hatalma van. Nem holnap és nem holnapután történik meg, amit mond, hanem azonnal. Bármit mond, m

Jézus a tanítványait így küldte, prófétának küldte őket. Főleg Pétert. Mondta nekik: Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg. Péter, neked adom a mennyek országának a kulcsait. Amit te megkötsz, az meg lesz kötve. Tehát ha te valami

tiltó mondatot kimondasz, hatályban lesz. Amit föloldasz, azaz amit engedsz, úgy lesz. Mert rád építem az én Egyházamat. Amikor egy pápa kiad egy enciklikát, ez a próféta hang szólal meg.

Az elmúlt héten Benedek pápánk kiadta az első enciklikáját, amelyről egyet és mást a médiában már lehetett hallani. De azt tudni kell, hogy a média a világ szava, és egy ilyen pápai enciklikát a tőzsdei hírek, meg az időjárás-jelentés, meg a katasztrófák hírei közé sorolva tálalja az emberek elé. A világ nem tudja, hogy amikor a pápa szólal meg, az Úr Krisztus küldötte szólal meg. És amit mond, arra nagyon oda kell figyelni, mert megtörténik amit mond.

Egy enciklikát nem lehet – illetve lehet, csak nem szabad – úgy kezelni, hogy itt van, kérem, ez erről és erről szól, jó. Megtapsoljuk a pápát, okosakat mondott, ügyes volt, jó, jó. – És megy a szemétkosárba, mert már jön a következő hír, meg a következő, ismét a következő, és elsodorják mindazt, amit a pápa mondani akar.

Számunkra, akik a katolikus Egyházban élünk, a pápa, Péter utóda az Úr Krisztus földi helyettese. Mi egészen másként hallgatjuk az ő szavát. S nekünk egy enciklika nagyon fontos.

Elhangzott a kérdés, hogy vajon milyen újdonságot hoz ez a pápa a többiekkel szemben? Főleg a II. János Pállal szemben?

A pápa az Egyház hagyományából beszél. Az életről beszél, amit az Egyház hordoz. Az életnek pedig egyik ismertetőjegye, hogy folyamatos. A múltból születik a jelen és készül a jövő. Ez az enciklika, amit Benedek pápa most kiadott, úgy folytatása a korábbiaknak, hogy nem ellenkező dolgokat mond, nem is soha nem hallott újdonságokat mond, hanem – folytat.

II. János Pál pápánktól kaptuk a *Hit és az ész* enciklikát, amely arról a képességről szólt, amit mindenki, ha embernek teremtett, természetesen megkapott. Mit lehet az ésszel csinálni, illetve hogyan kell az értelmet használni, ha az ember ember akar lenni, és el akarja érni azt a célt, amire teremtve van.

Aztán János Pál pápa utolsó időszakában újra meg újra beszélt arról, írt is róla, hogy az embernek van egy másik képessége is: az emlékezet. Elmondta, hogy meg kell tisztítani az emlékezetet, mert az olyan, mint a számítógépek memóriája. Nem mindegy, mivel van tele egy ember emlékezete. Egy képesség, amit megintcsak meg kell tanulni jól használni.

És most, a Benedek pápa az első enciklikájában az akaratról beszél. Az enciklika címe Szent János első leveléből való: *Az Isten szeretet*. A szeretetről beszél, de igazában az emberi akaratról beszél, az akaratban kapott nagy képességről, amivel az embernek meg kell tanulnia bánni. Mert nem mindegy, hogy hogyan és mit szeret az ember.

A pápa tanítja és megtanítja, hogy mire kell figyelni ma, ha valaki jól akarja használni a szerető-képességét és mi az a tárgy, amit – pontosabban akit – szeretni kell, ha az ember élni akar.

Ha az Úr engedi, akkor lehet, hogy egész húsvétig erről az enciklikáról elmélkedünk. Szinte bekezdésről bekezdésre, mert rendkívül fontos dolgokat mond a Szentatya. Gyógyszerként a mai világnak az alapvető bajára, ami abból fakad, hogy a szeretet romlott el: helytelenül használjuk akaratunkat, és nem megfelelő a tárgy, amit szeretünk.

Megköszönjük az Úr Krisztusnak, hogy folytatta, amit Mózesnél az Úr ígért, hogy embereket küld. Adja nekünk a tanító Egyházat, adja nekünk Pétert. Aki az Ő nevében, a

mi megváltó Krisztusunk és Istenünk nevében tud megszólalni, és amit mond az megtörténik, és aki megteszi, amit Tőle hall, az él. Amen.

**Az évközi idő negyedik vasárnapja C évben
2013. február 3.**

Olvasmány: *Jer 1,4–5. 17–19.*

Szentlecke: *1Kor 12,31–13,13.*

Evangélium: *Lk 4,21–30.*

Testvéreim!

A Szentatya szerda előtt egy héttel kézbe vette a Hiszekegyet, mondván: Gyermekeim, most itt, a Hit Évében vegyük kézbe, illetve vegyük a szívünkbe a Hiszekegyet, és gondolkodjunk róla közösen. hogy el tudjunk mélyedni abban, mi is történik, amikor komoly pillanatainkban, közösen imádkozzuk a Hiszekegyet. Mondjuk a vasárnapi szentmiséken. Mi történik akkor? – És miről szól a Hiszekegy, hitünk rövid foglalata?

Szerda előtt egy héttel azt a szót elemezte nekünk a Szentatya, hogy mit jelent az, hogy *hiszek*. S oda állította elénk Ábrahámot, meg a Szűzanyát: Nézzétek, a hit figyelmes odahallgatás és engedelmes ráhagyatkozás. Akkor is, ha amit az ember hall, hirtelen föl se fogja – vagy olyan titkokról van szó, amiket csak nagyon későn fogfunkt fel, s nem azért, mert buták vagyunk, hanem mert a dolog természete olyan, hogy a földi világban elmerült ember nem érti. Hanem amikor kezd közeledni afelé, hogy kilép ebből a földi életből, akkor kezd sejteni, miről is van szó. De kell hozzá a ráhagyatkozó engedelmesség. Különben egy darabig az ember perlekedik, aztán megsüketül, és már nem hallja, hogy miről beszél a Hiszekegy.

Az elmúlt szerdán a Hiszekegy első tételét vette kézbe a Szentatya, hogy *Hiszünk egy Istenben, a Mindenható Atyában*, és az Atyaságról kezd beszélni nekünk. Az Atyaságról, ami a kinyilatkoztatás csúcsa. Istenről mint Atyáról csak azért beszélhetünk, mert Ő maga kinyilatkoztatta a Fiúban, hogy az egy Isten Szentháromság: Atya, Fiú és Szentlélek.

És most az első személyről, az Atyáról beszél a Szentatya. Azzal indítva a gondolatmenetét, hogy a mai ember nehéz helyzetbe került, mert amikor azt hallja, hogy *az Isten Atya*, ennek a felfogásához kellene saját tapasztalatból, a családból egy apa-élmény, egy apa-kép. De a 20. század végére – globálisan – legalább is a fejlett kultúrákban – az apátlan család a gyakori. Meg olyan körülmények, amelyek még a legjobb szándékú apákat is rendkívül nehéz helyzetbe hozzák, mert ha gondoskodni akarnak a családról, akkor éppen az apa-szerepre nincs idő vagy arra nincs energia ... és így tovább... A gyerekek felnőnek, és vagy egyáltalán nem látják az apát, mert nincs, mert a szülők már elváltak, vagy olykor tűnik föl az apa, egy-egy hét-végén vagy ekkor vagy akkor... Ilyen körülmények között beszélni az Atya Istenről, ilyen körülmények között hallani, hogy: Atya az Isten, nem kis feladat.

AMikor azonban az Egyház azt várja tőlünk, a gyermekeitől, hogy értsük, mit mond a Hiszekegy első tétele, a családfőt, az apát csak az egyik modellként és képként állítja elénk, mert a Tanító Egyház tanításában és főleg a Szentírásban, főleg az Evangéliumokban az Úr Krisztustól mi-mindent meg lehetne tudni az Atyáról!

Általában ezekhez a pápai tanításokhoz jó nem elfelejteni, hogy amiket a Szentatya mond, abban az elmúlt 60 év teológusainak, szentjeinek, meg a katolikus gondolkodóknak a meglátásai mind benne vannak.

Ezért van az, hogy ugyanarról beszél, de a mi esetünkben mindegyik kis szerdai hittanóra olyan, mint egy gyöngykagyló. Mint egy kagyló, amelyben gyöngy van! Olykor nem is egy!

Jó kicsit fáradozni azzal, hogy az ember ezt a kagylót kinyissa, és észrevegye, hogy: Jéé... erről eddig nem is hallottam, vagy hallottam róla ugyan, de ebben az összefüggésben és ebben a megvilágításban még nem, s ez valami csoda! – És az! Mert az Isten Atyaságával kapcsolatban most a Szentatya azt is mondja, hogy Atya az Isten, de a Hiszekegyben egy jelző is áll mellette: hiszek a *mindenható* Atyában! Nem akárkiben, hanem a Mindenhatóban! Az Úr Krisztus ezt mutatta meg a csodatételeivel. A tanításával, amikor a hallgatói megérik, hogy ez úgy beszél, mint akinek hatalma van! – És valóban hatalma van, mert De Jézus állandóan az Atyáról beszél. Arról, Aki őt küldte.

Aztán húsvét előtt, a nagyhéten, a Passióban meghallhatjuk, hogy hiszen az Úr Krisztus az Atya vértanúja lett. Mert a perdöntő kérdés ez volt: „Te vagy az Isten Fia?” Azaz: Neked Atyád az Isten? Atya az Isten? – Ezért küldték keresztre.

Amikor halljuk, hogy az Atyaisten mindenható, bennünk először az a reflex mozdul meg, hogy „Hurrá! Akkor minden rendben van! Ha az Atya mindenható, én meg hívő ember vagyok és a hitemhez az is hozzá tartozik, hogy ennek a mindenható Atyának lettem a gyermeke, akkor mi baj érhet engem? Mi történhet?”

Ha jó apa-képünk van, akkor emlékszünk rá, hogy nem volt olyan probléma, amit a papa meg nem tudott oldani. Ha tehát mindenható Atyánk van... persze, ezt a hurrá-kiáltást mindjárt elnémítja a tapasztalat, hogy azért tele vagyunk bajokkal...

Erre az első reflexre jön a kísértés, hogy, ha annyi baj van, annyi szenvedés van, annyi megoldhatatlan probléma van, akkor az Isten nem mindenható! Akkor ez egy álom, ez egy mese – vagy a mindenhatóság költői lelemény, amit egy költő kitalált, de a gyakorlatban ennek semmi jelentősége nincs.

Csak hogy az Úr Krisztus megmutatta, hogy a mindenhatóságra is érvényes, amit a prófétáknál mondott az Úr, hogy „az én utaim nem a ti utaitok, - az én gondolataim nem a ti gondolataitok”. S ebben az is benne van, hogy az én lehetőségeim nem a ti lehetőségeitek csak.

Amikor mi azt várjuk, hogy a Mindenható simítsa el az utat előttünk, tegye problémátlanná, oldjon meg minden bajt, csitítson el minden szenvedést, ez a mi utunk. Az Úr Krisztus pedig megmutatta, hogy az Atya isteni útja milyen. Megmutatta, hogy a Mindenhatóság akkora hatalom, hogy megengedheti, hogy a Fiúval úgy bánjanak el, ahogy a kereszten látható.. Mert Neki van hatalma föltámasztani a Fiút. A Fiúnak is ugyanez a hatalma van. Van hatalma föltámasztani. Ezért egész mások a lehetőségei, egészen más dolgokat megengedhet, mint amiket mi el tudunk képzelni.

A hitben ez a nagy! A hívő ember erre támaszkodik meg, hogy nem csak az én lehetőségeim szerint kell megálmodnom az üdvösségemet, hanem – ha hiszek – és rábízhatom magamat a mindenható Atyára, csak ki kell várni, hogy Ő az én üdvösségemet, meg a mi, a ma élő emberek üdvösségét hogyan fogja megvalósítani. Csak mi el ne rontjuk! ... a hitetlenségünkkel.

Nem könnyű olvasmány, amiket a Szentatyától kapunk. De ezt a kagyló-képet nagyon beleírnám a testvérek szívébe: a kagylót fessegetni kell, hogy az kinyíljon, de gyöngyök

vannak benne! Ami megörvendeztetni az ember szívét, mert ezekben a gyöngyökben élet van. Amen.

Az évközi idő negyedik hetének hétfője
1996. január 29.

Szentlecke: 2Sám 15,13–16,13.

Evangélium: Mk 5,1–20.

Testvéreim! Az Úr Krisztus ördögűzéseinek jelei, hogy teljesedik, amit az Úr a Paradicsomban ígért a bűnbe esett embernek, amikor megátkozta a kígyót: „Ellenségeskedést vettek közéd és az asszony köz, a te ivadékod és az ő ivadéka közé. Ő széttiporja a fejedet, te meg a sarka után leselkesel.”

Úr Krisztus jött, és az ördög nem tudott Neki ellenállni. Sőt! Az evangélisták több ördögűzés alkalmából is leírják, hogy az ördögtől megszállott odaborul Jézus lábához. Így kezdődött az, amit Szent Pál úgy mond, hogy Krisztus olyan hatalmat kapott, hogy mindenkinek térdet kell hajtania Előtte az égben, a földön és az alvilágban. Ezek az ördögtől megszállottak ennek a bizonyosságai. Az Úr pedig pusztá szavával, paranccsal elűzi az ördögöt.

Amikor ezeket az evangéliumi részeket halljuk, tudatosíthatjuk, hogy a kereszteléskor fölöttünk is elhangzott az ördögűző szó. Persze, bennünket kicsi korunkban kereszteltek meg, így nem emlékezhetünk rá, de a keresztelésnek része, hogy mielőtt vízből és Szentlélekből az a kis teremtmény újjászületné, az Egyház az Úr Krisztus erejével kiűzi belőle az ördögöt. A gonosz lelket, aminek a bűn következtében bizonyos hatalma van a bűnös ember fölött. Ezért nem folytatódik olyan látványosan az ördögűzéseknek a csodája az Egyházban, mert a kereszteléskor az Úr Krisztus már megszabadítja övéit az ördög hatalmától.

De nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a bűn veszedelmes dolog, mert amikor valaki tudja és akarva szembesegül az Isten akaratával, jelet ad a gonosz lélek felé, hogy én hajlandó vagyok neked engedelmeskedni. Az ördög ezt látja és él is kapott lehetőséggel.

Ezért nagyon fontos, hogy a bűnnek ezt a veszedelmét észben tartsuk, s ebből következően a bűnbánat komolyságát is hordozzuk a szívünkben, mert a bűnbánat ellenkező értelmű jel. Az Úr Krisztus felé jelzi azt, hogy „Jézusom, gyöngy voltam, gyarló voltam, buta voltam, örült voltam, – de bánom és a Te hatalmad alá akarok tartozni. Meghajlok Előtted és kérem Tőled a bűnbocsánatot!”

Mutassa meg rajtunk az Úr Krisztus a hatalmát, amellyel az ördögöt térdre kényszeríti! És segítsen nekünk, hogy ne csak a halálos bűnöt kerüljük el, amibe az ember azonnal belepusztul, hanem azokat a kisebb rosszaságokat is, amelyeknek a vége, hogy az ember meghal – lélekben.

Az Úr Krisztus hatalma élet. Ahogyan ez az ördögtől megszállott is mutatja azzal, hogy ésszel ott ül az Úr lábánál, hallja a szót és érti, és hirdeti az Úr hatalmát. Ugyanígy minden, az Egyházban élő lélek, mi is a pusztá létünkkel, jóra törekvésünkkel, küzdelmeinkkel, valóságosságunkkal hirdetjük, hogy az Úr legyőzte az ördögöt bennünk is. Amen.

Az évközi idő negyedik hetének keddje
2000.

Szentlecke: 2Sám 18,9–19,3.

Evangelium: Mk 5,21–43.

Testvéreim! A vérfolyásban szenvedő asszony meg Jairus a hitnek olyan példáit adják, amelyekből tanulhatunk. A beteg asszony is, a gyászoló apa is tudja, hogy reménytelen helyzetben van. Megtettek mindent, hiába, és most itt van Jézus.

Jairus rabbi, zsinagógai előljáró, aki nyilván részt vett már néhány értekezleten, ahol a rab-bikat Jeruzsálemből jött írástudók kiokították, hogy legyetek óvatosak a Názáreti Jézussal, mert veszedelmes ember. Egyre gyűlnek az adatok, melyek szerint hamis prófétává fogjuk nyilvánítani, s ha ez megtörténik, akkor aki mer hinni benne, és valamilyen formában csat-lakozik hozzá, azt a főtanács kizárja a zsinagógából.

Jairus pontosan tudta, hogy ez még egy átlag zsidó számára is átkot jelent. Neki pedig, ha netalán benne fordulna meg a gondolat, hogy ez a Názáreti Jézus a Krisztus, állását sodorja veszélybe, egész családját koldusbotra juttatja. Azonban közelebbről ismerte Jézust, hiszen néhány éve az ő zsinagógájába járt szombatonként. Néhány hónapos távollét után hazatért, és szombati napon ott, a zsinagógában gyógyított meg egy ördögtől megszállottat. Az or-dított, Jézus pedig ráparancsolt és az ördög elhagyta az embert.

És most Jairus jön. Nem érdekli senki és semmi, csak a kislánya élete. És az Úr föltámaszt-ja a halott kislányt. – De nem követeli meg a rabbitól azt, hogy: „Ide figyelj! Ezek után szombatonként te nem Mózeset fogsz olvasni, hanem hirdeted, hogy én mit tettem neked. – Nem! Megtiltja, hogy erről bárkinek beszéljen, vigyázzon, senki meg ne tudja. Mert az Úr Krisztus tudja, hogy aki Vele így találkozott, aki hit jutalmaként csodában részesül az az Ő követője lesz!

Hányszor kerülünk mi is olyan helyzetbe, amikor kilátás-talannak látunk valamit vagy azért, mert a dolog maga megoldhatatlan, vagy mert emberek állnak a dolgok mögött, akik úgy gondolják, ki vagyunk nekik szolgáltatta.

De jó lenne, hogy ha hittel oda tudnánk futni az Úr Krisztus-hoz! És tudnánk Őt hívni, hogy: Jézusom, jöjj, és csak szólj! A Te szavad mindent megold. Sok-sok bajból ki tudnánk mászni. A Szentlélek élessze, tartsa bennünk ébren és növelje bennünk a hitet, hogy a bajainkkal oda tudjunk futni Jézushoz! – És Ő segít rajtunk. Amen.

Az évközi idő negyedik hetének szerdája
1998. II. 4.

Szentlecke: 2Sám 24,2–17.

Evangélium: Mk 6,1–6.

Testvéreim! Az Ószövetség nagy imakönyve, a Zsoltárok könyve a Szentlélek sugallatára született. Maga az Úr Krisztus is imádkozta és az Egyház nagyon korán észre vette, hogy amikor Krisztus vette ajkára a zsoltárokat, nagy beteljesedés történt. A mondatok, amelyek konkrét bajok, örömök közepette, bűnök után imádkozó emberek szívében születtek meg, a megváltó Krisztus ajkán egészen más értelmet nyernek, mert az Egyház feje mondja önmagáról, vagy az Egyházzal mint testével együtt.

A zsoltárok majdnem kétharmadának a hagyomány Dávidot tekint a szerzőjének. Lapozzuk a Zsoltárok könyvét, és feltűnik, hogy szinte minden második vagy harmadik zsoltár fölött szerzőként tüntetik föl Dávidot. Azt a Dávidot, aki a Megváltónak a test szerinti őse, ahogy Gábiel mondta: az Úr Isten a születendő Jézusnak adja Dávidnak, az ő atyjának a trónját.

Dávid az Ószövetség népének legnagyobb királya, mélyen hívő izraelita, de gyarló ember. Ahogyan a Szentleckében hallottuk, a királyságának a csúcspontján van, békességet van a határokon, s ekkor valamit elfelejt és rendelkezik. Elfelejt, hogy ez a nép az Úré. Engem, a királyt a juhok mögül hívott el és tett az Ő népének a pásztorává. De a gazda, a tulajdonos az Úr. Ezt Dávid elfelejt. És most tudni akarja, hány báránya, azaz hány alattavalója van, neki. –

Népszámlálást rendelt el, melynek eredményeként jelentették neki, hogy 1.300.000 hadra fogható férfi van országában. Ekkor azonban, ahogyan olvassuk: „Megdobbant a király szíve”, azaz felébredt a lelkiismerete: „Dávid! Amikor téged Sámuel, az öreg próféta fölkent királlyá, nem erről volt szó, hanem arról, hogy légy az én nyájam pásztor. Nem te vagy a gazda, hogy számba vehetné hány bárányod van!” Ezután a király ki tudja mondani az Úr előtt: Nagy bünt követtem el!”

Ez Dávid életében máskor is megtörtént: megfélekedzik magáról, tesz valami rosszat, aztán belátja. Kedves marad az Úr előtt, mert őszinte, tud bűnbánatot tartani, és micsoda bűnbánati zsoltárokat imádkozott!

Hányszor megtörténik, hogy elvettünk valamit, aztán a sátán azzal kísért, hogy be ne ismerd, különben tönkreteszed magad. És elkezdődik egy eszeveszett küzdelem azért, hogy a vétkességem ki ne derüljön, vagy magam köré állítom a barátaimat, hogy igazolják ártatlanságomat. De el nem hagyja az ajkamat az a szó, hogy "vétettem".

Az Egyház ellenben azt tanítja, hogy nem szabad engedni e kísértésnek, amely annál erősebb, minél nagyobb hatalom van valakinek a kezében. Mert lehet, hogy a barátaimat magam mellé tudom állítani, hogy bíróság előtt igazolják jogszerű eljárásomat, de az élő Isten és a lelkiismeret magasabb fórum. Ha megátalkodtam a bűnömben, megöltem a lelkiismeretemet. Lélekben öngyilkos.

Dávid élő, eleven, istenszerető ember. Csetlik-botlik, de a küldetését teljesíti. Az 50. zsoltár is, amelyet szentáldozás után imádkozunk, az övé. Amikor megfogalmaztat már nem volt fiatal. Voltak tapasztalatai, hogy a hozzá legközelebb álló emberek is micsoda

gonoszságokra képesek. És ebben a zsoltárban hangzik a felismerés, hogy a megoldás a meg-oldás az Úrnál van. Mindenben. Kicsiben, nagyban, minde-gyikünk életében.

Az Úr Krisztus ezt tanítja: Én eljöttem értetek, aki engedi, azt én megváltom minden bűnéből, minden bajából, minden gyöngeségéből. Még a halálából is. A megváltás az, hogy a hitben, reményben és szeretetben kitárul a szívünk és be-fogadjuk a megváltó Krisztust. Amen.

Az évközi idő negyedik heténekcsütörtökje
1996. február 1.

Szentlecke: 1Kir 2,1–12.

Evangélium: Mk 6,6–13.

Testvéreim! Az Úr Krisztus, Isten Fia megalázta magát, amikor eljött hozzánk, ide a földre emberként. Ez nem csak annyit jelent, hogy kitette magát a megvetésnek, bántásoknak, rá-galmazásoknak, hanem annak is kitette magát, hogy be fogják sorolni a sok tanító, a sok hamis próféta közé. Tudta, hogy őt, az Isten-küldöttet Pásztort be fogják sorolni a tolvajok és a rablók közé és nagyon sokan lesznek, akik mérlegelni fognak és azt mondják: ez a Jé-zus és ez a Megváltó nekem nem kell, mert én jobbat tudok helyette.

Ennek nyilvános kezdete volt, amikor elment Jánoshoz, a Jordánhoz. Beállt a bűnös embe-rek közé, de mikor odaért Jánoshoz, akkor megnyílt az ég, leszállt rá a Szentlélek és az Atya szava hallatszott, ő a szeretett Fiú! Ezzel nyilvánvalóvá vált, hogy nem egy a bűnösök közül, akinek meg kellene vallania bűneit és meg kellene tisztulnia, hanem ő a Megváltó, aki elveszi a világ bűnét és minden bűnbánó bűneit.

Amikor tanítani kezdett és már tett néhány csodát, Názáretben, szombaton, olvasásra je-lentkezett a zsinagógában. Felolvasott egy Izaiás-részletet és hozzáfűzte: „Beteljesedett, amit hallottatok!” És a zsinagógában lévőknek látnia kellett, hallania kellett, hogy ez a Jé-zus másként tanít, mint közülük bárki, vagy bárki, aki Jeruzsálemből jön, akár maga a fő-pap. És mégis Jézus tartja magát a törvényhez, tartja magát a szombathoz és ebben a keret-ben kínálja föl az üdvösséget. Tudván, hogy kritizálni fogják, bírálni fogják és el is fogják Őt utasítani.

Elküldte a tanítványait, ismét csak tudván, hogy sokan lesznek, akik azt fogják mondani nekik: „Te tanítasz engem? Ne tréfálgj már! Én sokkal többet tudok, mint te!”

Ma is így van: az Úr emberekre, papokra, szerzetesekre, hitoktatókra bizza az evangéliu-mot, tudván, hogy az okosak, a gazdagok, az erősek meg sem hallgatják, vagy félrelökik őket: „Na, menj innen... ehhez képest a televízió meg az én bölcsességem... hát ne hara-gudj... nem vagyunk partnerek egymásnak!”

Csak az Úr Krisztus tanítása hitelesítve van, az összes többi tanítás pedig hiteltelen. A hite-lesítés az Úr személye, a maga isteni erejének csodajelei, a pecsét pedig az, hogy odaadta az életét.

A Katolikus Egyházban a hiteles tanítók ilyenek. Az esetek többségében nincs csodatévő hatalmuk, de az életüket odaadják azért, Akiről tanítanak. Ez egy látó embert egyszer csak

gondolkodóba ejt: Amit ez tanít, azért az életét adja! Tanítása nem megrendezett műsor, hanem élő szó és néhány élő tett. De az evangélium föltételezi a hitet. Azt, hogy egy emberszív kitárul, és egy szabadon gondolkodó személy meghajlik az Úr Krisztus előtt: „én Téged nem kritizálni akarlak, nem sorolok be a többi vallásalapító közé, hanem fölismerem Benned, hogy Te vagy az, Aki egyedül vagy képes üdvözíteni.”

Holnap Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe lesz, és jelet adhatunk a hitünkről. Aki nem felejt el, hozzon magával gyertyát. Néhányat teszünk majd ide a szentélyrácsra is, hogy mindenki kezében lehessen. Mert amikor Gyertyaszentelő Boldogasszony napján gyertyát veszünk a kezünkbe és kapjuk az oltárról a lángot, annak adjuk jelét, hogy azt a világosságot, amit a Boldogságos Szűz Mária Fia, a Názáreti Jézus, Isten Fia elhozott erre a földre, az életnek ezt a világosságát elfogadjuk, örülünk neki és próbáljuk őrizni. Lehet, hogy néha elfújja a világ huzat. Lehet, hogy néha kiesik a kezünkből, mert figyelmetlenek vagyunk, de próbáljuk őrizni. És mindent, ami körülöttünk, velünk és bennünk történik történik, próbáljuk ebben a világosságban látni és értékelni. És ahogyan a vak sötétben egy gyertyafény az életet jelentheti, az Úr Krisztusba vetett hit az életet jelenti és érthetővé teszi mindazt, ami történik. Amen.

Az évközi idő negyedik hetének péntekje
2000. február 4.

Szentlecke: Sir 47,2–13.
Evangélium: Mk 6,14–29.

Testvéreim! Talán még emlékszünk rá: a Szentatya a szentévi bullában arról beszélt, hogy a Szentév a megtérés ideje, a nagy rehabilitációnak az ideje.

A megtérő ember, amikor bűnbánatot tart és bocsánatot nyer, rehabilitálódik. Visszakapja gyermeki jogait Isten atyai házában. De a bűnbánatunkkal mi is rehabilitáljuk Istent és a Megváltó Krisztust is. Azaz amikor megvallom, hogy „én vétkem, én igen nagy vétkem, Uram Isten, irgalmazz nekem!” akkor azt is elismerem, hogy megsértettelek. A jogaidat nem vettem figyelembe és fontosabbnak tartot-tam magamat Tenálad. De most bánom és ígérem, hogy ezek után nem vétkezem, azaz tiszteletben tartom a jogaidat. A Te teremtő, megváltó, megszentelő jogaidat.

Ennek a része az elsöpéntek hónapról hónapra. Amikor az elsöpénteken az Egyház engesztelésre hív, próbáljuk meg-kérlelni az Úr Jézus Szentséges Szívét, akkor már nemcsak önmagunkról van szó, hanem másokról is. Az engesztelés mások helyett és mások nevében is próbál rehabilitálni. Visszaadni az Úr Krisztusnak a jogait. Ebből a szempontból a mi világunk gonosz nemzedék.

Mennyit hangoztatjuk az ember alapvető jogait! Mennyire büszkék vagyunk arra, hogy ezekért a jogainkért milyen programokat hajtunk végre. És fennen hirdetett jogainkkal hányszor, de hányszor vérig sértjük a Megváltó Krisztust! Sázndékos gyalázással megostorozzuk, semmibe vesszük, mint aki nem is létezik.

Pedig Ő mindent megtett értünk és megtesz, ma is! Min-dent! Az emberért. Mert az elveszett bárányát kereső Pásztor itt jár közöttünk. Ezt sem hisszük el. Amikor az Egyház tanítja, hogy a tabernákulumban a Megváltó Krisz-tus lakik itt, hallatlanba vesszük. Jámbor mese, amiről lehet álmodozni, persze, egy két megszedült agy réme – de nem vesszük tudomásul. Legalábbis a világ nem veszi tudo-másul!

Az elsöpénteket tartó lelkek próbálják tudomásul venni. És ez kedves az Úrnak. Mert Neki ehhez joga van. Persze, furcsa az a jog, amelyet a keresztig elmenő önfeláldozó szeretet vezérel. Istennek, a teremtő, megváltó és megszen-telő Istennek vannak jogai, de nem ellenünk, hanem értünk. S mikor az ember ezt tiszteletben tartja, megdicsőíti Őt és megvalósulhat az üdvösségünk. Amikor pedig teszünk valamit a rehabilitációért, hogy visszaadjuk Istennek a jogait, akkor az történik, mint amikor egy kisgyermek az édesanyja vagy az édesapja karján ülve odasímul a papa vagy a mama arcához és megsímogatja. Ennyit tudunk mi tenni.

De a Pásztornak, aki megtalálta az elveszett bárányt, a legnagyobb öröme, hogy amikor a vállára veszi, akkor az a bárány odasímul Hozzá és megköszöni, hogy megtalálták. Amen.

Az évközi idő negyedik hetének szombatja 1998. II. 7 .

Szentlecke: 1Kir 3,4–13.

Evangélium: Mk6,30–34.

Testvéreim! A népmeséinkben hányszor halljuk, hogy meg-jelenik egy tündér a Borsszem Jankónak, vagy valakinek akicsinyek közül és mondja neki: „Kérj tőlem bármit, megteszem neked!“. És a népmesékben következetesen, bárki, aki ilyen felszólítást kap, hogy kívánj bármit, egyik örütséget kívánja a másik után. A kolbásztól ellensége megpukkadásig és egyéb ostobaságokat.

Ez a mondat „Kérj tőlem bármit, megteszem neked!“ a Szentírásból való. Hallottuk. Az Úr mondja Salamonnak, Dávid fiának, aki a béke fejedelme.

Salamon nem vétette el. Amikor hallja a fölszólítást, hogy: bármit kívánhatsz, ő bölcsességet kér. Azt kéri hogy „Uram, Istenem, adj nekem olyan szívet, amely Téged és a népedet jól tudja szolgálni. Adj nekem világos látást, hogy a jó és a rossz között pontosan tudjak különbséget tenni és a jót tegyem és tétessem a rám bízottakkal.“

Ezért az Úr megáldja Salamont: „Megkapod a bölcsességet és hozzá mindent.“ Mert a bölcs emberre, aki gondosan és pontosan különbséget tud tenni a jó és a rossz között, rá lehet bízni mindent. Míg az okatlanra veszedelmes dolog bármit rábízni, mert néha úgy, hogy nem is tudja, fegyvert csinál belőle és ölni fog. Más is, önmagát is.

Amikor mi az Úr Krisztushoz eljövünk reggelenként, va-sárnaponként, néha vannak olyan kéréseink, amelyekre Ő szomorúan odanéz: „Már megint mit kívánsz? Nem tudod, hogy mit kérsz és nem is adom meg. Mert ha megtenném, ártanék vele.“

Jó lenne megtanulnunk Salamontól ezt kérni, hogy: Jézusom, adj nekünk a szavadat értő szívet. Mert ha a Te szavad bennünk él, akkor különbséget tudunk tenni jó és rossz között a

saját dolgainkban is, másokéban is. Ennél nincs nagyobb, mintha valaki ezt gondosan és következetesen meg tudja tenni.

Amikor reggelként itt vagyunk szentmisén, akkor egy kicsit velünk is az történik, ami a tanítványokkal történt, hogy: Gyertek egy kicsit ki a világból, a világnak a zajából, a templom csöndjébe. PihenjeteK egy kicsit. Amikor fölhangzik az Úr Krisztus tanító szava, egy tiszta szívű ember mindig azt hallja, amire neki éppen szüksége van. És amikor megáldozunk, akkor azt a kenyeret kapjuk, amit az Úr a tanítványok kezébe ad. A tulajdon testét és a véréK.

A Szűzanya, aki mindegyikünk között a legnagyobb bölcsességet kapta, a legjobban tudott és tud különbséget tenni a jó és a rossz között, segítsen nekünk! Tanítson kérni azt, ami a javunkra szolgál és különbséget tenni a jó és a rossz között. Amen.

**Az évközi idő ötödik vasárnapja A évben
2011 február 06.**

Napi könyörgés

Kérünk, irgalmas Istenünk, családod felett atyai jóságod virrasszon szüntelen, hogy akik egyedül a Te kegyelmedre támaszkodhatnak, mindig segítő oltalmat találjanak Nálad. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Iz 58, 7–10.

Szentlecke: 1Kor 2,1–5.

Evangélium: Mt 5, 13–16.

Testvéreim!

A héten Szent Balázs vértanú püspök ünnepe volt, és azon a napon és ma Balázs-áldást oszt az Egyház. Ez az örmény szent, Balázs, mielőtt püspök lett, orvos volt. Mégpedig egy nagyon jól gyógyító és Krisztus-hívó, keresztény orvos, aki szerette a betegeit, a betegekben Krisztust.

És, amikor meghalt Szebaszte város püspöke, a hívőknek nem kellett sokat tanakodnia, hogy ki legyen az utód, nekik magától értetődött, hogy egy valaki lesz jó püspökünk, Balázs. És lett. Gyógyító tudományát nem felejtette el. Az üldözés idején a hívők kérték, hogy ne maradjon a városban, mert ő leszel az első vértanú, és nekik szükségük van rá. Kimenekítették a hegyekbe, egy barlangba, és odajártak hozzá, még a vadállatok is, mert megéreztek benne az Isten emberét.

Amikor ma két égő gyertya között kapott áldással az ő közbenjárását kérjük, nem csodás gyógy-gyulások történnek, hanem megvilágosodás történhet, mert ez a két gyertya, ami körülveszi az arcunkat, az ószövetségi és az újszövetségi kinyilatkoztatás fényét jelzi, és amikor ott van az arcunk mellett, akkor mi, személy szerint jelezzük, hogy szeretnénk a kinyilatkoztatás fényében élni, és mindent ebben a világosságban látni. Nem csak magát az Úr Krisztust, ahogyan az oltáron mindig a feszületmellett két gyertya, jelezve az Ószövetség és az Újszövetség kinyilatkoztatását, hogy kicsoda ez a megfeszített Krisztus, hanem azt is, hogy kik vagyunk mi magunk, és miért olyan az életünk, amilyen?

Mert az Ószövetségből halljuk, hogy halandók lettünk, mégpedig keserves halálnak a halálával, mert vétettünk, de örökéletre vagyunk hivatva, mert elsőszülött Testvérünk meghalt helyettünk és értünk, s hogy a mi Atyánk éltetni akar minket, mégpedig örökre, ennek a bizonyosságaként a Testvérünk föltámadott, és Ő hív, és körülötte vagyunk itt. Belőle élünk az Egyházban úgy mint egy családban.

És most a család évében, a két gyertya, az Ószövetség és az Újszövetség kinyilatkoztatása fényében próbáljuk jobban megismerni a családot, amiről, ha öregek vagyunk, gondolhatnánk, hogy már a hátunk mögött van, mert akiket kellett fölneveltem, a páromat esetleg eltemettem, itt maradtam egyedül, nekem a család már múlt idő. De nem, mert lélekben mindig kapcsolódunk a családukhöz.

A legújabb pedagógiai kutatások eredményeként azt mondják a nagy okosok, hogy a felnövekvő nemzedék számára rendkívül fontos, hogy legalább az első három évet folyamatosan családi környezetben tudja tölteni a gyermek. Lehetőleg ne adják a szülők bölcső-

débe a kicsinyeket, mert valami olyasmitől fosztják meg, ami később már pótolhatatlan. Amikor óvodába kerül egy kicsi, általában nagy sírás és rívás van az első napokban. És miért? Mert úgy érzi, engem most kitaszítanak. Idegen környezetbe kerülök, és az apu vagy az anyu, aki idehozott elment. És nem kis idő telik el addig, amíg ez a kicsi talán már nem sír kétségbeesetten, de amikor a mama leteszi az óvoda öltözőjében, nagy reménykedve mondja: „Ugye nem felejtessz itt? Ugye értem jössz?” Mert ez a kicsi még nem tudja, hogy egy szülő nem felejt el a gyereket.

Hogyan is imádkoztunk az előbb a könyörgésben: Kérünk, irgalmas Istenünk családod fölött –családod fölött – Atyai jóságod virrasszon szüntelen. Ez egy olyan kérés, mint amikor az a kicsi azt mondja a szülőnek: Ne felejtss itt! Ugye értem jössz? Ezért ezt a könyörgést igazában fordítva kell értenünk: irgalmas Istenünk, csak mi el ne felejtenénk azt, hogy a Te családod vagyunk. Bárcsak el ne felejtenénk. El ne idegenednénk Tőled, mert az ördögnek, annak a bukott angyalnak, ha valami sikerült és sikerül, akkor éppen ez, hogy egy időre el tudja idegeníteni a teremtményt a Teremtőtől, a gyermeket a szülőtől, Ádámot és Évát a teremtő Atyától. Amiből persze nagyobb baj lett, mint ha egy gyermeket a szülők eldobnak. Na, az ördög valami ilyesmit tud velünk csinálni, amikor elidegenít az Atyától. Az Ószövetség fényében látva az életünket, most hozzátéve az Újszövetségnek a fényét, aki nem ismeri meg Krisztust vagy netalán megtagadja Őt, az elsőszülött testvérrel nem tart kapcsolatot.

Közben az utóbbi 50 évben hatalmasat fordult a világ és egyre erősödik a felismerés, hogy Európai is, önmagában Ázsia is, Amerika is, Afrika is olyan, mint egy nagy falu, vagy olyan, mint egy családi ház. A technika, amit olyan sebességgel fejlesztünk, hogy szinte követhetetlen, ennek a szolgálatában áll, hogy se a tér, se az idő már ne válassza el az embereket egymástól. Mert, ha 30 évvel vagy 50 évvel ezelőtt valaki elhagyta Magyarországot, hetekbe és hónapokba került, amíg egy levél egyáltalán átjutott a különböző függönyökön. Most, itt is, ott is odaülnek a számítógép elé, és látják egymást az emberek, és kommunikálni tudnak. De, ha ez a család, aminek tudatára kezd ébredni az emberiség, nem Isten házában ébred öntudatra, nem fogja tudni, hogy hol van, miért van ott, mi az oka, hogy ilyen állapotban van és mire jó ez az egész, amit földi életnek nevezünk?

Az ószövetségi és újszövetségi kinyilatkoztatásban a mi mennyei Atyánk elmondja nekünk az emberiség családjának történetét, az indokát, hogy egyáltalán miért teremtette meg az embert Ő, az Isten. Az Úr Krisztus ezt magyarázza nekünk folyamatosan. Amikor a Hegyi beszédet elmondta, mi sokszor úgy gondoljuk, hogy ott van körülötte a Tizenkettő meg a sokaság, de minek van ott, hiszen Ő igazában a Tizenkettőt tanítja. De nem. A körülötte lévő sokaság családos emberek, akiktől mikor az Úr elbúcsúzik, elbocsátó szavában ott van, hogy menjetek békével, ne fegyverkezni kezdjete, én a béke evangéliumát hoztam nektek. Menjete haza, és mondjátok el a többieknek, hogy közel van hozzátok az Isten országa, és aki megteszi azt, amit Én mondok, azt az én Atyám, a mi Atyánk szeretni fogja, és én hazaviszlek titeket, haza, ahol olyan boldogság vár rátok, amit szem nem látott, fül nem hallott még, emberi szív azt elképzelni nem tudja, hogy mit készít az Atya, azoknak, akik gyermekként szeretik Őt, abban a családban, amit az Isten akar.

Na, ezért jó ez az esztendő, mert miközben a saját családjunk gondjaival, bajaival, problémáival kicsit jobban foglalkozunk, mint egyébként, az Isten nagy családjának arca is kirajzolódik előttünk. Amen.

**Az évközi idő ötödik vasárnapja B évben
2006. febr. 5.**

Olvasmány: *Jób 7,1–7.*
Szentlecke: *1Kor 9,16–23.*
Evangélium: *Mk 1,29–39.*

Testvéreim! A Úr Krisztus nyilvános működése elején történt, amit hallottunk. Megmutatja, hogy csodatévő erő lakik benne. De föl lehet tenni a kérdést: És addig? Hiszen Ő már 30 éves. Mi történt addig? Ez a csodatévő erő nem volt Benne? Ha pedig Benne volt, akkor kicsi gyerekként miért engedte, hogy meghaljanak az Aprószentek, meghaljon a nagymama, meg a nagypapa, Szent Anna és Szent Joahim? Egyiptomban miért engedte maga körül szenvedni az ismerősöket, aztán Názáretben miért hagyta elhullani az állatokat?

Ezekre a kérdésekre az egyik lehetséges válasz: azért, mert a csodatévő isteni erő igazában volt benne mindaddig, amig Jánosnál megkeresztelkedett. Amikor Lélek leszállt galamb formájában és rajta maradt akkor kapta a csodatévő erőt. Attól kezdve az Isten Fia és most megmutatja.

Ezt a választ a tanító Egyház mint eretnokséget utasítja el: az isteni erő a megtestesülése pillanatától Mária fiában ott van. De azzal is tanít, ahogyan ezzel az erővel él. Tanítja azt, hogy én nem azért jöttem, hogy itt a földön mentesítsem minden szenvedéstől és minden küzdelemtől azokat, akik bennem hisznek. Nem ezért jöttem. Hanem azért jöttem, hogy megmutassam: ez a földi élet ut az örök életbe, amiért az embernek meg kell küzdenie. Azért, hogy az örök boldogságot győzelemként kapja meg, és hogy jutalom lehessen az az örök élet, amit én adni jöttem – mondja Jézus Krisztus.

A saját életében mutatta meg, hogy az életnek ezt a küzdelem-természetét Ő mennyire komolyan gondolja. Önmagát sem mentette föl sem a munka verítéke, sem a testi fáradtság, sem a testi kínok alól. Neki lett volna ahhoz hatalma, hogy az ácsmesterséget nem a két keze munkájával, nem testi fáradtsággal űzi, hanem a teremtő szóval: rápillant az anyagra, és az azzá lesz, amivé Ő akarja. – Nem. Megküzdött az anyaggal, hogy egy fatörzsből gerenda legyen, vagy hajó-alkatrész legyen, vagy háztető legyen. Verítékezett érte. – Lett volna, és volna hozzá hatalma, hogy a tanításával egyszerűen beleültesse az emberi lélekbe az igaz Isten ismeretét. De nem. Vállalta és vállalja az Egyházban a tanítás fáradalmait.

Emberileg nézve micsoda önuralomra volt szüksége, hogy a csodáit is úgy tegye, hogy tanítson velők. És főleg az életének a vége. A kínszenvedése és a kereszthalála. Tanítja, hogy az emberi élet valóban küzdelem. Ahogyan Jóból hallottuk a nagy fölismerést, hogy katona-sor az ember élete a földön.

Amikor az Úr a kereszten kezdte imádkozni a 21. zsoltárt: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem? Kialtok és úgy tűnik, Te nem hallod” – mutatja, hogy tényleg emberré lett. Vállalta emberi sorsunkat. Nem szállt le a keresztről, pedig megtehetette volna. Mint ahogy megakadályozhatta volna, hogy egyáltalán a keresztre jusson.

Mennyi panasz tud fakadni belőlünk: Istenem, nem látod? Bajban vagyok! – Vagy: küzdenem kell ezzel, azzal. Mint ahogy az Egyház egésze ezt panaszolhatta volna, hogy Jézusunk, Te Föltámadott Krisztus, nem látod? Mit művel velünk a Római Birodalom?

Az Egyház tudja, hogy dehogynem látja. Sőt, Ő küzdi bennünk, az Egyházban a küzdelmeinket. Velünk imádkozik. Bennünk imádkozik. Velünk küzd. És velünk szenved. És aki győz, az Ővele győz.

A Balázs-áldásban ehhez a küzdelemhez kér és kap segítséget, aki kéri és kapja. Az Egyház ehhez a küzdelemhez tudja adni a szentségeket és szentelményeket, hogy merjünk bízni. Merjük elhinni hogy a mi Megváltó Krisztusunknak nincs szüksége mondjuk televízióra, meg monitorokra, hogy lássa, mi történik velünk, mert a tulajdon teste tapasztalatából ismeri a küzdelmeinket. És segít. Nem kiment a küzdelemből, hanem erőt ad, nem megóv a verítékezéstől, hanem adja hozzá a kedvet, meg a reményt. És a betegségtől is, meg a szenvedéstől is nem megóvja övét, hanem a magáévá teszi.

Segítsen nekünk az Úr Krisztus megküzdeni a harcainkat, elvégezni a munkánkat és végigszenvedni a szenvedéseinket. Amen.

**Az évközi idő ötödik vasárnapja C évben
2013. február 10.**

Olvasmány: *Iz 6,1–8.*
Szentlecke: *IKor 15,1–11.*
Evangélium: *Lk 5,1–11.*

Testvéreim!

Az Egyház küldetése az emberhalászat. De micsoda küldetés ez! Mert ha tengeren volnánk és hajótörés után, vízben vergődő emberek felé mentőcsónakok közelednek, mindenki örül, hogy megmenekül! És kapaszkodik és megcsókolja annak a kezét, aki beemelte a mentőcsónakba...

A világunk pedig egy farsangoló világ. Nem hajótörés utáni állapotot tükröz, hanem azt, hogy – ennek így kell lennie: az erősek eltiporják a gyengéket, a rafináltak becsapják az együgyűeket, a többségben lévő szegényekarra valók, hogy a gazdagoknak szolgáljanak. És ha valaki ezt a rendet megzavarja, jaj neki! Nem mentőcsónaknak nézik, hanem támadásnak. Ez ezért van így, mert a világ nem hisz.

Benedek pápánk pedig szerdán már a tizenhatodik alkalommal a Hit Évében a hitről, illetve most már a Hiszekegyről tanít. – Péter beszél nekünk a Hiszekegyről. Amiről az embernek az a benyomása, hogy ezt mindenki tudja! Aki katolikus keresztény és templomba jár, minden vasárnap elimádkozza a Hiszekegyet. Miért kellene ezzel foglalkozni? Tudjuk!

Igenám, csak a Hiszekegy természete, ha az Egyházon belül gondolkodom, akkor az Oltáriszentséghez hasonlít. Ha a természetben gondolkodom, akkor a kőolajhoz hasonlít.

Ugye az Oltáriszentség, az Eucharisztia az a szentség, amelyben minden benne van. Mindenkinek kenyere. Kicsinyeknek is, nagyoknak, a legnagyobb szenteknek és a tegnap első-áldozónak. Táplálja mindenki életét, még azon az úton is, amely átvezet ebből az életből a másikba. – A Hiszekegy is ilyen: minden benne van.

Vagy olyan a kőolaj, amit ha üvegedényben látunk, akkor egy sűrű, fekete – folyadéknak még éppen folyadéknak nevezhető valami, de mi-minden van benne! A repülő-benzintől a seb-benzinig, meg az összes műanyagig, amit a kőolajból elő lehet állítani. Aki csak egy kicsit is tájékozott természettudományban, az így tekint a kőolajra, hogy mi minden van benne! Kincs! Aki ezt nem tudja, esetleg szitkozódni kezd, mert belenyúlt és úgy összekente a kezét, hogy nem tudja lemosni. A Hiszekegynek is ilyen természete van.

Az elmúlt szerdán a Szentatya a Hiszekegy első mondatairól tanított. Előtte egy héttel – és múlt vasárnap hallottunk is valamit erről –, arról beszélt, hogy mit jelent az, hogy hiszünk Istenben, a mindenható Atyában; mit jelent a mi Istenünk atyasága és mindenhatósága. – Rányíthatott a szemünk, hogy nem azt jelenti, hogy Benne találunk egy mindenható segítséget, aki minden problémánkat a mi programjaink szerint megoldja. Nem! Hanem a maga isteni terveit, atyai szeretettel, jósággal és mindenhatósággal megvalósítja.

Ezen a szerdán egy kicsivel továbblépve: Hiszek egy Istenben, a mindenható Atyában, *mennynek és földnek teremőjében* – mi minden van ebben a három szóban, hogy mennynek és földnek Teremtőjében!

A Szentatya azt mondja: Gyermekeim, először azt kell tudatosítanunk, hogy ez a mondat a Szentírás első három fejezetéhez kötődik, azt foglalja össze. Abban a három fejezetben pedig benne van a mi történelmünk és az egész Univerzum kezdete és ott van a kulcs,

amivel egyébként feltörhetetlen zárat lehet kinyitni. Mert aki hisz mennynek és földnek Teremtőjében, aki a mindenható Atya, az meghallja, hogy miket is mondott el nekünk Ő maga a Kinyilatkoztatásban a világ és az ember kezdetéről. Mert olyan dolgokat mond, amikre mi magunk rá nem jöttünk volna. Soha.

Mert Ő maga mondja el nekünk, hogy *eget és földet* teremtett. És ez az ég nem a csillagos ég. Ez nem az Univerzum, hanem a szellemvilág, ami nem anyag, hanem fölötte van, a tiszta szellemek világa.

Aztán a *föld* először jelenti a teljes anyagvilágot, meg a mi hazánkat, ezt a bolygót. Ahová Isten a paradicsomkertbe beleteremtette a föld porából az embert. A maga képére és hasonlatosságára. Ebben két olyan alapvető igazság van, ami az emberi történelem a kulcsa.

Az egyik igazság az, hogy Isten Ádámot a földből teremtette. Mindegyikünk a földből való – és vissza is térünk a földbe. Ez olyan közös nevező, ami az emberiség családját fizikailag alapozza meg. Mert ha ez így van, akkor egyikünk sem viselkedhet úgy, mintha te porból vagy, rabszolgának volnál teremtve, én meg nem tudom miből, nem földből vagyok, én uralkodásra vagyok teremtve. Akár személy szerint, akár faj szerint. – Nem igaz. Mi emberek mind porból vagyunk. De emberek lettünk. Belénk lehelte a teremtő Isten az élet lehetét. A maga képére és hasonlatosságára teremt mindenkit.

A másik igazság, és közös nevező, amit a 20. század végén, sok-sok hazugság, tévedés, borzalom után végre elkezdtünk megfogalmazni, hogy az embernek személyi méltósága van. És ebből alapvető, emberi jogok következnek. Mindenki esetében. Megint: nincs válogatás! Hogy én személyi méltósággal rendelkezem, te meg rabszolga vagy személyiség nélkül. – Nem igaz. Aki ember, az Isten képére és hasonlatosságára teremtve, személyi méltósággal rendelkezik. Mindenki.

A kulcs ki tud nyitni egy következő zárat is, ami az a kérdés, hogy ha ez így van, akkor miért ilyen a világ amilyen?! Miért tudnak így szemben állni egymással társadalmi rétegek, családok, népek, földrészek, ha egyszer ilyen közös nevezőink vannak?!

A kinyilatkoztató Isten ismét elmondja, hogy ez a helyzet azért van, mert ott, a kezdet kezdetén történt valami, ami megzavarta azt a rendet, amit a jóságos, mindenható Isten megteremtett: Történt egy bűn egy ördögi hazugság hatására. Az ördög ugyanis egy szörnyű gyanút ébresztett teremtmény emberben, tudniillik hogy Isten valamit visszatartott magának, mert irigy. Azt nem osztotta meg veled. Hanem ha ennél a jó és a rossz tudásának a fájáról, akkor... akkor olyan lennél mint a Teremtő. Micsoda gazság: az Isten képmására teremtett embert engedetlenségre uszítják, hogy ezáltal váljon olyanná, mint Isten.

És hittünk a kísértőnek. Engedetlenné lettünk, vétettünk és valami elszakadt... Elszakadt az a kapcsolat, az a gyermeki kapcsolat, ami a teremtett embert a Teremtő Istenhez fűzte. – De ez még nem elég, mert ennek a kapcsolatnak a szakadása megzavart mindent: Káin megölte Ábelt, és elkezdődött a gyilkosságok, a lopások, a káromlások, a paráznság, a hitetlenség láncolata, örvénye, amiből nem tudunk kitörni – mindaddig, amíg az Ige testté nem lesz, s el nem jön a Megváltó az égből. Amíg maga Isten értünk nem jön.

A Hiszekegyben mindez benne van. Szívet melengető, hogy ezt a katekézist a Szentatya azzal summázza, hogy ha ezt az ember el tudja fogadni hittel, amit a Hiszekegyben mond és ami a Hiszekegyben sűrítvényként benne van, akkor megszületik az ember szívében az öröm, hogy jó embernek lenni! Mindazok ellenére, amiket tapasztalunk. Mert Isten képére és hasonlatosságára vagyunk teremtve és a Mindenható Atya haza vár bennünket az égbe

és boldoggá akar tenni. Aki hisz, hazafelé tart. Egy hazafelé tartó embernek pedig jó embernek lennie. Amen.

Az évközi idő ötödik hetének hétfője
2000. február 7.

Szentlecke: 1Kir 8,1–7. 9–13.

Evangelium: Mk 6,53–56.

Testvéreim! Az Úr Krisztus miután Jánosnál fölvette a bűnbánat keresztségét, prédikálni kezdett. Csodáival, főként a gyógyításokkal mutatta, hogy isteni hatalma van. Bárki, aki hittel közeledett Hozzá, bajára, szenvedésére gyógyulást kapott. De az evangelisták elmondják, hogy közben egyre inkább gyanakvás, ellenségeskedés, rágalmazás vette ttszi körül.

A bűn misztériuma ez: megjelenik az igazság és az élet, de a bűnös nem leborul Előtte, hogy irgalmazz nekem, hanem támadni kezdi. Ez nemcsak régen volt így, ma is így van. De igen nagy bajok előjele, amikor ez megtörténik, főleg ha a jog és a törvényhozás a bűn szolgálatába szegődik. Amikor például készülődik egy nyilvánvaló gyilkosság, valaki szót emel ellene és őt büntetik meg.

Tele van az élet hazugságokkal. Bűnökkel, és a bűn védelmet kap. Mint annak idején, az Úr Krisztus korában. Ilyenkor nem a nagy tanításoknak van az időszaka, hanem imádkozni kell. Nagyon imádkozni, hogy: Uram, Krisztu-sunk, ments meg minket! Segíts nekünk! Add, hogy a Te igazságod szót kapjon. Illetve, akiket perbe fognak Miattad, azoknak legyen bátorsága és kitartása, hogy meg ne törjenek.

Mi magunk pedig, akik a szentségek révén folyamatosan részesülünk az Úr Krisztus életéből, az Ő gyógyító erejéből, köszönjük meg Neki, hogy Belőle élhetünk. Próbáljuk meg őrizni azt az életet, és azt az igazságot, ami Belőle származik. Amen.

Az évközi idő ötödik hetének kedje
2006. február 7.

Szentlecke: 1Kir 8,22–30.

Evangelium: Mk 7,1–13.

Testvéreim! Az Ószövetség nagyjaitól, királyaitól is lehet istenfélelmet tanulni. Dávid is, Salamon is, és utánuk sokan bár minden hatalom a kezükben volt, amikor a templomban ott álltak az oltár előtt és átadták áldozataikat a főpapnak, vagy imádkoztak, tudták, hogy a

Mindenható színe előtt állnak. És félték, hogy csak kedves legyen az áldozatom, és meghallja a szavamat a Mindenható.

Mennyire fontos egy mindenkinek ez a magatartás, az istenfélelem erénye. Annak érzékelése, hogy Isten nem egyenrangú partnerünk, s az Ő dolgai meg az Ő szolgálói nem egyenrangúak velünk. Azaz nem bánhatunk velük a kedvünk szerint, hanem meg kell adnom a tiszteletet.

Ha az istenfélelem hiányzik, akkor történik meg az, amit itt Szent Márk elmondott: az írástudók és a farizeusok, akik egymást igen nagy tisztelettel vették körül, jönnek és számonkérlik Isten Fiát, akit persze nem ismernek el. Aki nekik a názáreti ács. Mit akar ez tulajdonképpen? És leckéztetik, figyelik, besúgják és számonkérlik. Amikor Jézus kérdezi őket, nem válaszolnak, hanem fölveszik a cinikus entellektüel magatartást: „Mester, amit kérdezel nem tudjuk”. .

Dehogyan nem tudják! Csak már nem veszik észre, hogy azzal szemben is, Aki beléjük lát, játsszák a mindentudást, a hatalmat, az erőt. És elvesznek.

Ezzel szemben az istenfélő lélek mindig megérzi, ha Isten dolgaival találkozik. Meglátja. Meglátja Isten Fiát az Egyházban is, az Oltáriszentségben is és meghallja az Ő hangját a tanító Egyházban. Óriási dolog ez. De a hiányát hányszor de hányszor látjuk a mi világunkban is.

Segítsen nekünk az Úr Krisztus őrizni az istenfélelem erényét. Tudni, hogy Ő nagyobb, mint mi. Tudni, hogy a Mindenható Isten mindenk fölé áll. Akkor az adott pillanatokban meg tudjuk vallani, hogy „Istenem, Te vagy az élő Isten, mi a Te teremtményeid vagyunk és rászorulunk arra, hogy megszabadíts és üdvözíts minket.” Ámen.

Az évközi idő ötödik hetének szerda
2000. február 9.

Szentlecke: 1Kir 10,1–10.

Evangélium: Mk 7,14–23.

Testvéreim! Idén, 2000-ben azért van Szentév, mégpedig Nagy Jubileumi Év, mert az Ige megtestesülésének, az Úr Krisztus születésének 2000. évfordulóját ünnepeljük. Ennek a jubileumnak a tárgya a megtestesülés, ami nemcsak egyszeri megtörténetkor, életben, hanem az Egyház történelmének végig kimeríthetetlen misztérium. Aki találkozik vele, úgy jár, mint Sába királynője.

Amikor érett, felnőtt fejjel gondolkodunk el azon, hogy miket is hallok az Üdvözítő Jézusról, mit is hiszek róla? – elmélyül a hitünk. Mert amikor felfedezzük, hogy amit az Úr Jézusról hallunk, az történet. Az megtörtént. Sőt! Azzal ma is találkozni lehet – akkor ilyen Sába-királynős élményeink vannak, hogy Uram! a felét se mondták el annak, most megismerek rólad.

Az evangéliumok nagyon keveset mondanak el az Úr Jézus gyermekkoráról meg a nyilvános működése előtti évekről, rejtett életéről, ami jó harminc esztendő tesz ki, de elgondolkodhatunk rajta és kérdezgethetjük a Szűzanyát, Szent Józsefet vagy magát az Úr Jézust, hogy milyen volt ez a gyermekkor? Mert a megtestesülés misztériuma hitével gondolkodó lélek tudja, hogy Isten megtestesült Fiának a gyermekkoráról van szó, akit, mert valóságos ember, tanítani kellett járni, beszélni, tanítani kellett az élet legapróbb dolgaira. Ugyanakkor amikor kicsi Jézus az édesanyjára meg Szent Józsefre néz, Isten Fia néz rájuk, aki mindent tud, mindent a hatalmában tart, mindent ért. Hogyan szerethet bennünket az Isten, ha ennyire kifosztotta önmagát a Megtestesült Ige? Engedi, hogy a Szűzanya tanítsa beszélni, nem mondja neki: „Ugyan, mama, én a világ összes nyelvét ismerem!” Vagy amikor a Szűzanya járni tanítja a kicsi Jézus nem röppen ki a kezéből, mondván: „Anyám, én a szelek szárnyán közlekedem, ha egyáltalán közlekedem, hisz istenségem szerint mindenütt jelen vagyok!” Nem tette, sőt! ha elesett, vérzett a térde.

Azért jó el-gondolkodni azon, hogy milyen gyermekkor volt ez, mert a Megtestesült Ige a Keresztúton is ugyanilyen. Valóságos ember, akit lehet ütni, verni, mindent lehet Vele csinálni, de Isten Fiaként viseli el és ajánlja föl értünk. –

Úgy vagyunk körülötte, mint a Tizenkettő meg a tanítványok annakidején. Halljuk a történetét és lassan-lassan fogjuk föl, hogy ki az, aki közöttünk van a tabernáculumban, s látjuk, hogy a világ miközben védi az emberi személy méltóságát és alapvető jogait, a Megtestesült Igének a legegységesebb jogait lábbal tiporja.

Adja meg nekünk az Úr Krisztus a kegyelmet, hogy ez az esztendő az Ő Megtestesülésének és az Ő istenségének a misztériumához közelebb vigyen és életünk igazán tanítványa élet lehessen Mellette. Amen.

Az évközi idő ötödik hetének csütörtöke
1998. II. 12.

Szentlecke: 1Kir 11,4–13.

Evangélium: Mk 7,23–30.

Testvéreim! Karácsonykor mindig halljuk, hogy Isten egyszülött Fia az emberi természetet magára öltve eljött értünk, mert szeret minket. Benne emberi módon szól hozzánk az Isten, ezután joggal elvárja, hogy emberi módon közeledjünk Feléje és értsük meg, hogy Ő, aki a szeretet, joggal elvárja tőlünk, hogy megtanuljunk Tőle szeretni.

A szeretetnek az egyik nagy megnyilvánulása a közbenjárás, amikor nem rólam van szó, hanem valakiről, akit szeretek és tudom, hogy bajban van, de én nem tudok rajta segíteni. Ellenben tudom a fórumot, ahova fordulni lehet és megyek, próbálok rajta úgy segíteni, hogy összekötöm azzal, aki tud segíteni. És ezzel nem üzletelek. Nem ügynök vagyok, nem olyan közvetítő vagyok, aki mind a kettőnek benyújtom a számlát, hanem segítek, mert szeretem a bajba jutottat és szeretem azt, aki tud segíteni és megbízom Benne.

Hányszor látjuk az Evangéliumban, hogy szülők közbenjárnak a gyermekükért, aki halálán van, vagy már meghalt. Jön ez az édesanya és közbenjár a lányáért, aki beteg. Hozzák a bénát a barátai. Ez is egy közbenjárási forma: odaviszem a segítő elé azt, aki bajban van.

Aztán ott van a Boldogságos Szűz, a legnagyobb közbenjáró, aki a Kánai menyegzőtől fogva látja a bajt és ő tudja, hogy az ő Fia mindenben tud segíteni.

A közbenjáró ima az Egyház feladata és életeleme. De két dolgot tudnunk kell. Az egyik, hogy a közbenjárás kötelességünk, a másik, hogy nem egyéni akciónk, hanem az Egyház megnyilvánulása.

A közbenjárás kötelesség jellegét elvétjük, ha azt gondoljuk, hogy Isten mindentudó, mindenható, jóságos. Ő tudja, hogy kinek mi a baja. Hát segítsen! Ha Ő mindent tud, mit keresek én ott mint közbenjáró? A saját dolgainkról is tudunk így vélekedni, ám ez az imádságos élet halálát okozza. Ez nem az Egyháznak a lelke. Az Egyházat a Szentlélek tanítja imádkozni és élni.

Az Egyház tehát tudja ezt, hogy a közbenjárás kötelessége. Azt is tudja, hogy aki közbenjár, annak kedvesnek kell lennie annál, akinél közbenjár egy bajban lévőért, hogy a szavának fogantatja legyen. Megtörténhessen az, ami itt, ezzel az asszonnyal és a lányával történt, hogy: Asszony, a kedvedért. A hitedért. E szavadért, amit mondtál, hogy „a kiskutyák az asztal alatt” – a szivedben alázat él és hit. Ezért menj és a lányod meggyógyult.

Amikor az Egyház közbenjáró imáit mondja – például szentmisékben a hívek közös könyörgését –, mindig tesz valamit, amire hivatkozni tud. Illetve, amikor az Egyház közbenjár, akkor nem egy pogány asszony járul Krisztus-hoz, hanem a menyasszonya szólítja meg Völegényt: „Jézusom! Tested egyik tagjáról van szó. És akár él, akár már meghalt, érte szólok!” – mondja a menyasszony a Völegénynek.

Amikor katolikus keresztényként valaki imádkozik egy másikért, egy bajban lévőért, egy rászorulóért, egy bűnösért, az ő ajkán, azon a konkrét emberi ajkon az Egyház hangja szólal meg. Ezért van hatása a közbenjáró imának, mert nem magányos hívőként zörgetünk, hanem – mert az Egyházban élünk – bennünk és belőlünk a menyasszony hangja szólal meg. De ehhez igazán katolikus kereszténynek kell lennünk. Nem lehet csalni, mert mind-

ez a Szentlélekben történik, aki az igazság Lelke. Ő mindent tud, mindent lát és minden fölött hatalma van.

De merjünk imádkozni! Merjünk közbenjárni másokért. Tudván, hogy a Völegénynek dicsősége és öröme, amikor azt hallja a menyasszonyától, hogy hisz Benne, bízik Benne és minden bajt, a sajátját is, másokét is oda meri tenni az Úr lábához, mondván: „Jézusom! Te, Aki mindenható vagy és szeretsz minket, lássad és segíts!" – És Ő segít. Amen.

Az évközi idő ötödik hetének péntekje
1996. február 9.

Szentlecke: 1Kir 11,29–12,19.

Evangélium: Mk 7,31–37.

Testvéreim! Szentatyánk, II. János Pál pápa nagyon érzi a pápának azt a kötelességét, amit az Úr itt Péternek mondott, hogy „Neked majd meg kell erősítened testvéreidet a hitükben". Lelkipásztori látogatása, amit a Szentatya egy-egy országban tesz, ezt célozza. Meg akarja erősíteni a bárányait, a gyermekeit, a testvéreit a hitben.

Latin-Amerika, az amerikai földrész középső része hasonlít Közép-Európához. Ott is nagyhatalmak ütköző zónájáról van szó, országokról, amelyek nem is olyan régen nyerték el független szabadságukat. Végre békéjük van.

Amikor 13 évvel ezelőtt a Szentatya ott járt, megtörtént, hogy a pápai szentmise alatt és autókról hatalmas hangszórókkal pop-zenét, meg ordításokat, meg nem tudom én mit sugároztak a tömegre, hogy megzavarják a szentmisét.

Most, a beszédeiben a pápa újra meg újra visszatér, hogy nagyon örül a megváltozott légkörnek: senki nem zavarja a liturgiát, ami annak a következménye, hogy ezek a népek szabadok lettek.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy mi is újra várhatjuk a Szentatyát, mert ígéretet kaptunk tőle, hogy júniusban – tekintettel a honfoglalás és a pannonhalmi apátság alapításának ezeréves évfordulójára – ellátogat hozzánk. Imádkoznunk kell a szentatyáért! Hogy adassék meg neki a fizikai erő, az itt folyó előkészületek pedig méltók legyenek Hozzá. És kísérje minden lépését az Úr áldása és kegyelme, hogy aki csak találkozik vele, meg tudjon erősödni a hitében.

Ebben a piaci gondolkodásban elmerülő világban nehéz lehet neki azt tapasztalni, hogy rajta kívül szinte mindenki valamit árul, elad, üzletel, vevőt keres. Ő pedig megy, és az üdvösségről beszél, az erkölcstről beszél, és nem eladni akar, hanem ajándékozni. Néha fájdalmasan tapasztaljuk, hogy a sok-sok árú között az ajándékot még csúffá is teszik: rásütik a bélyeget, hogy azért ajándék, mert eladhatatlan. Mert ha eladható lenne, akkor árulnák, és íme, ajándékozzák.

A Szentatya nem veszíti kedvét! 76 éve ellenére, amikor kedve szerint talán már régen nyugdíjban kellene lennie – megy, és keresi a bárányokat és ajándékozza a hit erősítését, meg az üdvösséget. Meg kell őt köszönnünk az Úrnak és nagyon kérem a testvéreket, naponta imádkozzunk érte! Hogy nyáron mi is fogadhassuk őt! Amen.

Az évközi idő ötödik hetének ötödik szombatja
2000. február 12.

Szentlecke: 1Kir 12,26–39; 13,33–34.

Evangelium: Mk 8,1–10.

Testvéreim! A Nagy Jubileum évében a Megtestesülés 2000. évfordulóját ünnepeljük. A Megtestesülés halálosan komoly dolog: az Ige amikor Testté lett, tényleg emberré lett, egy lett közülünk. Ennek volt következménye, hogy a kicsi Jézus a Szűzanyától és Szent Józseftől tanulta az emberi életet.

A Megtestesülés misztériumának ez az egyik nagy titka, hogy mennyire szeretheti a Szentháromság az embert, ha az Ige, Akiben az Atya mindent teremtett, amikor emberré lett, engedte, hogy a Szűzanya és Szent József tanítsák Őt járnivaló, beszélni, enni és sokmindenre.

Ugyanakkor miközben Szent József és a Szűzanya tanítják Őt, ők ketten az első tanítványok. A Megtestesült Ige tanítványai. Ebből következett, hogy amikor az Úr már fölment a mennybe, akkor az apostolok is, meg a tanítványok is a Szűzanya köré gyűltek, és tanultak tőle. Mert a Szűzanyának 30 év előnye volt az összes többiekkel szemben a tanítványságban.

Az is meggondolandó, hogy azok az asszonyok, lányok, özvegyek, akik az Úr Krisztus tanítványai lettek, nyilván nem mindig mellette voltak, hanem már abban a három esztendőben is a Szűzanya közelében lehettek. Ezek a körülötte lévő nők sokmindent megtanultak Máriától addigra, mire az Úr Krisztus meghalt és föltámadott. De az apostolok is érdeklődéssel kérdezték Máriát, hogy hogyan is volt az a 30 év, amit együtt töltöttél a Fiaddal?

Ezért a Boldogságos Szűz mindaddig, amíg az Egyház itt a földön járja a maga zarándokútaját, férfiaknak és nőknek, szerzetesnőknek és szerzeteseknek, papoknak és családosoknak a nagy tanítója! Jó néha lekuporodni a Szűzanya mellé és kérni őt, hogy „Mária! Taníts!” Mert ő, a Szeplő-telen, ő, aki az Úr Krisztus a legtökéletesebb tanítványa, meg tud tanítani különbséget tenni az igaz és a hamis, a jó és a rossz között. Aki ezt megtanulja, az megtanul élni. Az megtanul járni az Úr Krisztus útján, azon az úton, amelyen a Szűzanya előttünk járt és elsőként érkezett haza az égbe. Amen.

**Az évközi idő hatodik vasárnapja A évben
2011 február 13.**

Napi könyörgés

Istenünk, ki azt mondottad, hogy az egyenes és tisztaszívű emberekben lakóhelyet készítesz magadnak, add meg nekünk, hogy kegyelmed segítségével átalakuljunk és legyen bennünk állandó lakásod, A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiaid által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Sir 15, 16-21.

Szentlecke: 1Kor 2,6–10.

Evangélium: Mt 5, 17–37.

Testvéreim!

Ma találkozunk a katolikus Egyház „Család éve” és egy világi kezdeményezés, a „Házasságok hete”. A médiában döbbenetes statisztikákat ismertettek, megszólaltatnak nagycsaládos édesapákat, édesanyákat. A baj csak az, hogy amikor megszólal egy 5-6-7 gyerekes szülő, a világi fórumon nem mondhatja el, honnan is vette eddig az erőt és mi volt az, amit mint valami fényes csillag vezérelte életében. Elhangzanak tanúságtételek, amire a hallgató nyugodtan mondhatja azt, hogy neked szerencséd volt, mert nem hagyott ott a párod vagy szerencséd volt, hogy egyáltalán gyerekeket tudtál szülni, én más eset vagyok, és te mondd azt, én meg mondom a magamét.

Amikor az Egyházban téma a család, akkor nem egyéni tanúságtételeket hallgatunk, hanem hallgatjuk az Úr Krisztust, az Urat, aki törvényeket mond és úgy beszél, mint aki ismeri a teremtő Isten tervét. Ő joggal várja el azt, hogy, aki tanítványként hallgatja Őt, az ne azt mondja, hogy „Jézusom neked ez a véleményed, nekem meg más a véleményem. Te nem voltál családos ember, én meg legalábbis, amíg el nem váltam, az voltam, Te nem tudod azt, amit tudok én.”

A dolog nem így megy. Hanem a hegyi beszédben – és nem véletlen, hogy már a hegyi beszédben – az Úr Krisztus két szempontból is beszélt a házasságról, arról a gyökérről, amit Isten ajándékoz az embernek, és amiből kibontakozhat a szeretetnek és az életnek az a közössége, amit családnak nevezünk.

Az egyik szempont, ahonnan megvilágítja a házasságot, az őszinte, szívbéli hűség, mert Ő tudja, hogy azok az emberek, akikhez szól, azok számára a Törvény szent. Mózes pedig megmondta: ne törj házasságot, és felebarátod feleségét ne kívánjad. De a felebarát körüli viták ezt a törvényt nagyon elgyengítették, mert aki nem felebarát az szabad prédának számíthatott. Jézus viszont arról beszél, hogy a házasságtörésnek előzményei vannak, és abban az új világban, amit Ő hozott, amelyben az igazság nem a látszat és nem színészet, hanem az embert tetőtől talpáig átható valami, ebben az új világban a szándékoknak és a vágyaknak is tisztáknak kell lenniük. Mégpedig katolikus módon. És Ő nem azt mondja, hogy: vigyázz, mert, ha Ábrahám leányára nézel gonosz kívánsággal, akkor már házasságot törtél, hanem azt mondja, aki asszonyra néz, akárki az az asszony, ha másé, és egyáltalán, ha az egy másik nő és nem a feleséged, vigyázz, mert a szívedben már házasságtörő vagy, és Aki a szívedet látja, eszerint ítél meg. Ezzel az Isten adta házasságot a szívbéli tisztaságkörével vette körül. Ez az egyik szempont.

A másik szempont a házasság felbonthatatlansága. Mert Mózes törvényének népe úgy élt, hogy a férfinak joga volt elbocsátania az asszonyt, az asszonynak nem. Ha egy férfi, akár mint vőlegény, akár mint férj, úgy gondolta, hogy jobb lesz nekem, ha az asszonytól megszabadulok, válólevelet írhatott neki és elküldhette.

Erre mondja az Úr Krisztus azt, hogy ha egyszer megházasodtál, nem bocsáthatod el a feleségedet, mert ha megteszed, házasságtörő vagy, és elítél Mózes törvénye. Kivéve, ha nem törvényes feleséged, hanem a szeretőd volt. Ez parázna kapcsolat volt, ha ezt megszünteted, az nem a házasság kérdéskörébe tartozik. De, ha egyszer megházasodtál az Isten terve szerint, a házasságot föl nem bonthatod.

Ez a téma még egyszer előkerül, amikor a farizeusok egyenesen ezzel a kérdéssel jönnek Jézushoz, hogy elbocsáthatja egy férfi bármi oknál fogva a feleségét? Mert e fölött nagy viták folytak, hogy vajon mi jogosítja fel a férjet arra, hogy válólevelet írjon? Elméleti szinten határokat szabtak, gyakorlatilag azonban nem. Adott esetben az asszony részéről egy rossz szó elég ok volt ahhoz, hogy egyszer csak az otthonánkívül találja magát.

Erre mondja az Úr Krisztus azt, hogy nem. És amikor azt mondják neki: "akkor Mózes miért adta nekünk a törvényt, hogy adhatunk válólevelet?" Jézus azt válaszolja, hogy a keményszívűségek miatt. Én azonban hozok egy új világot, amiről Ezekielnél olvassátok és hallhatjátok, hogy kiveszem a kebletekből a kőszívet és érző, eleven, hús szívet adok a helyébe. Én ezt hozom – mondja Jézus. És ezzel az eredeti isteni tervet állítom helyre, mert kezdetben nem úgy volt, ahogyan nektek Mózes mondta. Hanem kezdetben az van, és Én ezt hozom vissza, hogy a férfi is, a nő is elhagyja atyját és anyját és egymáshoz ragaszkodnak, és a kettő egy testté lesz. Már nem ketten vannak, egy ember van, és ezt Isten kötötte így össze. Amit pedig Isten összekötött, ember szét ne váltsa.

Ezzel Jézus mindjárt a Hegyi beszédben, a kezdetek kezdetén a házasságot körülveszi a szívbeli tisztaság légkörével és helyreállítja a fölbonthatatlanságát a hűségben. És akkor a statisztikáink, ma, 2000 évvel ezután, arról beszélnek, hogy Európa-szerte csökken a házasodási kedv, meg a hűség. Magyarországon 10 év alatt megdőbbsé mértékben visszaesett a házasságkötések száma és minden második megkötött házasság föl bomlik. Ez katasztrófa. És azt mondják, ha megkérdezik a fiatalokat, akik házasságot köthetnének, hogy miért elég neked egy futónak tűnő, még csak nem is élettársi kapcsolat, egyáltalán egy kapcsolat vagy egy élettárs, miért elég neked? Azt mondják, hogy a komolyabbaktól ez a válasz jön: "Azért, mert nem merem megkockáztatni a végső elkötelezettséget, nem érzek magamban erőt, hogy halálig kitartsak amellett, akit pillanatnyilag szeretek. Semmi garancia nincs a hűségre, mert látom a körülöttem lévő öregebbeket, látom, hány házasság bomlik föl. Pedig azt is láttam, hogyan indultak el. Én ezt nem kockázatom meg."

Erre az Egyház azt mondja: Istenem, de kár, hogy a hittan kikopott az iskolákból. De kár, hogy a keresztény közösségek nem tanítják sokkal intenzívebben a felnövekvő nemzedéket. És ami a legnagyobb baj, a családokban a kicsinyek nem tudják megtanulni a házasságot, azt a hűséges, tiszta és fölbonthatatlan kapcsolatot, amit az Úr Krisztus elvár a tanítványaitól. Hogy miért nem? Azért, mert elfelejtettük – és ez a tanító Egyháznak is azért fölrohható, hogy miért nem beszélünk, miért nem tanítunk erről többet –, hogy az Krisztus nem parancsába adta: "Keljetek át a túlsó partra, aki pedig nem indul el, és nem érkezik meg oda, azt én elkárhoztatom! Értettétek? Ha nem értitek, annál nagyobb a baj, ha értettétek, akkor rajta, indulás!" – Ő nem így beszélt, hanem azt mondta: "Keljünk át a túlsó partra. Arra a túlsó partra, ahol szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív nem fogta föl, mert nem foghatja föl, hogy mit készít Isten azoknak, akik szeretik Őt és megtanulják szeretni egymást. Keljünk át a túlsó partra!"

És ebben benne foglaltatik az is, hogy egy fiatalembernek nem azt kell mérlegelnie, hogy érzek-e magamban elég erőt, ahhoz, hogy mindhalálig kitartsak. Hanem azt kell mérlegelnie, hogy miért nem hiszem el, hogy nekem a párommal hajóba kellene szállnom, és a hajóban velünk van Jézus Krisztus. Aztán jönnek viharok, világos dolog. De Ő velünk van, és neki hatalma van minden baj és minden rossz fölött. És ahogy az evangélium példái mutatják, Jézus nem hagyja magára övéit: amikor már majdnem kétségbeesnek, akkor Ő megteszi, hogy ráparancsol a szélre, és csöndesség lesz. Vagy Pétert, amikor merülni kezd, megragadja és magához emeli. Ő ezt a házaspárokkal is megteszi.

Ez az, amit nem tudunk, nem hiszünk el eléggé. Ha vannak hivatás-napjaink, amikor imádkozunk missziósokért, papokért, szerzetesekért, akkor ma nagyon imádkozhatnánk a házaspárokért. A már házasságban élőkért, a jegyesekért meg az özvegyekért. Mennyire lehetne egymásért imádkozni. Főleg az öregeknek a fiatalabbakért, akik már túl vannak viharokon, és tapasztalatból ismerik azt, hogy lehet ragaszkodni a tisztasághoz, a hűséghez, a fölbonthatatlansághoz. Nem a saját erőnkkel.

Amíg valaki úgy gondolkodik, hogy majd csak elérkezik az a perc, amikor elég erőt érzek magamban ahhoz, hogy házasságot kössök, homokra épít. Mert lehet, hogy lesz egy szerencsés éve, amikor úgy érzi, én mindent elbírok. Igen. És jön az első zápor, és jönnek a patakok és elsodorják azt az alapot, azt a homokot, amire ráépített. Hanem az Úr Krisztus, Ő az az alap, akire építeni lehet. És ha Ő azt mondta, hogy menjünk át a túlsó partra, akkor szent félelemmel hajóba lehet szállni, és el lehet indulni. Meg, ha Ő azt mondta, hogy Jöjjetek utánam, akkor azon az úton, amelyen Ő előttünk elment és hazament, azon az úton nyugodtan, bár félelemmel, de el lehet indulni. Hát legalább egy fohász erejéig mindegyikünk az ismeretségi körünkben élő házaspárokért fohászokdjunk egyet, hogy: Jézusunk, segíts meg mindannyiunkat, hogy élni tudjunk, és arra a túlsó partra Veledd meg tudjunk érkezni. Amen.

Az évközi idő hatodik vasárnapja B évben
2006. febr. 12.

Olvasmány: *Lev 13,1–2. 44–46.*

Szentlecke: *1Kor 10,31–11,1.*

Evangélium: *Mk 1,40–45.*

Testvéreim! Abban az enciklikában, amit a Szentatya írt nekünk, igen nagy ajándékot kaptunk. A pápa, Péter katedrájának magasából látván az egész világot, amikor ebben az enciklikában tanít, valami olyasmit tesz, mint amikor az Úr Krisztus meggyógyította a leprást. Ugyanis ennek a világnak baja van. Amit így vagy úgy mindenki érez. De csak az Úr Krisztustól lehet meghallani, hogy mi a baj. És Péter utóda, a pápa megmondja: gyermekeim, az a baj, hogy a világban nem a főparancshoz igazodik az ember. Mert mi a főparancs? Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből. Szeresd a felebarátodat, mint önmagadat.

Szent Ágostonnál hangzik föl a nagy fölismerés, hogy kétfajta szeretet van: az istenszeretet, meg az önszeretet. Harmadik nincs. Az istenszeretetnek az a természete, hogy Istenből ered, az embert átalakítja és képessé teszi arra, hogy önmagát, meg

mindenét, amije van, odaadja szeretetből egyrészt az Istennek, másrészt a felebarátnak. – Ágoston azt mondja: az Istenből eredő szeretetnek a vége az az öngyűlölet, amiről az Úr Krisztus az Evangéliumban beszél, amikor ezt mondja: „Aki az életét ebben a világban gyűlöli, meg fogja találni.” Ez az Istenből eredő szeretetnek a vége, teljessége.

Ezzel szemben az önszeretet nem Istenből ered, hanem az ember saját találmánya. Érdekei vannak, barátai vannak, szövetségesei vannak s körülbelül úgy fogalmazható meg, hogy szeresd magadat, teljes erődből, teljes lelkedből, egész akaratoddal. És aki ebben nem partnered, azt gyűlöld, különösen azt, aki utadban áll.

Ágoston azt mondja, az önszeretet is bontakozik, erősödik és fejlődik, s a végeredménye az, hogy az ember meggyűlöli az Istent. A felebarátot közben is gyűlölte, de egyszercsak belebotlik abba, hogy az életnek nem az a főparancsa, amit én követtem, hanem az, amit az Isten adott, ezért meggyűlöli Istent.

Ez olyan, mint a lepra. Ha egyszer az önszeretet elkezd befészkelődni egy emberi szívbe, úgy jár, mint a leprás, akinek az a testrésze, amit a lepra megtámadott, érzéketlenné válik. Azt lehet szurkálni, lehet égetni, lehet fagyasztani, ő nem érez ott semmit. Aztán ez a folt terjed és miközben megfertőzi a mellette lévő másik embert, ezt a szervezetet fölbontja. És szétesik. – Az önszeretet ilyen: eleinte rendkívül kellemes, mert érzéketlenné tesz, aztán fertőz, mert megtalálom a barátaimat, akik megtapsolnak ezért és mi nagyon egyet tudunk ebben érteni – és nem veszem észre, hogy közben az életem szétesik.

A Szentatya ezért írta ezt az enciklikát, amelyben igazában a főparancsról beszél. Hogy mit is jelent ez, hogy az élő Isten az egyetlen Úr. Ő alkotott mindent, Ő teremtett mindent, bennünket is. És beleteremtette a világba a főparancsot. Ami nekünk, embereknek így szól, hogy szeresd az egyetlen Uradat és Istenedet. Teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből. Aztán a másik embert, aki ott melletted van, szeresd, mint önmagadat – és élni fogsz. – Ez a főparancs. – És a Szentatya erről beszél.

Ugye, ő ezt az enciklikát közzétette Pál-fordulás napján, január 25-én. Az egyik katolikus itáliai hetilap, a Famiglia Cristiana szerkesztősége úgy gondolta, hogy ez annyira nekünk szól, hogy a február 1-i szám mellé mellékelték minden olvasójuknak és minden előfizetőjüknek az egész enciklikát. Persze, előtte jelezték a Szentatyanak, hogy ez a szándékuk. Amikor a pápa ezt meghallotta, írt egy kísérőlevelet az enciklikához ezeknek, akik ott február elsején megkapták. –

Ezt a levelet ott hátul, a két hátsó pad szélére odatettük. Vigyék magukkal a testvérek, olvassák el, mert ez egy egész rendkívüli eset, hogy maga a pápa megadja a kulcsot az enciklikájához, azzal, hogy gyermekeim, ha érteni akarjátok, akkor ezekre a pontokra figyeljete föl. Ha az ember ezt tudja, akkor az enciklikát másként veszi a kezébe. (A levelet lásd alább!)

Az enciklikában a Szentatya olyan kérdésekre válaszol, amiket neki tettek föl. Róla tudni kell, hogy közel húsz éven át a Hittani Kongregációnak volt a vezetője. Ami azt jelenti, bárhol a világon valami komolyabb hit- és erkölcstani kérdés fölvetődött, az illetékes püspök postára tette és Ratzinger bíborosnak küldte el.

Ha most, ha ő a szeretettel kapcsolatban azokat a kérdéseket teszi föl, amiket föltesz, azért mondja, mert a világ felől és a világegyház felől az elmúlt évtizedekben a szeretettel kapcsolatban ezek a kérdések hangoztak el az Egyház felé. – Semmi extraság. Csak esetleg a magunkfajta emberben a probléma nem tud eljutni még odáig sem, hogy a kérdést megfogalmazzuk. De amikor látom a kérdést, akkor tudok vele azonosulni, hogy... hát igen... ez nekem is probléma.

Az enciklika első felében négy ilyen kérdés van. A második felében, ahol a szeretetnek, mégpedig a felebaráti szeretetnek intézményes formáiról beszél a pápa, szintén föltesz néhány kérdést, amelyeket az Egyházban nekiszegeztek. És válaszol. És ez a válasz olyan, mint amikor az Úr Krisztus megérintette a leprást. De nem csak megérintette, ami azt jelenti, hogy közösséget vállalt vele, hanem mondta hozzá: „Akarom, tisztulj meg!” – és a leprás meggyógyult.

Aki a pápára odafigyel, és engedi, hogy a szívét megérintse, amit a pápa mond, meggyógyul. Vagy ha egészséges, megerősödik abban az érzékenységben, amitől az ember olykor sebeket kap. Meg tud sírni. Meg tud szomorkodni. Mert látja a másik baját. Meg látja önmagát, hogy Istenem, mennyire nem szeretlek még azon a fokon, amelyen már régen szeretnem kellene Téged.

De hát az Úr Krisztus erős. Az Ő kegyelme hatalmas és mindenkit, aki Nála – Pétert hallgatva – gyógyulást keres, meggyógyítja. Amen.

XVI. Benedek pápa kísérő levele a *Famiglia Christiana* című olasz lap olvasóihoz a *Deus caritas est*, 'Az Isten szeretet' kezdetű enciklikáról

Örülök, hogy a *Famiglia Christiana* elküldi nektek enciklikámat, és nekem is lehetőséget ad, hogy néhány kísérő szót írjak, melyekkel szeretném megkönnyíteni olvasását. Eleinte ugyanis a szöveg nehéznek és elméletinek tűnhet. Ha azonban elmélyedünk olvasásában, nyilvánvalóvá válik, hogy csupán válaszolni akartam néhány, a keresztény élet szempontjából nagyon konkrét kérdésre.

Az enciklika első része a fölemelő és lehajló szeretetről (eroszról–agapéről) szól.

Az első kérdés: Valóban lehet szeretni Istent? – A válasz az első kérdésre: igen, tudjuk szeretni Istent, mert nem maradt elérhetetlen távolságban, hanem belépett az életünkbe. Jön felénk, mindegyikünk felé a szentségekben, melyekkel tevékenykedik az életünkben; az Egyház hitével, mellyel felénk fordul; embereket hoz utunkba, akiket Ő megérintett és áttetszik rajtuk az Ő fénye; rendeléseivel, melyekkel beavatkozik az életünkbe; a teremtett világ jeleivel. Nemcsak följánlotta nekünk a szeretetet, hanem elsőként élte meg, és oly sokféleképpen kopogtat a szívünkön, hogy válaszként fölébressze szeretetünket.

A második kérdés: Lehet-e a szeretetet parancsolni? Nem olyan érzés a szeretet, amit vagy érzünk, vagy nem? – A szeretet nem csupán érzelem, hanem hozzá tartozik az akarat és az értelem is. Szavával Isten értelmünkhöz, akaratunkhoz és érzésünkhöz szól, oly módon, hogy meg tudjuk tanulni „teljes szívvel és teljes lélekkel szeretni Őt”. A szeretet ugyanis soha nem befejezett és soha nincs készen, hanem növekszik; elmondhatjuk, hogy csak lassan tanulunk meg úgy szeretni, hogy a szeretet egyre inkább áthassa minden erőnket és utat nyisson a helyes életre.

A harmadik kérdés: Szerethetjük-e valóban a „felebarátot”, aki idegen vagy egyenesen ellenszenves számunkra? – Igen, képesek vagyunk rá, ha Isten barátai vagyunk. Ha Krisztus barátai vagyunk, s így egyre világosabbá válik, hogy Ő szeretett és szeret bennünket, jóllehet mi gyakran elfordítjuk róla a tekintetünket és más irányokat követve élünk. Ha azonban az Ő barátsága lassanként jelentőssé és döntővé válik számunkra, akkor kezdünk jót akarni azoknak, akiknek Ő jót akar és akiknek szükségük van a mi segítségünkre. Ő azt akarja, hogy barátainak barátaivá váljunk, és mi erre képesek vagyunk, ha a szívünkben közel vagyunk Őhöz.

A negyedik kérdés: Az Egyház a maga parancsolataival és tilalmaival nem keseríti-e meg az erosz, a szerelem örömét, mely a másik felé ösztökél és egységre törekszik? – Az enciklikában azt próbáltam megmutatni, hogy az Erosz legmélyebb ígérete csak akkor tud megérlelődni számunkra, ha nem akarjuk kierőszakolni az azonnali boldogságot. Épp ellenkezőleg, türelmesen egyre inkább föl tudjuk fedezni a másik mélységeit a test és a lélek egészében, oly módon, hogy végül a másik boldogsága fontosabb lesz számunkra, mint a sajátom. Akkor már nemcsak birtokolni akar az ember, hanem ajándékozni, s éppen az önzéstől való megszabadulásban találja meg az ember önmagát és telik el örömmel. Az enciklikában a megtisztulás és az érlelődés szükséges folyamatáról beszélek, annak érdekében, hogy az Erosz igaz ígérete teljesülhessen. A hagyományos nyelv ezt a „tisztaságra nevelésnek” mondja, mely nem mást jelent, mint megtanulni a teljes szeretetet a növekedés és az érlelődés türelmében.

Az enciklika második része a lehajló szeretet közösségi formájáról, a karitásról szól.

A karitás az Egyház közösségi szeretetszolgálata mindazok felé, akik testben vagy lélekben szenvednek és szükségük van a szeretet ajándékára. Ezzel kapcsolatban két kérdés merül föl:

Az első kérdés: Vajon az Egyház nem hagyhatja-e ezt a szolgálatot más filantróp szervezetekre, melyek oly sokféleképpen alakulnak? – Íme, a válasz: nem, az Egyház ezt nem teheti meg. Az Egyháznak gyakorolnia kell a szeretetet a felebarát iránt közösségileg is, különben a szeretet Istenét töredékesen és elégtelen módon hirdeté.

A második kérdés: Nem kellene-e inkább egy olyan igazságos rendre törekedni, melyben többé nincsenek rászoruló, s így a Karitás fölöslegessé válik?

Íme, a válasz első fele: A politikának kétségtelenül az a célja, hogy megteremtse a társadalom igazságos rendjét, melyben mindenki megkapja azt, ami őt megilleti, és senki nem szenved ínséget. Ebben az értelemben az igazságosság a politika igazi célja, hasonlóképpen a békéhez, mely lehetetlen igazságosság nélkül. Az Egyház a maga természete szerint nem politizál, hanem tiszteletben tartja az állam és berendezkedésének autonómiáját.

Ezen igazságos rend a közgondolkodásra tartozik, miként a politika az összes állampolgárok érdeke. A gondolkodást azonban gyakran elvakítják az érdekek és a hatalom akarása. A hit arra való, hogy megtisztítsa az értelmet, hogy látni tudjon és helyesen tudjon dönteni. Az Egyház feladata, hogy gyógyítsa az értelmet és erősítse a jó akarását. Ebben az értelemben – anélkül, hogy politizálna – az Egyház szenvedélyesen részt vesz az igazságosságért való küzdelemben. A közhivatalokban tevékenykedő keresztények dolga, hogy a politizálásban mindig új utakat nyissanak az igazságosság számára.

A válasz második fele, mely az enciklikában különösen is közel áll a szívemhez, ezt mondja: az igazságosság soha nem teheti fölöslegessé a szeretetet. Az igazságosságon túl az embernek mindig szüksége lesz a szeretetre, mely egyedül képes lelket önteni az igazságosságba. Egy olyan sebekkel teli világban, amelyet ma tapasztaltunk, ez az állítás nem szorul bizonyításra. A világ várja a hittől készített keresztény szeretet tanúságtételét. Ezáltal a mi világunkban, mely gyakran annyira sötét, fölragyog Isten fényessége.

Kelt, Rómában, 2006. február 1-jén.

Az évközi idő hatodik vasárnapja C évben 2010. február 14.

Olvasmány: *Jer 17,5–8.*
Szentlecke: *1Kor 15,12–20.*
Evangélium: *Lk 6,17–26.*

Testvéreim! Ezen a nagybőjt előtti utolsó vasárnapon gondolkozzunk el azon, hogy milyen is lesz ez a nagybőjt, ami előtt most állunk? Mert mi, itt a 3. évezred elején nehezebb helyzetben vagyunk, mint az ötven vagy száz évvel korábban élt elődeink.

Az egyik ilyen nehézségünk, hogy megfigyelhettük, hogy kb. tíz éve a nagybőjt idején a média fölkap valami olyan témát, amivel próbálja nevétségessé tenni a kereszténységet. Lehetőleg személy szerint a Megváltó Krisztust.

Megjelenik egy regény, piacra dobnak egy filmet, fölhoznak valami állítólagos régészeti leletet és föl és alá csámcsognak rajta, hogy hát... ennyit ér a kereszténység.

Erre lélekben föl lehet készülni, hogy ilyesmit az ember nem hall meg... Egy hívő lélek tudja: ez olyan, mint amikor egy menyasszonynak a riválisai elkezdik csúfolni a vőlegényét. Holott neki a szemefénye. És ő tudja, hogy amiket mondanak róla, egyszerűen nem igaz. – De erre készülni lehet. Sőt! Egy kicsit lélekben készülni is kell.

A másik ilyen zavaró mozzanat a minálunk négy évenként előálló helyzet, hogy az állítólagos sorsdöntő választás lehetőleg húsvét tájékán van. Lehetőleg úgy, hogy az indulatok pont a nagyhéten és a húsvét ünnepén érik el a tetőpontjukat. Idén is így lesz.

Erre megint készülni lehet és készülni kell, hogy nem verekszünk az ország jövőjéért nagyhéten. Hanem, amennyire tudjuk, teljesítjük az állampolgári kötelességünket, de az idő valami egészen másról és sokkal fontosabb misztériumról beszél nekünk.

A harmadik ilyen zavaró tényező, ami az egész földkerekséget érinti és a szekularizált világból jön, abból a világból, amelyik egyszerűen kihagyja a szótárából az Istent, a Szentháromságot, a megváltást, a bűnt és a föltámadást. Ezekről nincs szó, minek egyenes következményeként az idő homogenizálódik. Azaz: a hét eleje ugyanolyan, mint a hétnek a vége, egyik hónap pontosan olyan, mint a másik és amíg valaki egészséges és erős, addig azzal kínálják meg, hogy hiszen állandóan farsang van! Akkor mégy bulizni, amikor akarsz, a tévé éjfélről éjfélre ontja, homogén módon ontja a műsort. Akkor nézed, amikor akarod. Ezzel azt sugallják, hogy azt veszel birtokba, amit akarsz... ameddig a pénzed tart, ameddig az egészséged tart, amíg erős vagy. – Ha elgyengültél, akkor tűnj el! Lehetőleg fájdalom nélkül.

Ez az egyneművé váló idő megzavarja a hívő embert is. Pedig bennünket az Egyház kicsi korunktól fogva arra tanít, hogy van egy hétnapos ritmus, amiben van hat hétköznap, aztán jön egy ünnep, a vasárnap. A tél közepén van egy ünnep, a karácsony, aminek van egy négy hetes fölkészülési ideje. Tavasszal jön a Húsvét, előtte ott van egy negyvennapos böjti időszak, utána egy ötvennapos allelujás, fényes, örvendő időszak – és utána jön egy fél évnyi évközi idő.

Aki engedi, hogy ez beleivódjon, annak ritmust kap az élete. Hetenként, hónaponként, évenként. És az ember megtanulja, hogy az ünnepet jó böjttel megelőzni. Mert ha végig faltam a hetet és ettem, amire csak éppen kedvem volt, bármikor, bármit, mikor odaérek egy ünnepi asztalhoz, már réges-régen gyomorrontást kaptam, vagy úgy el vagyok telve, hogy csak turkállok az ételben és igazában nem érdekel, mert nem vagyok éhes.

Nagyböjtben, amikor az Egyház bennünket arra buzdít, hogy próbáljuk meg elfogadni a pénteki hústiltalmat, a 18 és 60 év közöttiek a hamvazószerdai és nagypénteki szigorú böjtöt, és általában próbáljuk meg magunkat megtagadni szellemileg is, tanít, hogy az ünnepre készülni kell! Mert ha egy edény már tele van szeméttel, abba nem fognak nemes ételt vagyvalami nemes italt tölteni.

Ha a homogén időben az ember kénye-kedve szerint, válogatás nélkül bevesz jót és rosszat, az igazi veszedelem itt van, hogy miközben homogenizálódik az idő, elveszíti az ember a jó és a rossz közötti különbségtételnek az érzékét. A szimatát – mondták a régiek, ami egy ép lélekben ott van. A régiek amikor valami rosszal találkoztak, azt mondták: „kénszagot érzek”, azaz a pokol szagát érzem! Úgy tűnhet, hogy mesébe illő, de mennyire szemléletes és igaz!

Ezért fontos, hogy a nagyböjtöt jó szívvel fogadjuk és egy kicsit gondolkozzunk el rajta, hogy a saját nagyböjtünk ebben az esztendőben milyen lesz. Mert – ez egyik oldalról nézve megint nehézség, a másik oldalról nézve pedig örülni kell neki – régebben aprólékosan elő volt írva, hogy a nagyböjtben a böjt ez, meg ez, meg ez. Jött a második vatikáni zsinat és az Egyház azt mondja: Emberek, állítólag nagykorúak lettetek... Rendben van. Hála

Istennek. – De akkor ki-ki felelősen és felnőtt komolysággal azon néhány sark-ponthoz illeszkedően, amihez az Egyház csak ragaszkodik, ki-ki saját maga tervezze meg az ádventjét, a nagyböjtjét, egyáltalán: az életét.

Tehát akkor a két sarkpont a hamvazószerdai, meg a nagypénteki szigorú böjt. És akik az Egyházat sárral dobálják, hogy kegyetlen inkvizítor, aki élvezi, hogy meggyötörheti a híveit, azoknak azért csak észre kellene venniük, hogy a szigorú böjt a kicsinyekre, meg a fejlődő, 18 év alattiakra nem vonatkozik. Nekik enniük kell! Mint ahogy a 60 év fölöttiekre sem vonatkozik a szigorú parancs, föltételezván, hogy addigra már az ember rájött, hogy nem csak az időnek a ritmusát jó fölvenni, hanem az étkezésnek is jó, ha ritmusa van. És egy 60 évnél idősebb szervezet igazában már nem igényel többet, mint napi háromszori étkezést.

És a péntek. A péntek, mint minden héten, de főleg nagypénteken az Úr Krisztus halálának az emléknapja. Nagyböjtben pénteken hústilalom van. De megint: értelmes módon! – Ezt már ötven évvel, száz évvel ezelőtt is mondta az Egyház, hogy aki kemény, fizikai munkát végez, egye azt, amije van! Ha disznóhúsa van, akkor azt. Táplálkoznia kell! – Ötven éve azt hallottuk: aki üzemi konyhán van, egye azt, amit az üzemi konyha föltálal. Csak a szívében ne feledkezzen meg arról, hogy péntek van.

És a péntekhez – ebben a templomban is – hozzá tartozik a keresztút, amit a péntek esti szentmisék után közösen imádkozunk.

Jó lenne, ha rászánnánk egy kis időt, hogy ezen sarkpontokhoz it illeszthetünk hozzá. Amit úgy is meg lehet tenni, hogy föltesszük a szívünknek a kérdést: Azok után, amiket eddig átéltem és kaptam az én Uramtól, Istenemtől, azok után ebben a nagyböjtben hogyan tudnám kifejezni Feléje, hogy szeretem! És szeretném jobban szeretni! Megvédeni, amikor támadják, és valamit adni, annak jeleként, hogy Jézusom, én Neked elhiszem – Neked elhisszük! – hogy nem csúffá teszed a szegényeket, az éhezőket, a sírókat, hanem az az élet, amit Te hozol, ezekbe a lelki edényekbe való és bennük ki tud bontakozni úgy, hogy örökre boldog legyen. Amen.

Az évközi idő hatodik hetének hétfője
1996. február 12.

Szentlecke: Jak 1,1–11.
Evangelium: Mk 8,11–13.

Testvéreim! Aki először hallja a Hegyi beszédet és egy kicsit ismeri az életet, megütközik és azt mondja: „Tetszik látni? Ezért vannak olyan kevesen a katolikusok. Ki az az örült, aki szánt-szándékkal a vesztébe rohan? Mert ha valaki megfogadja a Hegyi beszédben mondottakat, őszinte és igaz ember lett, percekben belül ravasz ellenségek martalékává válik, mint bárány a farkasoknak. Ezt egy épeszű ember nem csinálja meg!”

Igen ám, csak az Úr nem azt mondta, hogy „Aki megtartja az én szavamat, arra számíton, hogy fölfalják a farkasok”, hanem azt mondta: „Aki megtartja az én szavamat és tisztaszívű ember lesz, boldog ember, mert meglátja az Istent.”

Ez kettőt jelent. Az egyik: aki törekszik arra, hogy igazodván az Úr Krisztus szavához, igaz, őszinte ember legyen, joggal remélheti, hogy amikor kilép ebből az életből nem a semmibe hullik, hanem átlép a másik életbe. Abba az örök, boldog életbe, ami attól boldog, hogy az ember látja az Istent. – A másik: az Úr ígérete a folyamatra is, erre a földi életre is szól, hogy akinek tisztul a szíve, elkezd észrevenni az Úr csodajeleit az életében. Miközben esetleg farkasok marják, ő látja az Úr csodajeleit.

Ennek az egyik példája a Kenyérszaporítás csodája. Az Úr már nyilvánosan tanított, tanítványai, főként a Tizenkettő kezdte fölfogni, hogy Jézusnak más a tanítása, mint az írástudóké és a farizeusoké és kezdenek igazodni Hozzá. Elhagyták a családjukat, Vele vannak. De nem úgy vannak Vele, hogy egy félórára, meghallgatom, aztán elmegyek mulatni. Nem! Vele vannak! Maradandóan. És kezdik látni, hogy Jézus az Isten-küldötte Megváltó.

Amikor a sokaság már harmadnapja hallgatja – isszák a szót, észre se veszik, hogy napok telnek el –, a harmadik nap végén a Tizenkettő látja, hogy csak hét kenyérük volt, meg néhány apró haluk, az Úr áldást mondott rá, és négyezer embert megetettek a hét kenyérral. Ők látják. A sokaság is nyilvánvalóan egyszer csak fölocsudott, hogy mi történik itt? Nem jöttek élelemmel megrakott szamarak! Nem hullott Manna sem hullott az égből, de nekünk kenyeret és halat kínálnak, hogy vegyük és együk.

Jézusban elkezdik látni az Istent! Ők, akik kezdenek igazodni Hozzá és engedik, hogy a szívük tisztuljon és egyre egyszerűbb, egyre szelídebb, egyre őszintébb legyen.

Az írástudók és a farizeusok másnap találkoznak Jézussal. Ők nem voltak ott. Fogalmuk sincs, hogy tegnap mi történt, vagy ha valaki mondaná nekik: Képzeljétek! Hét kenyérből négyezren jóllaktunk! – az volna rá a válasz: „Hm. Buták vagytok! Nem vettétek észre, hogy az előre elásta ott a kenyeret és akkor kiásta? Szó sincs csodáról!” – Ők tudják. Elkezdenek vitatkozni Jézussal, ők, akik nem hallgattak Rá és nem kezdtek igazodni Hozzá, hogy tisztuljon a szívük. Jelet kérnek: „Igazold magad!”

Erre mondja Jézus : Nem!. Ez a nemzedék, amely tőlem igazolásul provokálja a jelet, de nem hallgat rám, nem kap jelet. Illetve majd egyet kap, Jónás prófétáét, de azt se fogják meglátni, mert akinek a szíve rossz, bűnök laknak benne, gőg lakik benne, nem látja meg az Istent.

Mi pedig most egy kilenced távolságában vagyunk Hamvazószerdától, és kezdődik a Nagyböjt, amikor az Egyház megint könyörögve kéri az Urat: „Istenünk! Add nekünk a

bűnbánat lelkét, segíts jobban figyelni a szavadra és tisztíts minket, hogy igazabbak, őszintébbek tudjunk lenni! Hogy észrevegyük a csodajeleidet, amiket nekünk tanulnunk kell.

Mert egy hívő élet általában úgy zajlik, hogy az idősebbek, a tapasztaltabbak elkezdik nyitogatni a szemünket: Látod? Itt is a Jóisten keze volt! Látod? Még ha megpróbáltatás ért is, várj egy kicsit, várd ki a végét és meg fogod látni, hogy jót tett veled az Isten.

Vagy ami mindennapos csodánk a szentmisében, az Oltáriszentség. Az Egyház tanítja: a kenyérszaporító Krisztus, Aki ismeri az ember éhségét, szentmiséről-szentmisére a tisztaszívű embereknek odaadja magát mint az élet kenyerét! Vedd és edd és vedd észre és ne vitatkozz Vele, ne jeleket követelj Tőle, hanem hallgass Rá, tedd meg amit mond és engeddd, hogy nyíljon a szemed! Vedd észre az Úr csodáit, és ha észrevetted, tégy róla valómást, mondd el a többieknek! Azoknak, akik rád vannak bízva!

Jó lenne ezt a kilenc napot kilencedként végigélni mindegyikünknek. Nem nagy elhatározásokat tenni, csak úgy odakínálni az Úr Krisztusnak a szívünket, hogy „Jézusom! Most jön egy nagybőjt, szeretném, ha közelebb juthatnék Hozzád. Mondd! Mit csináljak? Hallgatom. És ha mondtál valamit, megteszem.” Amen.

Az évközi idő hatodik hetének keddje 1996. február 13.

Szentlecke: Jak 1,12–18.

Evangelium: Mk 8,14–21.

Testvéreim! Nekünk, amíg itt a földön élünk, folyamatosan tanulnunk kell meglátni az Úr csodáit. Miután látjuk, újabb feladat, hogy meg kell értenünk. Megérteni azt, amit látunk.

Ennek legnagyobb példái az apostolok, akik ott vannak az Úr Krisztus közelében, fizikailag. Hallják, látják és újra meg újra nem értik, ami történik. Mennyire hálásak lehetünk ahzért, hogy az evangélisták ezt is leírták számunkra! Persze, az a három év, amit ők az Úr mellett töltöttek, azért nagy iskola volt és a végére megértek.

De közben, mint most, itt a Kenyérszaporítás után is – tegnap vagy tegnapelőtt történik, hogy a szemük láttára szapo-rodott meg a kenyér és a hét árpakenyérből az Úr megetetett négyezer embert – mintha nem történt volna semmi. Másnap összevesznek a hajóban azon hogy ki a felelős azért, hogy: egyetlen kis kenyérünk van a hajóban tizenhárom embernek! Kit kell kidobni a hajóból ezért?

Az Úr figyelmezteti őket: „Vigyázzatok, nehogy bevegye a szívetekbe magát az a lelkület, amivel az imént találkoztunk a farizeusokban, akik jöttek és jelet követeltek tőlem! Vigyázzatok!” – Ők meg veszezszenek. – Akkor az Úr emlékezteti őket: Nem emlékeztek rá? – Dehogynem emlékszünk! – És nem értitek? – S igazában ekkor az apostoloknak még vissza kellett volna kérdeznie, hogy „Mit kellene értenünk?”

Hát ez az! Eleinte még azt sem fogjuk föl, hogy mit kellene megértenünk abból, amit látunk. Velünk ez a szentmiséken is megtörténik, mert aránylag hosszú idő telik el addig, amíg megszületik a fölismerés: „Uram Istenem! Minden szentmisében az Utolsó vacsorán vagyunk!”

Ráadásul nem egyszerre jut eszünkbe, hanem ez a fölismerés egyenként születik meg a lelkekben. És amikor megszületett, még mindig hosszú időnek kell eltelnie, hogy elkezdje az ember érteni, hogy mi is történik itt.

Ha az apostolok merték volna kérdezni: „Mester, mit kellene megértenünk?” – akkor az Úr nekik már mondta volna: azt, hogy én vagyok az Élet Kenyere. Nem értitek? Nem értitek, ha velem vagytok és én veletek vagyok, akkor nem kell félnetek! Mert én lecsillapítom a tengert, én – amikor kell – adom nektek a kenyeret. És nemcsak a test kenyerét, hanem a lélek kenyerét adom. Ne veszekedjetek egymás között. És ne egymást akarjátok kidobni a hajóból, hanem annak örüljete, hogy én veletek vagyok.”

Velünk ugyanez játszódik le. Amikor kezdjük érteni az Úr misztériumait, akkor már nem akarunk magunk mellől elmarni senkit. Akkor már nem a másikat tesszük felelőssé bármiért, hanem kezdjük tapasztalni, hogy a legfontosabb megvan: itt vagyunk az Úr Krisztus közelében. Itt vagyunk a Megváltó Krisztus oltáránál és fogadhatjuk az Élet Kenyerét. Tőle, Aki azt mondja: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg őbenne. Akiben Ő él, abban jelen van a mennyország, s aki benne él, az már itt a földön Isten országában, a mennyországban él.

Ezért elmondhatatlan kincs a Nagyböjt, amikor jelét adhatjuk annak, hogy Istenem, szeretném meglátni a csodáidat! S amit látok, szeretném érteni! A Nagyböjt folyamán tisztul a látásunk, meg a hallásunk és világosodik a megértésünk.

Készülődjünk a Nagyböjtre! Kérjük az Úrtól, hogy merjük Tőle kérdezni amit nem értünk. És amikor Tőle elhangzik a kérdés: Még mindig nem érted? Akkor merjük mondani Mester! mondd meg, mit kellene értenem? És Ő megmondja. Amen.

Az évközi idő hatodik hetének szerdája 2000. február 16.

*Szentlecke: Jak 1,19–29.
Evangélium: Mk 8,22–26.*

Testvéreim! Roppant fontos, hogy az üdvösségét az ember őszinte jóakarattal keresse. A farizeusok a nagy példa arra, hogy akit az érdekei megbilincselnek és nem a tárgyi valóság érdekli őt, hanem a tulajdon hiúsága, karrierje, ilyen-olyan-amolyan kapcsolatai, nem veszi észre a szeme előtt álló isteni igazságokat.

Szent Márk azzal indította a mai részt, hogy kijöttek Jézushoz a farizeusok. Az előzmény az, hogy Jézus meggyógyított egy leprást, mégpedig úgy, hogy hozzáért. A farizeusok kínosan tartották a szabályt, hogy a leprásnak kiközösítés a sorsa. Csak falun, városon kívül tartózkodhat. Aki pedig egy leprással érintkezett, akárcsak a poharából ivott, főleg ha hozzányúlt, maga is tisztátalan lett. Ki vele a városból és a faluból!

Az evangélista megjegyzi a leprás gyógyítása után, hogy Jézus ugyan mondta neki: „senkinek ne szólj, hanem menj és mutasd meg magadat az illetékes hatóságnak, hogy nyilvánítsanak gyógyulttá” De nem! Az a meggyógyult ember elkezdte hangosan hirdetni, hogy képzeljétek, meggyógyított! – Hogyan? – Megérintett és meggyógyultam. Ez az egyszerű, tisztaszívű embereket megdöbbentette: ki lehet ez, aki a szavával ördögöt űz, megérint egy

leprást és az meggyógyul?! Micsoda erő lakhat ebben a Jézusban! – A farizeusok ellenben: „Megérintette a leprást?! Akkor maga is leprás lett!” – Jézus ezért – mondja az evangélista – már nem mehetett be a faluba vagy a városba. Hanem városon kívül tartózkodott, puszta, elhagyott helyeken. S ide jönnek ki Hozzá a farizeusok. De nem azért, hogy leboruljanak előtte, hogy: Mester, ki vagy te, hogy a tisztaságot meg tudod osztani azzal, akit megérintesz, nem ezért jönnek!, Hanem azért, hogy: igazold magad, hogy egyáltalán meg mersz szólalni tanítva. Mutass nekünk jelet, hogy csodatévő erő lakik benned. Igazold magad!

Erre válaszol Jézus azzal, hogy ez a nemzedék, amelyik engem csak provokálni tud, gonosz nemzedék. Igazában önmagát, a hitetlenségélt akarja igazolni; ennek a nemzedéknek, ennek az emberfajának nem adatik jel! Pontosabban: hiába adatik a jel, mert nem veszi észre. – Nekik mondja az Úr, hogy Látni fogjátok majd a Jónás jelét. A föltámadást. Azt sem fogjátok elhinni. – Így is lett.

Ezért fontos, hogy őszintén és tiszta szívvel keressük az igazságot. A mi nemzedékünk farizeizmusa abban is megmutatkozik, hogy verik a dobot, kürtölnek és trombitálnak, hogy mi igazságot kereső emberek vagyunk, de hát az igazság... ugyebár ... nincs! ... Mi keressük ugyan... de igazság az nincs. – Minden korszak vél valamit – de nincs! És a közöttünk élő Krisztust az Egyházban, az Oltáriszentségben nem veszik észre!

Aki tiszta szívvel és őszintén az üdvösséget keresi s nem önmagát meg a barátait akarja igazolni, az oda talál Krisz-tushoz! Járja a bűnbánatnak az útját, újra meg újra megéli az maga törekenységét, de találkozik az igazsággal és mi látja az Úr Krisztus jeleit.

Adja meg nekünk az Úr a kegyelmet, hogy ebben a farizeimusra hajló világban meg tudjuk őrizni az igazán őszinte, üdvösséget kereső szívet. Amen.

Az évközi idő hatodik heténekcsütörtökje 1996. február 15.

Szentlecke: Jak 2,1–9.

Evangélium: Mk 8,27–33.

Testvéreim! Szent Pálnak a korintusiakhoz írt első levelében van egy mondat, amire föl kell figyelni (1,21). ezzel a mondatával Szent Pál a megváltás egész misztériumát szemünk elé állítja. A mondat így szól: Mivel az emberek Istent a maga bölcsességében nem ismerték föl a bölcselkedés által, Istennek úgy tetszett, hogy az igehirdetés oktalansága által üdvözíti a hívőket." Ennek másik változata az, hogy mivel az ember Istent a maga erejében nem ismerte föl, úgy tetszett Istennek, hogy a gyöngeségben üdvözíti az embert. és megmutatja, Isten oktalansága bölcsőbb az embereknél és Isten gyöngesége erősebb az embereknél.

Idő kell ennek meghallásához. De ha él a lélek az Egyházban, egyszercsak elkezd érzékelni, hogy ez nem csak a megváltás nagy elve, nem csak az Úr Krisztus megváltó életének törvénye és alapképlete, hanem a miénk is. Az Egyházé is, a maga egészében, mint közönség életében és minden egyes tagjában, akik az üdvösség útját járják.

Amikor Péter a szívében elkezd sejteni hogy Ez a Jézus a Messiás, akiről a próféták beszéltek, akit Izrael kétezer éve várt, Ő az! Aztán gyűlnek a bizonyosságai, részben a tanítás-

ból, részben látja a csodajeleket. Amikor elhangzik a kérdés: Ti, a Tizenkettő kinek mondotok engem? – Akkor belőle fölfakad a vallomás: Te vagy a Messiás!

És az Úr Krisztus nem azt mondja, hogy „Dehogy, Péter, hogy gondoltad ezt?! – Nem! Az Úr ezt jóváhagyja azzal, hogy ez nem Péter zseniális fölismerése, hanem az Atyától kapott ajándéka, és elkezd csiszolni, elkezd finomítani és pontosabbá tenni, ezért kezd beszélni a szenvedéséről. Arról, hogy az illetékesek, akiknek föl kellene ismerniük Őt, ki fogják taszítani. El fogják ítélni és halálra fogják adni. Megölik. De ahogy a próféciaokban ott áll: harmadnapra föl fog támadni.

Péter fölháborodik: Ez lehetetlen! Hogyan mondhattad ezt? Ha Te vagy a Messiás, akkor erős vagy, akkor Téged nem érhet meg az, amiről beszélsz. – Az Úr pedig elkergeti: Péter, tűnj a szemem elől, menj a hátam mögé és a nyomban járva kezd megtanulni, hogy az Atyának úgy tetszett, hogy az igehirdetés oktalanságával és a szenvedés gyöngeségével üdvözítse az embert. Ezt most még nem érted.

Péter még az Utolsó vacsorán is hallja az Úrtól, hogy: Péter, amit most teszek veled – megmosom a lábadat – még nem érted, de majd eljön a perc, amikor meg fogod érteni.

Közeledvén a nagybőjt felé, jó lenne megkérnünk az Úr Krisztust, nyitogassa a szemünket, meg a szívünket, hogy a tulajdon életünkben is, meg az Egyház életében is, amikor olyan dolgokat látunk, amitől fölháborodunk, jusson e-szünkbe, hogy: ez a megváltás alapképlete. Az Atyának úgy tetszett, és úgy tetszik, hogy szerintünk oktalanságokon keresztül viszi előbbre a maga bölcsességében üdvösségünket. És a szerintünk elviselhetetlen vagy tűrhetetlen gyöngeségekben megmutatja ,hogy: figyelj csak! Amit én az Egyházban nektek adok, az nem emberi ügyesség terméke, hanem a Mindenható isteni jóságának ajándéka. Amen.

**Az évközi idő hatodik hetének péntekje
1996. február 17.**

Szentlecke: Jak 2,14–24.

Evangélium: Mk 8,34–39.

Testvéreim! Akit megkeresztelnek, arra kap meghívást, hogy kövesse Krisztust. Arra kapja a meghívást, a lehetőségeket és hozzájuk szükséges kegyelmet, hogy napról-napra fölvegye a kereszttét és kövesse Krisztust.

A fiataloknak talán azt kell magyarázni, hogy mit jelent fölvenni a keresztet. Egy idősebb keresztényt már arra kell emlékeztetni, hogy ha valaki jól éli keresztény életét, nem teheti le a kereszttét. Talán könnyebb volna, ha esténként, hét végén, vagy egy szabadság idejére lerakhatnánk és kiszusszanhatnánk magunkat, de nem lehet.

Nem azért, mert a mi Istenünk kegyetlen, hanem azért, mert a kereszthordozás élet. Az életben pedig nincs szünet. Ha szünet van, az élet meghalt. Az élet megszakítás nélküli folyamat. Igen nagy dolog fölvenni a keresztet, de hordozni és a hordozásában kitartani mindvégig, több.

Most, a nagybőjt közelében jó újra hallani, hogy a keresztény életnek minden változatában megvan az a terhe, amit az ember nem tehet le.

A mi keresztünknek három összetevője van: teendők, szenvedések és felebarátok. Hol az egyik nehezebb, hol a másik, hol a harmadik. Manapság azt mondjuk, hogy a jó keresztény elkötelezetten él. A régiek azt mondták, hogy teljesíti állapotbeli kötelességei, amiket egyszer elvállalt és hozzáérttek. A mai megfogalmazás könnyedebbnek látszik, de valójában durvább, a "kötelet" emlegeti, amivel valami hozzám én meg hozzá vagyok kötve.

Az Úr krisztus, aki a legfájdalmasabb módon hordozta a keresztet, mondja: ha utánam akarsz jönni, vedd föl a keresztet és gyere utánam. Mert ha meg akarsz menteni az életedet, és eldobod a keresztet, vagy elvágod a kötelekeket, elveszíted az életedet. Ha pedig mered vállalni, hogy elveszíted az életed, megtalálod. Mert nem elrabolják tőled, hanem odaadod, elajándékozod. Ez a krisztusi képmás egy keresztény lélekben. Ahogy az Úr mondta: „Tőlem senki nem fogja elvenni az életemet, én magam adom oda a bárányaimért, hatalmam van hozzá.”

A keresztjét hordozó lélek így él: Tőlem nem elrabolják az életemet, én nem erőszakot szenvedek, hanem hiszek az evangéliumban és a megfeszített Krisztus kedvéért és a Tőle kapott kegyelemmel viselem napról-napra a keresztet. Illetve nem is viselem, hanem engedem, hogy hozzám nőjön a kereszt.

A nagybőjti idő ezt az "összenövést" tudja segíteni. Meg tudja hozni azt a kegyelmet, hogy felnövünk oda, hogy a kereszt fájdalmában egyszerűen elkezdjük érezni a kereszt örömet. Azt a reményt, hogy megmenekültünk. Attól a pillanattól fogva, hogy vállaltuk a keresztet, megmenekültünk, mert a kereszt a megfeszített Krisztus szeretetéből az üdvösség jele és eszköze. Amen.

Az évközi idő hatodik hetének szombatja 2000. február 19.

*Szentlecke: Jak 3,1–10.
Evangélium: Mk 9,1–12.*

Testvéreim! Amikor az Egyház a hit és az üdvösség dolgairól tanít, tudja, hogy nem kis szellemi feladatot ró a hallgatókra. Ugyanis amiket hallunk, azokról általában nincs közvetlen tapasztalatunk.

Amikor olyan dolgokról hallunk, amiket tapasztalatból még nem ismerünk, két dolgot tehetünk: elutasítjuk vagy töpren-günk rajta. A töprengő gondolkodás már valami kapcsolatot jelent: „Mit is mondtak? Mit jelenthet az, amiről tapasztalatom ugyan nincs, de föltételezem a beszélőről, hogy nem csak szórakoztatni akart, főként nem becsapni akart, hanem közölni akar velem valamit, ami még csak nem is neki fontos, hanem nekem. Mi lehet ez?”

Péter, Jakab és János így volt az Úr Krisztusnak ezzel a mondatával, hogy „majd akkor mondjátok el amit láttatok, amikor az Emberfia már föltámadt a halálból”. A színeváltozásban hatalmas tapasztalatot kaptak, látták, a tulajdon két szemükkel látták, hogy Jézus fölragyog mint a Nap, és érzékelték, hogy Isten dicsősége mutatkozik meg. De az utána

következő mondatot, hogy „Erről majd akkor beszéljétek, ha az Emberfia föltámadt a halálból” nem értették.

Nem a színeváltozásban látott dicsőséggel van a gondjuk, hanem a feltámadással. Töprengeni kezdenek rajta: Mi lehet ez? Hiszen a halálból senki föl nem támad! Mi lehet ez?...

Húsvét vasárnapján megtapasztalták, hogy mi ez. Akkor – ennek a háromnak nemcsak a szíve dobbant meg, hanem a csontja velejéig megremegett az egész valója: „Hiszen erről beszélt nekünk ott, a Színeváltozás után! Hogy föl fog támadni a halálból és ez az! Stigmákkal a kezében átjön az ajtón.... és tud mindent... megbocsát és átadja nekünk a bűnbocsátás hatalmát és küld, hogy menjétek, és hirdessétek ezt minden teremtménynek.

Amikor az Egyház azt tanítja, hogy a Boldogságos Szűz Mária a hitben élt, ezt mondjuk róla, hogy ő is hallott dolgokat, amiken el kellett töprengenie, amelyek az ő életében történtek meg először! Szent Lukács a Szűzanyáról még csak nem is azt mondja, hogy elkezdett töprengeni, mit jelenthetnek ezek, hanem azt mondja: „Mária pedig a szívébe zárta a hallottakat és el-elgondolkodott rajta, amit látott. Ami vele történt a Megtestesült Ige fogantatástól kezdve a Föltámadásig. A Szűzanya életében történnek a dolgok és ő elgondolkodik rajtuk, hogy hogyan illeszkednek a már addig ismert isteni valóságba?...

A mi életünk ennek a kettőnek a keveréke: történnek velünk dolgok, amelyek fölött már el tudunk gondolkodni, hogyan illeszkednek a korábbiakhoz? Ugyanakkor hallunk a tanító Egyházban dolgokról, amikről még nincs tapasztalatunk és nem is lesz, amíg föl nem támadunk.

Ilyen téma például, milyen lesz a Mennyország a feltámadás után? Hogyan lesz lehetséges, hogy a Mennyországban az összes szentek – remélhetőleg mi is – ott vannak együtt? Hol? – Esznek majd? Ki fog ott főzni? Kopik majd a ruha? .Ki gondoskodik a pótlásról? – Ne gondoljuk hogy teljesen ostoba és gyerekes kérdések ezek. El lehet rajtuk töprengeni. Azon is, hogy milyen lehet az a boldog élet, amelyben nincs többet sem gyász, sem betegség, sem hazugság, nem mérgezik egymást már az emberek, hanem szeretet van, béke van, és örök élet van! Milyen lehet az?!

És ha még a Szűzanyát is meg meri kérdezni a lélek, hogy: „Mária! Mondd el nekem. Tanítgass egy kicsit, hogyan is történtek, hiszen a te életedben már megtörtént minden, amiről én még csak hallok. Tanítgass jól elgondolkodni Isten titkain! És amikor nagyon tanácstalanul töprengök, akkor segíts! Hiszen te a jó tanács anyja is vagy. Aztán segíts előbbre az üdvösség útján, hogy meg tudjunk tartani mindent, amit a te Fiad mond és megvalósuljon bennünk minden, amit egyelőre nem értünk, csak töprengünk rajta. Amen.

**Az évközi idő hetedik vasárnapja A évben
2011 február 20.**

Napi könyörgés

Mindenható, örök Isten, kérünk, add, hogy gondolatainkkal, szavainkkal és cselekedeteinkkel mindig a kedvedben tudjunk járni. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki Veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Olvasmány: Lev 18, 1–2.17–18.

Szentlecke: 1Kor 3,16–23.

Evangélium: Mt 5, 38-48.

Testvéreim!

Most, amikor mi nálunk a levegő tele van az alkotmányozással, egy új alaptörvény megalkotásának a problémájával, talán könnyebb tudatosítanunk azt, hogy a Hegyi beszéd nem egy jámbor elmélkedés. Nem egy egyszerű prédikáció, nem példabeszéd, hanem a mennyek országának az alkotmánya, alaptörvény. Az új alapörvény, amelyik beteljesíti azt a régit, amelyet mi Tízparancsolat néven ismerünk. És talán kicsi gyerekkorunkban meg is tanultuk.

Milyen különös, hogy az Egyház nem a Hegyibeszédet vagy a Hegyi beszéd kivonatát tanítja erkölcsi alaptörvényként, hanem a Tízparancsolatot, annak ellenére hogy az Úr Krisztus oly határozottan mondta, hogy "hallottátok, hogy mondatott a régieknek, én pedig azt mondom nektek". És ez nem egy pedagógiai balfogás vagy egy olyan elemi hanyagság, amiért az Úr a tisztító tűzbe söpri az egész Egyházat. Hanem bizalom felénk, emberek felé. A Tízparancsolatot megtanuljuk, bár az Egyház mondja és tapasztalatból mondja, hogy ez mijt természetes erkölcsi törvény bele van írva a természetünkbe, és ha csak nagyon korán ki nem fordítanak valakit önmagából és meg nem rontják, egy épeszű és ép érzékű ember eleve érzi, hogy nekem ezekhez az elvekhez igazodnom kell. Hanem a Hegyi beszédben megfogalmazott evangéliumi erkölcs a Tízparancsolat beteljesedése, tökéletessége, amely kinek-kinek személyes, illetve a kisebb-nagyobb közösségek feladata.

Akinek megadatik, hogy a katolikus Egyházban élhet, annak ez a beteljesítés az Úr Krisztustól kapott tökéletességnek a keresése és a megvalósítása. Az elmúlt vasárnap hallottuk, hogy ebben az alaptörvényben, miután az Úr elmondta a nyolc boldogságot, azt a nyolc alapvető tulajdonságot, amit az Újszövetségben meg kell tanulnunk, utána mindjárt a családról beszélt: "Hallottátok, hogy mondatott a régieknek, ne törj házasságot! Én pedig azt mondom nektek...", és elmondta a házasságnak és a családnak eredeti, isteni változatát, amely hűségben, szeretetben, tisztaságban az életnek a forrása és a fészke.

Most pedig a jogrendnek két alapvető témájáról beszél. Az egyik a büntetőjog, a másik a közösségi élet: "Hallottátok, hogy mondatott a régieknek: szemet szemért, fogat fogért." Azaz, ha valaki kiütötte valakinek a szemét, vétkesen, annak üssék ki a szemét. Aki valakinek kiütötte a fogát, vétkesen, verjék ki a fogát. És akkor helyreáll az igazságosság rendje – mondták a régieknek. Az Úr Krisztus valami mást mond, tehát nem akárki mondja, és amit mond, az törvény, sőt annak alaptörvény természete van.

De mi a törvény? – Mi fiatalabb korunkban (értsd az 1950–1990 közötti évtizedeket) hallottunk egyideológiát, amely fölülírta a korábbi hagyományt, évezredek hagyományát, amely szerint régen, főleg a keresztény 1900 évben, a törvény egy közösség felelős

vezetőjének akarata és rendelkezése a közjó érdekében, amit a közösség minden tagjának be kell tartania; ha pedig a törvényt valaki nem tartja be, megkapja megfelelő büntetését. Tehát a közösség felelős vezetője fogalmazza meg a közjónak a szabályait. Mi pedig mit hallottunk? – Azt, hogy a törvény az uralkodó osztály akarata. Szó sincs közjóról, egy osztály akaratáról van szó, amit az összes többinek szolgálnia kell, és ha nem, akkor következik a terror.

Az Egyház a törvény hagyományos fogalmával gondolkodik, és ha kérdezik, hogyan kell jól törvényt hozni, elmondja nekik, hogy kell hozzá egy igazán felelős szerv, ami adott esetben lehet a többség, de a közjót kell szolgálnia a törvénynek, és ha igazán jól akarsz, akkor az Istent, és ha keresztény vagy, akkor a megfeszített Krisztust ne hagyd ki a törvényeidből. Legalább az alaptörvényeidből ne hagyd ki. Mert, ha kihagyod, akkor nincs végső fórum, akkor nincs olyan fórum, amely előtt mindenki számadással tartozik. Ha kihagyod a törvényhozásból az Istent, akkor előáll, ha akarsz, ha nem, előáll az uralkodó osztály meg nem fellebbezhető akarata.

A törvénynek szüksége van egy végső fórumra, és az Úr Krisztusban mi megkaptuk ezt a végső fórumot. Az élet törvényeinek megismerése és megtartása a családban kezdődik el. Amikor jegyesek a házasságra készülnek, arról van szó, hogy a saját családjukból hozott törvényeket próbálják egymáshoz illeszteni és a kettőből megformálni a saját kis közösségük törvényét. A közjó érdekében, ami mindkettőjük és majd mindazok életét fogja szolgálni, akik ebbe a kis közösségbe bele születnek. Nem az enyémet, te ellened, és nem a tiédet én ellenem, hanem a miénket, mindannyiunkét. Ezért annyira fontos a házasságokon és a családokon belül, hogy ott van-e végső fórumként a megváltó Krisztus és Isten. Mert, ha ott van, akkor megnyílik a lehetőség a tökéletesedésre. Arra, hogy a felebaráti szeretet olyan legyen, legalábbis a végére olyan legyen, amilyennek az Úr Krisztus nekünk megmutatta.

Az Újszövetség alaptörvényét Ő hirdeti, aki Istenként tudja, hogy a közjót, az emberiségét, népeket, a családot és egy-egy embernek az üdvösségét mi szolgálja. Ő tudja, és meg is mutatta. Az Ő törvényének, az Újszövetség alaptörvényének és az Egyház törvényrendszerének is sajátossága, hogy nem csak parancsol, hogy: tedd meg, ha török, ha szakad. Hanem azt mondja: tedd meg, de előtte figyelj, hogy a Megváltó Krisztus hogyan csinálta, meg az előtted járt nemzedékek szentjei a tökéletesedés útját hogyan járták végig. Megmutatták, hogy végigjárható. Hidd el ez az út számodra is járható.

De a dolog azzal kezdődik, hogy elmerjük-e hinni, hogy ezt az új alaptörvényt, és mindent, ami belőle fakad, itt és most meg lehet csinálni? Az öregek, akik már végig küzdötték az életet, a lényükkel, anélkül, hogy megszólalnának, a hűséges kitartással, a türelemmel, a béketűrőssel meg a reménnyel odateszik mindenki elé, hogy ez az út járható. Még nem vagyunk a végén, de az eddigi szakaszai megmutatták, hogy ez az út járható. Hát segítsen meg minket az Úr Krisztus, mint törvényhozó, segítsen nekünk hinni és küszködni azért, hogy amiket mond, megtegyük.

Amen

Az évközi idő hetedik vasárnapja B évben
2006. febr. 19.

Olvasmány: *Iz 43,18–25.*

Szentlecke: *2Kor 1,18–22.*

Evangélium: *Mk 2,1–12.*

Testvéreim! A héten meg is jelent a Szentatya enciklikája a szeretetről, s ha az Úr engedi, akkor most ezeken a vasárnapokon erről az enciklikáról lesz szó. A kísérőlevelét újra letettem ott a hátsó padra, ha valakinek még kell, vigyen magával.

A Szentatya ebben az enciklikában a főparancsról beszél. A szeretet parancsáról, meg az emberről. Rólunk. Mert úgy látja, hogy ennek a globalizálódó világnak az alapvető baja, hogy nem tud jól és szépen szeretni.

Sokszor és sokféleképpen tették már föl a kérdést, hogy mi az ember? És sokszor és sokféle válasz született már. A legutóbbi évtizedekben azt halljuk föl- és alá, hogy „az ember transzcendens lény”. Ezt a filozófusok egymás közt értik. Mi, kisemberek meg fülelünk, aztán gondoljuk, hogy biztos, - hát, ha annyit mondják, akkor az ember biztos, hogy transzcendens lény. – Na de mit jelent ez? – A Szentatya ezzel az enciklikával erre válaszol.

Amellett, hogy az ember transzcendens lény, azt is halljuk, hogy nyitott a végtelenre. Persze. Az embernek van két, három lényeges adata. S mind a kettő, mind a három transzcendens voltát konkretizálja és ezek közül talán a legfontosabb, hogy képes az ember szeretni.

A Szentatya ezt bontja ki, hogy mit jelent ez, hogy az ember tud szeretni. Mert ez a dolgoknak a mélyebb rétegében azt jelenti, hogy az ember tudja, hogy szükségem van valamire vagy valakire, aki nálam nagyobb, aki az életet, amit én olyan töredékesen birtokolok, nálam jobban birtokolja és szeretnék vele eggyé válni azért, hogy a magam korlátolt léte tágabb keretek közé kerüljön.

Ennek a váagnak egyik alapvonása, hogy úgy szeretnék megszabadulni a mulandóságtól. Szeretnék kilépni az időnek a keretei közül, de nemzedékről nemzedékre tapasztaljuk, hogy nem lehet. Ugyanakkor bele van írva a természetünkbe a sejtelem meg a vágy, hogy nekünk nem itt a földön van az igazi hazánk, hanem az Istennél.

A görögök voltak azok, akik mint kultúrnép ezt olyan világossá fogalmazták, hogy van a mi emberi világunk és van az Olimposz, az istenek világa. Az istenek világa, ahol boldogok az istenek. Sokan vannak, mint mi, emberek, de boldogok, és örökké élnek. Az ember képes – legalább rövid pillanatokra – egyesülni ezzel az isteni világgal és akkor úgy érzi, hogy boldog. Legalább pillanatokra.

Hogyan tapasztalható ez? A görögök azt mondták: az *erosz*-ban, a szerelemben. Abban az erőben, ami nem logikai levezetések végkövetkeztetése, hanem pillanatszerűen hatalmába keríti az embert és azt a sejtelmet, vagy gyanút kelti benne, hogy ha ez a szerelem beteljesedhet, akkor boldog leszek. Ennek érdekében alakult ki a templomi prostitúció. Ez nekünk, keresztényeknek furcsa szóösszetétel, de számtalan emléke maradt, hogy liturgikus keretek között kínálták föl az embereknek, legalább is nagy ünnepeken, templomokban a szerelmet. Nem azért, hogy csak a testi gyönyört érezzék, hanem hogy legalább pillanatokra az istenek világával találkozassanak.

A görög nyelvben az erosz az, amit mi szerelemnek nevezünk, de önáluk azt az erőt jelentette, ami az embert ki tudja ragadni ennek a földi létnek a nyomorúságaiból és legalább egy pillanatra belemártja az isteni világba.

A görögöknek egyébként három szava volt a szeretetre: egyik volt ez, az *erosz*, ami az embert az istenek világába viszi el. – A másik az *agapé*. Ami azt jelentette, hogy az ember képes arra, hogy jó legyen egy másik emberrel. – A harmadik fogalmuk volt a *filia*, ami azt jelentette, hogy az ember tud dolgokat szeretni. Tud velük úgy foglalkozni, hogy szeretném, ha ez beépülne az én életembe és gazdagabbá tenne engem. A vallásban, mindenütt ez mutatkozik meg: az ember keresi a magánál nagyobbat, aki ki tudja menteni – legalább egy kis időre – ennek a testi, földi létnek a nyomorúságai közül. Az ember ezt képes tudni. Képes akarni, hogy egyesüljön ezzel a nála Nagyobbal, és képes a tiszteletét kifejezni ez iránt a Nagyobb iránt. Tud vallásos lenni.

Igen ám, csak az Isten, ha van, szerethető-e? Engedi-e magát szeretni? – Na most, ez a gondolkodó embernek a legkínzóbb kérdése. Mert ha nincs, akkor itt vagyunk, itt van bennünk ez a vágy, itt van az akarás, de nincs tárgya, ha nincs Isten. Ha pedig van, des nem engedi magát szeretni, mondván, hogy én nem ember vagyok, én Isten vagyok, mi közöm hozzátok? Akkor megint... itt vagyunk arra kárhóztatva, hogy tudjuk, hogy szükségünk lenne Őrá, de Ő nem engedi, hogy akár pillanatokra is egyesüljünk Vele.

Ez a kínzó kérdés mindaddig ott van az emberben – minden emberben –, amíg Isten meg nem szólal. De amikor megszólal, akkor éppen arról beszél, hogy: emberek, hát én teremtettelek titeket. És nem arról van szó, hogy vajon van-e az Isten. Mert ha nem volna, akkor nem volnátok. Ti magatok vagytok a bizonyosága, hogy az Isten van. Különben nem élnétek. Ott a földön. És a kinyilatkoztatásnak a nagyobbik kincse, hogy engedi magát szeretni az Isten. – És ezért hangzik így a főparancs, hogy szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből. A felebarátodat meg szeresd, mint önmagadat.

És azt mondja a Szentatya, a főparancsnak az első fele az erosz-t szentesíti és szenteli meg: Ember, akarj a te Isteneddel egyesülni! – A főparancs második fele az agapé-t szentesíti és szenteli meg, hogy... aztán ha kapcsolatban vagy már a nálad nagyobb Isteneddel, akkor szeresd a felebarátodat, azt a másik embert ugyan úgy, mint saját magadat. Ezért a kérdés, hogy lehet-e a szeretetet parancsolni, értelmetlenné válik, mert a szeretet parancsa föltárja a lehetőséget, hogy lehet szeretni az Istent.

Levelében maga a Szentatya mondja, hogy én tudom, ha valaki először olvassa vagy hallja ezeket a dolgokat, elfintorítja az arcát, hogy áh... micsoda elmélet ez ... mi közöm hozzá? – De hagyjunk időt a szívünknek, hogy ezek a gondolatok ott benn úgy... mocoogni tudjanak... és akkor egyszer csak a szívünk tud megdobbanni attól, hogy Uram Istennem, hiszen az ember-voltomról van szó, az életem közepéről van szó. A szentek elmondják, de meg is mutatják, hogy micsoda változás történik egy ember életében akkor, amikor fölfogja, hogy szerethetem Istent, Aki előbb szeretett engem. Amen.

**Az évközi idő hetedik hetének hétfője
1996. február 19.**

Szentlecke: Jak 3,13–18.

Testvéreim! A hagyományból tudjuk, hogy negyven nappal az előtt a húsvét előtt, amikor az Urat megfeszítették, a jeruzsálemi főtanács határozatot hozott, hogy a názáreti Jézusnak meg kell halnia. Kiadták a parancsot, hogy ha bárki ká-romló szót hall Jézus ajkáról, azonnal jelentse, hogy meglegyen a jogalap, miért fogják el és miért ölik meg.

Az Úr Krisztus ezt tudta, ezért a legszűkebb tanítványi kezdte fölkészíteni az eljövendő dolgokra, de ők nem értették, miről van szó.

Eljött egy reggel, amikor Jézus Kafarnaumban azzal búcsúzott az édesanyjától, hogy Én most úgy megyek el, hogy engem legközelebb a kereszten fogsz látni. És a Szűzanya értette a szót.

Éppen ezért az első, igazi nagybőjtöt a Boldogságos Szűz élte végig. Olyan történések közepette, amelyeknek a Tizenkettő is részese volt, meg a tanítványok is részesei voltak, de nem értik, hogy mi készülődik és mi történik. A Szűzanya érti és tanulja. Értve tanulja és vesz részt azokban a dolgokban, amik történnek.

Most, a nagybőjt kapujában kérjük meg őt, segítsen nekünk! Segítsen érteni azokat a dolgokat, amiket a nagybőjt folyamán a tanító Egyházban hallunk. Segítsen érteni, hogy volnának bizonyos feladataink, amiket éppen annak érdekében kellene megoldani jól, hogy a megváltást – amennyire lehet – értsük és fogadni tudjuk.

Nagybőjt előtt halljuk a buzdítást, hogy: jó lenne, ha mindegyikünk összeállítana egy kis programot imádságból, jócselekedetből – vagy jócselekedetekből! –, meg önmegtagadásból – vagy önmegtagadásokból.

Az idősebbeket e buzdítás hallatára valószínű elkapja a kísértés: „Még ezt is! Nincs elég bajom?! Nincs elég gondom napról-napra – nem a nagybőjtben!... a legnagyobb ünnepeken! Na tessék... most még ezt is a nyakamba varrják.”

Nincs az a gondterhelt élet, amelyet az Úr ne akarna megváltani. És nincs az a bajokkal, betegségekkel, magánnyal terhelt élet, amelyben egy istenszerető lélek ne találna olyan mozzanatot, amit oda lehet ajándékozni az Úrnak annak jeléül, hogy én szeretnék kísérni ebben az utolsó 40 napban, még a keresztutadon is.

Mire gondolhatunk? Esetleg az étrenden már nem lehet változtatni, mert a legegyszerűbb dolgokból áll, ezt már tovább csökkenteni nem lehet. De azt például meg lehet tenni, hogy időponthoz kötjük az étkezést. Fölajánlható nagybőjti önmegtagadásul, hogy kis vacsorát, amit még megeszem, mondjuk este 7-kor, az Úrangyala elimádkozása után költjük el. Minden áldott este. Egy ilyen apróság, ha istenszerető szívből fakad, több, mint ha valaki dühöngve végigbőjtöli a nagybőjtöt, mondván, hogy jó, akkor nem eszem húst, egyébként tombol bennem az élet. És gazdag vagyok.

Vagy ha az embernek még van ereje segíteni, akkor egy segítségnyújtást most, a nagybőjt idején megpróbálok észrevétlenné tenni. Megteszem, de minden füst, minden zaj, minden kiabálás nélkül, lehetőleg úgy, hogy aki kapta, észre se vegye.

Vagy ha életemnek már abban a szakaszában vagyok, hogy már nekem segítenek, én már semmit nem tudok semmit senkinek tenni, énnekem már mindenben segítségre van szükségem, meg lehet tenni azt, hogy megköszönjük a kapott segítséget, illetve megpróbáljuk úgy elfogadni, hogy a másiknak öröme legyen, hogy segíthet. Nem idegesítjük, nem követelözünk, hanem próbálunk neki örömet szerezni azzal, ahogyan elfogadjuk tőle a segítséget.

Azaz a nagybőjt mindenki számára hoz valami lehetőséget, amit jelöl lehet adni, hogy „Szűzanyám! ennyit tudok csinálni, de ezt megteszem, hogy abból a megértésből, amivel te tudtad követni a Megváltó Krisztust, valami belém tudjon csöpögni. Hogy mire jön a Virágvasárnap, jön a nagyhét, általunk megmutatkozzék hogy az Úr Krisztus miattunk, helyettünk, és értünk vállalt szenvedése nem hiábavaló.

A nagybőjtnek megvan az a különleges öröme, hogy azzal, amit magunkra vállalunk, bármilyen apróság legyen az, örömet szerzünk a Megváltó Krisztusnak. Mert amikor látja az erőfeszítéseinket, bűnbánatunkat, imádságainkat, jótetteinket, annak látja a jelét, hogy nem volt hiába amit szenvedett. Mert íme, a Földön általunk és bennünk nem csak tövises hajtának, hanem virágok is nyílnak. Amen.

Húshagyó kedd 2002. febr 12.

*Szentlecke: Jak 41–10.
Evangélium: Mk 9,28–36.*

Testvéreim! Ma húshagyó kedd van, 40 napra elbúcsúzunk a Glóriától is, az Allelujától is. Holnap, Hamvaszószerdával megkezdődik a Nagybőjt. Olyan jó lenne, ha estére mind-egyikünkben kialakulna valami józan, azaz reális és alázatos elgondolás arról, hogyan fog telni a következő 40 nap, ha az Úr adja az időt, hogy megérjük a húsvétot.

Nem könnyű ma Európában, Magyarországon Nagybőjtöt tartani. Egyrészt a fogyasztói szemlélet miatt, másrészt a jog elhatalmasodása miatt.

A fogyasztói gondolkodás azt mondja, hogy ember vagy, szabad vagy, bármikor bármiből, amennyit csak bírsz, hab-zsolj! A finomkodó fogyassz, ha magyarra lefordítjuk, azt jelenti: költskezz és habzsolj, ahogy tudsz. Hogy ennek milyen gyomorrontások az következményei az az eladót már nem érdekli. Aki reklámoz, erről nem beszél. Illetve... gonoszul odaírja a reklámja aljára, hogy az általam reklámozott árú az egészségre ártalmas. De te szabad vagy és csinálsz amit akarsz, és azért csak fogyasz.

A jogi gondolkodás pedig azzal teszi nehezzé a nagybőjtöt, hogy jelentéktelenné teszi az erkölcsi törvényeket. A Nagy-bőjt a bűnbánat ideje. Újra felhangzik: Térjete meg, tartsatok bűnbánatot! Erre a jogállamaira büszke világ föl-kapja a fejét: „Hol vannak itt bűnösök? Ki itt a bűnös? Talán én?... Úgy beperellek becsületsértésért, hogy megemlegeted, hogy egyáltalán eszedbe ne jusson ez a fogalom, hogy bűnös.”

Ennek a felfogásnak erős hatása van. A bűn mint erkölcsi fogalom kikerül az emberek látóteréből. És közben vétkezünk. Tehát nem a bűn szűnik meg, hanem a büntudat, a „véttem az Ég ellen és embertársaim ellen” beismerése. Aztán mikor az elszennyezett környezet elárasztja az embert és megfojtja, már senki nem meri föltenni a kérdést, hogy vajon ki a felelős a pusztulásért, amit egy bűn okozott.

Az Egyház tudja, hogy nem kellemes, amiket mond. De ilyenkor, Nagybőjt elején újra meg újra meghirdeti a bűnbánat idejét. Meg az összeszedettségnek az idejét. A fogyasztói felfogással szemben azt a józan, szelíd és alázatos gondolkodást, hogy *mindennek megvan a maga ideje* és ha jót akarok magamnak is, másoknak is, akkor *mindennek megvan a*

maga mértéke. Sem fogyasztani, sem megtenni nem annyit kell, amennyit bírok bármikor, bármit, hanem minél idősebb vagyok, annál józanabb megfontolással any-nyit, amennyi javára van a köznek, javára van a felebarátainknak, meg nekem és amiért nyugodtan vállalhatom a felelősséget az Isten előtt.

Jó felfigyelni arra, hogy soha még annyit nem szövegeltünk az elkötelezettségről, mint ma, hogy az embert kihívások érik és elkötelezettséggel kell válaszolni rájuk. Általános szabály, hogy amiről mi sokat beszélünk, az hiányzik az életből. Az elkötelezettség a legfontosabb összetevője a felelősség: tudom, hogy a dolog attól függ, amit én csinállok vagy nem csinállok és vállalom a dologgal, rajta keresztül a felebarátaimmal az összetartozást. A felelősséget. A kötelelé-keket. De ezt nem vállaljuk. Ezt a mai világ nem vállalja.

Most, amikor az Egyház a bűnbánati időt hirdeti és készlet mindegyikünket lelkiismeretvizsgálatra, épp erről van szó: Nézz körül, hogy a te világodban mik azok a dolgok, amikért, és kik azok, akikért felelős vagy. Jelenlegi állapotodban nyugodtan meg tudnál-e állni az Isten előtt? –

Erre valószínű mindegyikünk lelkiismerete azt mondja, hogy hát... nem egészen. Alapjában talán igen, de vannak dolgok, amikért még egyet és mást meg lehetne tenni... Vagy éppen egytől és mástól tartózkodni kellene.

Szánjunk rá egy kis időt ma és gondoljuk végig: ha jobbak akarnánk lenni és azt szeretnénk, hogy húsvétkor az Úr Krisztus keresztye körül őszintén lehessünk ott, mi az, amit tennünk kellene és mi az, amit most, legalább ebben a 40 napban el lehetne hagyni.

Kérjük meg a Szűzanyát, őt, aki a jótanácsnak Anyja, hogy segítsen nekünk gondolkodni, józan tervet csinálni a nagy-böjtre. Imádkozzon értünk és segítsen, hogy amit meglát-tunk, meg is tudjuk majd tenni. Amen.